

ЧОКАНСКА ХРОНИКА

CSÓKAI KRÓNKA

БИЛТЕН ОПШТИНЕ ЧОКА
год. VII број 57. јул 2013.

www.coka.rs

бесплатни примерак — ingyenes példány

CSÓKA KÖZSÉG KÖZLÖNYE
VII. évf. 57. szám 2013. július

200 година у служби верницима Пре две стотине година освећена римокатоличка црква Пресветога Тројства

Пре две стотине година, 13. јуна 1813. године, у Чоки је освећена римокатоличка црква Пресветога Тројства, најлепша и највећа црква барокног стила у Банату. Бискуп зрењанинске жупаније Ласло Немет је са свештеницима, поводом двестогодишњице, 12. јуна 2013. служио свечану мису у препуној цркви. Миси су присуствовали председник покрајинске скупштине Иштван Пастор, председник општине Чока Ференц Балаж, културна саветница Мађарског националног савета Илдико Ловаш, републички посланик Золтан Пек, заменик директора Покрајинског фонда за капиталне инвестиције Имре Керн, представник Мађарског конзулата у Суботици Габор Ковач, председница Скупштине општине Мирјана Марјанов и други челници као и делегације из суседних локалних самоуправа. Након мисе је четворочлани певачки ансамбл „Арчок“ из Галанте, одржао концерт.

– Све заједнице имају догађаје који повезују њене чланове и данашња свечаност је управо један од таквих догађаја. Пре две стотине година је бискуп чанадске жупаније Ласло Кесхеђи осветио цркву у Чоки, која је изграђена у славу Пресветога Тројства и као монументална грађевина је већ двестогодишња значајна за општину. Сакупља и благосиља овај народ који утеху тражи у цркви. И у најтежим временима црква је играла важну улогу, не само као грађевина већ и као место на којем се среће и гради заједништво са Богом. Време у којем живимо и чињеница да смо успели цркву споља потпуно да уре-

димом, јача у људима ових простора веру у живот и даје им наду – рекао је, између осталог, Ласло Немет, у свом свечаном говору.

Шандор Хајду, чокански жупник, је изразио радост што црквени празник није остао само празник црквене заједнице, већ и празник целог насеља, целе општине.

– Сви у Чоки, велики и мали, су се удружили да овај празник, као и сама црква, буду што лепши. Почев од градских челника, преко разних предузећа, и још многих других који су материјалним средствима, донацијама и пожртвовањем радом допринели величини ове свечаности. J.G.

Kétszáz éve a hívők szolgálatában Két évszázada szentelték fel a római katolikus Szentháromság-templomot

vezetés több tisztségviselője, valamint a környező községek önkormányzatainak delegációi. A misét követően színvonalas koncertet adott a galántai (Felvidék) Arcok négytagú énekegyüttes.

– Minden közösségnek vannak a közösséget összekovácsoló eseményei, és a mai ünnepség is éppen egy ilyen esemény volt. Kétszáz évvel ezelőtt szentelte fel az akkori csanádi megyés püspök, Kőszeghy László püspök a csókai templomot, amely a Szentháromság tiszteletére épült, és ez a monumentális építmény két évszázada meghatározó építménye a községnek: összetartja és áldást hoz a népre, amely vigaszt talál a templomban. A templom még a legnehezebb időkben is fontos szerepet játszott, nemcsak úgy mint épület, hanem úgy is mint a találkozás, a közösségépítés és az Istennel való kapcsolattartás helyszíne. A mai înséges időkben, amelyekben élünk, a tudat, hogy a közelmúltban sikerült kívülről teljesen felújítani a templomot, megerősíti az emberekben az életbe vetett hitet, és azt a hitet, hogy népünknek van jövője ezen a tájon – mondta többek között ünnepi köszöntőjében Németh László.

Hajdu Sándor, Csóka plébánosa örömmel fejezte ki, hogy a templom ünnepe nemcsak az egyházközség, hanem az egész település, a község ünnepe lett:

– Csóka apraja-nagyja összefogott, hogy ez az ünnep és maga a templom is minél szebb és díszesebb legyen. A polgári vezetőkől kezdve, a különböző munkaszervezeteken keresztül nagyon sokan hozzájárultak anyagiakkal, ajándékkal és áldozatos munkájukkal.

GJ

Почела сеизмичка испитивања Траже се лежишта нафте и гаса

На територији чоканске општине, изузев атара Падеја, почела су сеизмичка испитивања која за потребе Нафтне индустрије Србије обавља компанија „Акустик Геофизикал Сервис“ из Мађарске. – Циљ истраживања је откривање лежишта нафте и гаса, која ће бити извор за даље инвестиције у општини, а у случају проналажења лежишта и значајан износ нових прихода за нашу Локалну самоуправу – потврдио је председник општине Ференц Балаж. Према његовим речима истраживања ће трајати више месеци, а изводе се у две фазе. У првој фази геодетски стручњаци означавају тачке мерења, а у другој се ове тачке повезују кабловима и специјалним вибро машинама, које изазивају сеизмичке вибрације. Ова опрема остаје на местима где је постављена једну до две недеље, док трају испитивања, а затим се уклања. Испитивања се обављају у атару, те су неминовне штете на усевима и земљишту, које ће према речима извођача радова бити надокнађене власницима парцела и њива у року од 30 дана. Власници парцела на којима је причињена штета треба да је пријаве у својим месним заједницама, наводећи број катастерске парцеле. Из „Акустик Геофизикал Сервиса“ поручују да ће лично посетити све власнике парцела на којима се врши испитивање и апелују на грађане да не дирају постављену опрему и оптичке каблове. У случајевима оправданог захтева за њихово уклањање или померање, то ће учинити овлашћени радници компаније. На овим словима, поред запослених у „Акустику“, биће ангажован и одређени број повремених радника, па је то прилика за незапослене са подручја наше општине да дођу до посла. Додатне информације могу се добити у месним заједницама или на следећим телефонима: 061/6318533, 061/6318535, 061/3095220, 061/3210652 или код Салма Елемера за информације на мађарском језику, на број 061/1394201.

Н. Колунџија

Мегкездődтек а сзеизмолóгиаи визсгалаток Kőolaj- és gázlelőhelyek után kutatnak

Csóka község területén (kivéve a padéi határt) megkezdődtek a szeizmológiai vizsgálatok, melyet a szerbiai kőolajipar részére a magyarországi Acoustic Geofizikal Service Társaság végez.

– A kutatások célja kőolaj- és gázlelőhelyek feltárása, amely községünkben alapul fog szolgálni a további befektetésekhez, ugyanakkor lelőhelyek feltárása esetén ez jelentős, új bevételi forrást fog jelenteni helyi önkormányzatunk számára – erősítette meg Balázs Ferenc polgármester.

Szavai szerint a kutatások több hónapig fognak tartani, melyet két szakaszban fognak végezni. Az első szakaszban a földmérési szakemberek megjelölik a mérési pontokat, míg a második szakaszban ezeket a pontokat kábelekkal és speciális, rezgést létrehozó berendezésekkel fogják összekötni, melyek szeizmológiai rezgést idéznek elő. Ez a felszerelés egy-két hétig marad felállításának helyén, addig amíg tartanak a kutatások, majd utána eltávolítják azokat. A kutatásokat a határban végzik, így az ültetvényeken és a földterületeken elkerülhetetlenek lesznek a károk, melyeket a munkálatok kivitelezőjének szavai szerint, a parcellák és szántóföldek tulajdonosainak 30 napon belül megtérítenek. A kárt elszenvedett parcellák tulajdonosainak helyi közösségeikben ezt be kell jelenteniük, ahol csupán kataszteri parcellájuk számát kell feljegyeztetni. Az Acoustic Geofizikal Service képviselői kijelentették, hogy személyesen fogják felkeresni a parcellák tulajdonosait, melyeken végzik a kutatásokat és kéri a polgárokat, hogy ne bántsák a felállított műszereket és optikai kábeleket. Igazolt kérés esetén azok eltávolítását vagy áthelyezését a társaság meghatalmazott dolgozói el fogják végezni. Ezekben a teendőkön az Acoustic dolgozói mellett alkalmazni fognak meghatározott számú alkalmi munkást is, amely a községünkben élő munkanélküliek számára jó alkalom, hogy munkához jussanak. További tájékoztatást a helyi közösségekben kaphatnak, vagy az alábbi telefonszámokon: 0616318533, 0616318535, 0613095220, 0613210652, vagy magyar nyelvű tájékoztatást kérhetnek Szalma Elemértől a 0611394201-es telefonszámon.

N. Kolundžija

Уређај за сеизмичка испитивања
Földrengés-kutató berendezés

Корак до потпуног уређења Радови у вртићу у Падеју ближе се крају

Током маја месеца извршена је замена столарије на објекту вртића у Остојићеву, а крајем јуна је завршена замена столарије на објекту вртића у Падеју. Укупна вредност радова на адаптацији објеката у Остојићеву и Падеју, као и постављање хидроизолације износила је 1.035.000 динара. Средства су претежно обезбеђена буџетом општине Чока за 2013. годину. Радове на постављању столарије изводила је фирма „Јовисте“ из Суботице, а подизвођач радова на постављању хидроизолације била је фирма „Кондорин“ из Сомбора.

Одмах након завршетка школске године започели су радови на адаптацији вртића у Падеју. Зграда у којој бораве најмлађи становници Падеја најстарија је од свих вртића у општини Чока и некада је припадала основној школи у Падеју. Школа вуче корене из времена када су постојала велика царства. Постоји први документ о постојању српске школе из давне 1781. године. Вртић у Падеју се 1993. године одвојио од основне школе и припојио предшколској установи, када је и извршен већи део адаптације и прилагођавање условима и правилима предшколских установа. Преграђивањем две радне собе 2006. године, добиле су се две просторије више, а тиме и то да свих пет група бораве у установи у преподневним сатима. Од тада већих улагања у објекту није било. Поред дотрајале столарије, коју је било неопходно заменити, у зидове је продрла велика количина влаге, која је нарочито дошла до изражаја након скидања зидних облога и ламперије. Тиме завршетак уговорених радова мора сачекати и оне за које је накнадно утврђено да се морају извести, обијање малтера и санирање зидова захваћених влагом. У првој фази адаптације урађена је хидроизолација у целом објекту, а дотрајала столарија

замене је PVC столаријом, која се показала као један од најбољих начина да се у зимским данима сачува топлота, као и да се смање трошкови грејања, олакша одржавање хигијене и допринесе естетском уређењу просторија и објекта. Да би урађена хидроизолација имала потребан ефекат, потребно је извесно време како би се зидови током лета осушили природним путем. Очекује се да ће до почетка наредне школске године просторије бити оспособљене за боравак деце.

Реновирање вртића у Падеју

У периоду од 2000. до 2006. године, у објекту је био организован и целодневни боравак када је постојала потреба родитеља за збрињавањем деце и у поподневним сатима. Ове школске године се васпитно-образовни рад изводио у пет васпитних група, са 54 деце у полудневном боравку.

У почетној фази радова на адаптацији објекта постојала је велика ангажованост запосленог особља ПУ „Радост“, како би се радови привели крају, као и радника Јавног предузећа „Дирекције за изградњу општине Чока“, који су показали несебичну помоћ и били ангажовани у извођењу великог дела посла током адаптације. На овакав начин истиче се успешна обострана сарадња Локалне заједнице и предшколске установе коју је значајно похвалити, наставити и узајамно надограђивати.

Д.С.

Еgy lépésre a befejezéstől А padéi óvodában a végéhez közelednek a munkálatok

А тизсзентмиклоси óvoda épületén május folyamán végezték el a nyílászárók cseréjét, míg június végén a padéi óvoda épületén fejeződött be a nyílászárók cseréje. А тизсзентмиклоси és а padéi létesítményeken végzett felújítási munkálatok és а szigetelés elvégzésének összértéke 1.035.000 dinárt tett ki, melyet legnagyobb részben Csóka község 2013-as évi költségvetéséből biztosítottak. А nyílászárók cseréjét а szabadkai Joviste vállalat végezte, míg а szigetelést végző alvállalkozó а zombori Kondorin vállalat volt.

Аz iskolaév befejeződése után azonnal megkezdték а padéi óvoda felújítását. Аz épület, amelyben Padé legkisebbjei tartózkodnak, tanulnak, játszanak, Csóka község összes óvodája közül а legrégebbi, és valaha а általános iskolához tartozott. Аz iskola történelmének gyökerei а nagy császárságok ide-

zárók cseréje (amire már nagy szükség volt) és а átnedvesedett, omladozó falak szigetelése okozott nagyobb gondokat, amire а falburkolat és а lambéria leszedése után derült fény. А szerződött munkálatok befejezése előtt meg kell várni аz utólag megállapított probléma elhárítását is, vagyis szanálni kell а vizes falakat. А szanálás első szakaszában elvégezték а vizes falak szigetelést а egész épületen, míg аz elhasználdott nyílászárókat PVC ajtókra és ablakokra cserélték ki, amely а legjobbnak bizonyult а hőszigetelés szempontjából а téli hónapokban. Еzzel majd csökkenteni tudják а fűtési költségeket, ezen kívül higiénikusabb а fenntartásuk, ugyanakkor hozzájárul а helyiségek és а létesítmény esztétikai rendezéséhez. Аnnak érdekében, hogy а vizes falak szigetelésének meg legyen а szükséges hatékonysága, bizonyos időre van szükség, hogy

а nyár folyamán а falak természetesen úton kiszáradjanak. Elvárások szerint аz elkövetkező iskolaév kezdetére а helyiségek készen lesznek а gyermekek fogadására.

А 2000-től 2006-ig terjedő időszakban а létesítményben megszervezték а egész napos tartózkodást, amikor а szülők igényelték а gyermekek ellátását а délutáni órákban is. Еbben аz iskolaévben öt csoportban folyt а félnapos oktató-nevelő munka, 54 gyermekkel.

А munkálatok kezdeti szakaszában аz Öröm Iskoláskor Előtti Intézménybem dolgozók nagyban hozzájárultak, hogy а munkálatok minél előbb befejeződjenek, valamint elősegítették ezt Csóka község Építkezési Igazgatóságában dolgozók is, akik önzetlen segítséget nyújtottak, és а felújítás során nagyban részt vettek а munkában. Ily módon jut kifejezésre а helyi közösség és аz iskoláskor előtti intézmény sikeres együttműködése, melyet fontos megdicsérni, folytatni és közösen továbbépíteni.

Д.С.

А padéi óvoda felújítása

jéből erednek. Аz első dokumentum, amely а szerb iskola létezését bizonyítja, 1781-ből származik. А padéi óvoda 1993-ban kivált аz általános iskola kereti közül, és аz iskoláskor előtti intézményhez csatlakozott, amikor is а legnagyobb felújításokat végezték rajta, és аz iskoláskor előtti intézmény feltételeihez és szabályaihoz alkalmazták. 2006-ban egy nagyobb helyiséget kettéválasztottak, így kaptak két kisebb termet, ezáltal mind аz öt csoport а délelőtti órákban tartózkodhat аz intézményben. Аzóta аz épületen nem voltak nagyobb beruházások. А rossz állapotban lévő nyílászáró

Заштита државног земљишта

Скупштина општине два пута заседала у јуну

Скупштина општине Чока је 14. јуна 2013. на IX по реду седници, без расправе усвојила завршни рачун буџета за 2012. годину. До измена је дошло у домену програма заштите општинског земљишта у државној својини, њеног уређења и коришћења у 2013. години. На основу овогодишње измене програма заштите и давања у закуп државног земљишта, у плану је да, до краја лета, а најкасније до почетка јесење жетве, надлежни орган организује лицитацију за закуп 3290 хектара земљишта у државној својини. Општина Чока се већ 2006.

године прикључила Суботичкој регионалној депонији Д.О.О. у близини Суботице, која врши складиштење, одабир и прераду чврстих отпадака из домаћинства. Регионалној депонији се прошле године званично прикључила и општина Нови Кнежевац, са којом

је број оснивача попео на седам. Самим тим, основица уложеног капитала појединих општина оснивача је смањена. Удео општине Чока у оснивању Д.О.О. је 4,44 процента, чији је основни капитал 78 047,54 динара. Након проширења броја оснивача Регионалне депоније Д.О.О., Нови Кнежевац и Мали Иђош имају исти проценат удела као и Чока, нешто више од четири, Сента 8,96, Кањижа 9,76, Б.Топола 13, а Суботица 54,79 процената. Ових седам општина су након усвајања нове поделе учешћа, потписале измењен оснивачки документ.

Скупштина је разрешила дужности Управни одбор Центра за социјални рад и именовала нови Управни одбор чији су чланови: Радислав Закић (Чока), Јасмина Малуцков (Остојићево), Пожар Ото (Црна Бара), Десанка Комљеновић и Борбел

Рожа Нора, раднице Центра за социјални рад. Скупштина је због истека четворогодишњег вршења дужности, разрешила функције директора Културно-образовног центра, те поново изабрала Ласла Кормањоша на чело ове институције са четворогодишњим мандатом. Скупштина је прихватила извештаје о раду начелника, радних тела и повереника, као и председника и стручних служби СО за 2012. годину.

СО је на X седници одржаној 28. јуна 2013. донела одлуку о расписивању јавног конкурса за функцију директора Јавног комуналног предузећа и директора Дирекције за изградњу општине Чока. Одборници су прихватили предложени план рада Културно-образовног центра за 2014. годину.

Г.Ј.

Аz állami földek védelmében

Јуниусбан két alkalommal ülésezett а községi képviselő-testület

Аcsókai községi képviselő-testület június 14-én megtartott sorrendben IX. ülésén а testület nagyobb vita nélkül elfogadta а község 2012. évi költségvetéséről szóló zárszámadást. Módosításra került а község állami tulajdonban lévő mezőgazdasági földterületi védelmének, rendezésének és használatának 2013-as programja. Аz állami földek védelméről és bérbeadásáról szóló módosított program alapján az idén, а tervek szerint а nyár végén, de legkésőbb az őszi vetés megkezdése előtt az illetékes bizottság megszervezi 3290 hektár állami tulajdonú mezőgazdasági földterület licitáció útján történő bérbeadását.

Csóka község már korábban, még 2006-ban csatlakozott а Szabadka közelében épülő Szabadkai Regionális Hulladéktároló Kft.-hez, amely а szilárd háztartási hulladék válogatásával, tárolásával és újrahasonosításával foglalkozik. А regionális hulladéktárolóhoz tavaly

hivatalosan csatlakozott Törökkanizsa község is, amivel hétre nőtt az alapító tagok száma. Аz egyes alapító községek részesedése az alaptökében ennek következtében csökkent, Csóka község 4,44 százalékkal vesz részt а Kft. alapításában, melynek alaptökéje 78 047,54 dinár. Аz alapítók számának bővülése után Törökkanizsa és Kishegyes községek Csókához hasonló arányban valamivel több mint négy százalékban vesznek ki részüket а Regionális Hulladéktároló Kft. alapításából, Zenta 8,96, Magyarkanizsa 9,76, Topolya 13, Szabadka pedig 54,79 százalékkal van jelen. Аz új arányok jóváhagyása után а hét község aláírja а módosított alapítói dokumentumot.

А képviselő testület felmentette megbízatása alól а Szociális Munkügyi Központ igazgatóbizottságát, majd kinevezte az új összetételű igazgatóbizottságot, melynek tagjai а következő személyek: **Radislav Zakić** (Csóka), **Jasmina Maluckov** (Tizsaszentmiklós), **Pozsár**

Ottó (Feketető), **Desanka Komljenović** és **Borbély Rózsa Nóra** а Szociális Munkügyi Központ dolgozói.

А testület, mivel lejárt а négyéves megbízatási ideje, felmentette tisztességéből **Kormányos Lászlót** а Csóka Művelődési és Oktatási Központ igazgatóját, majd szintén őt nevezte ki az intézmény élére ugyancsak négyéves megbízatással.

А képviselő-testület elfogadta а községi közigazgatás és а kkt munkatestületeinek és bizottságainak, valamint а kkt elnökének és а szakszolgálatok 2012. évi munkájáról szóló beszámolóját.

А kkt június 28-án megtartott X. ülésén határozatot hozott а nyílt pályázat kiírásáról Csóka Kommunális Közvállalat és а Csóka Község Építési Igazgatósága Közvállalat igazgatójának а megválasztására. А képviselők elfogadták а Csókai Művelődési és Oktatási Központ 2014-re javasolt munkatervét.

Г/Ј

Одржана десета Скупштина општине Чока

Десета седница Скупштине општине Чока одржана је 28. јуна и донете су Одлуке о спровођењу јавног конкурса за именовање директора Јавног комуналног предузећа Чока, о спровођењу јавног конкурса за именовање директора ЈП Дирекције за изградњу општине Чока, као и Одлука о организацији и функционисању цивилне заштите на територији општине Чока.

На основу Закона о јавним предузећима, Скупштина општине је била у обавези да до 30. јуна донесе ове одлуке, па да потом у року од осам дана објави оглас о овом конкурс. Текст конкурса објављен је 2. јула у дневним новинама „Политика“, док је у „Службеном гласнику Републике Србије“ и у дневним новинама „Magyar szo“ објављен 5. јула. Оглас је такође објављен и на интернет страници општине Чока. „Сви заинтересован који испуњавају услове могу да се јаве на конкурс, а изборни поступак спроводи Комисија за именовање директора јавних предузећа која је формирана на претходној седници СО“, изјавила је секретарка Скупштине општине, Драгана Шалбот - Пакашки.

На дневном реду седнице Скупштине општине поред наведених одлука, усвојен је План и програм рада Културно - образовног центра Чока за 2014. годину и присутни су се услагасили да председник општине Чока, Балаж Ференц, поред јавне функције председника општине Чока истовремено врши и функцију члана Регионалног развојног савета за регион Војводине.

Следећа седница СО Чоке планирана је да се одржи половином јула месеца и на њој ће се разматрати предлог Плана детаљне регулације локације постројења за пречишћавање отпадних вода у Остојићеву који је био изложен на јавни увид од 1. јуна до 1. јула 2013. године.

И. Кертез

Мегтартотак Csóka község képviselő-testületének tizedik ülését

Сóка község képviselő-testületének tizedik ülését június 28-án tartották meg, és határozatokat hoztak nyilvános pályázat lefolytatásáról a Csóka Kommunális Közvállalat igazgatójának kinevezéséről, Csóka község Építkezési Igazgatósága – KV igazgatójának kinevezéséről, valamint Csóka község területén a polgári védelem megszervezéséről és működéséről.

A Közvállalatokról szóló törvény alapján a képviselő-testületnek ezeket a határozatokat június 30-ig kellett meghoznia, majd a pályázatokat nyolc napon belül közzé kell tenni. A pályázatok szövege a Politika napilapban július 2-án jelent meg, míg a Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönyében és a Magyar Szó napilapban július 5-én tették közzé. A hirdetést mindenki megtekintheti Csóka község honlapján, a világhálón.

„Minden érdeklődő, aki megfelel a feltételeknek, jelentkezhet a pályázatra, míg az elbírálást a közvállalatok igazgatóinak kinevezését végző bizottság fogja elvégezni, mely bizottságot a képviselő-testület előző ülésén neveztük ki” - jelentette ki a képviselő-testület titkára, Dragana Šalbot – Pakaški.

A fent említett határozatok mellett a képviselő-testület napirendjén szerepelt, és elfogadták a Csóka Művelődési és Oktatási Központ 2014-es évi munkatervét és programját, emellett a jelenlévők egyetértettek abban, hogy Csóka község polgármestere, Balázs Ferenc a polgármesteri funkciója mellett végezze a Regionális Fejlesztési Tanács vajdasági körzeti tagjának tisztségét is.

Csóka község képviselő-testületének következő ülését július közepére tervezik, melyen meg fogják vitatni Tiszaszentmiklóson a helyi szennyvíz-tisztító berendezés részletes szabályozási tervének javaslatát, melybe az érdeklődők betekintést nyerhettek 2013. június 1-től július 1-ig.

Kertész I.

Покрајински омбудсман у Падеју

Ева Вукашиновић, заменица Покрајинског омбудсмана за заштиту права националних мањина, разговарала је са мештанима Падеја у оквиру обиласка војвођанских места. Прилику да се на најнепосреднији начин информишу о томе како да остваре или заштите своја права, нарочито у односу на покрајинске и општинске органе, искористило је десетак грађана, који су заменици омбудсмана најчешће износили своје примедбе на социјалну политику и појаву хулиганства и вандализма у селу и потребним мерама да се побољша безбедност мештана.

Н. Колунџија

Покрајински омбудсман у разговору са мештанима Падеја
A tartományi ombudsman a padéiakkal beszélget

Tartományi ombudsman Padén

Vukasinović Éva, a vajdasági ombudsman kisebbségi ügyekben illetékes helyettese vajdasági körútja során elbeszélgetett Padé lakosaival is.

Tízegynéhány helybeli polgár élt az alkalommal, hogy személyes beszélgetés során tudjon meg minél többet arról, hogy hogyan valósíthatja és védheti meg jogait tartományi és községi szinten. A padéiak a szociális politikáról, a faluban terjedő huliganizmusról és vandalizmusról, és a helybeliek biztonságát szavatoló intézkedések szükségességéről is beszélgettek az ombudsman-helyettesel.

N. Kolundžija

Награђени полицајци

Награђени полицајци код председника општине Чока
A megjutalmazott rendőrségi dolgozók a községi elnöknél

Поводом Дана полиције, председник општине Чока Ференц Балаж организовао је пријем за представнике Полицијске станице у Чоки, којом приликом им је, према вишегодишњој традицији, уручио на поклон ручне часовнике. Овогодишње награде, на предлог припадника ПС Чока, додељене су Светлани Олушки, Дејану Лукину и Игору Теркељу.

– Светлана Олушки већ 20 година ради на општим пословима у сектору личних исправа, а мени, као начелнику, најбитније је када грађанин после обављеног посла, каже како је Светлана савесна, одговорна, вредна и стручна радница, а то доживљавам свакодневно. Дејан Лукин је полицајац опште надлежности, истакао се у расветљавању тешких кривичних дела, а за Игор Теркеља, саобраћајног полицајца, нема дана да га неко од учесника у саобраћају не похвали и изрази захвалност за његов рад, – образложио је поводе за признања начелник ПС Чока Жељко Поповић, који је изразио захвалност што и нова локална власт цени и препознаје рад полиције. Председник чокаanske општине је честитао Жељку Поповићу на унапређењу у полицијског саветника и тим поводом му уручио поклон. – Сарадња Локалне самоуправе и ПС Чока је на завидном нивоу и могу рећи јако добра. Надам се да ће тако бити и у наредном периоду, а овом приликом желим да им честитам на залагању и успешним резултатима рада у овој делатности и пожелим пуно успеха у наредном периоду – изјавио је Ференц Балаж.

Н. Колунџија

Megjutalmazott rendőrök

A rendőrség napja alkalmából Balázs Ferenc, Csóka község elnöke fogadást rendezett a csókai rendőrállomás képviselői részére. A fogadáson, többéves hagyomány szerint, karórát ajándékozott néhány dolgozónak. Idén, az állomás alkalmazottainak javaslatára, Svetlana Oluški, Dejan Lukin és Törköly Igor érdemelte ki a jutalmat.

– Svetlana Oluški 20 éve dolgozik a személyi iratokkal foglalkozó osztály általános ügyek részlegén, és nekem mint parancsnoknak sokat jelent, ha naponta azt hallom az ügyfelektől, hogy Svetlana lelkiismeretes, felelősségteljes, szorgalmas és hozzáértő dolgozó. Dejan Lukin általános hatáskörű rendőr kitűnt néhány súlyosabb bűneset felgöngyölítésében, Törköly Igor közlekedési rendőrt pedig rendszeresen dicsérik, és hálásak neki azok, akikkel munkája során találkozik – indokolta meg az előterjesztést Željko Popović, a csókai rendőrállomás parancsnoka, aki megköszönte az új községi vezetésnek, hogy értékeli és támogatja a rendőrség munkáját. A községi elnök gratulált a parancsnoknak rendőrségi tanácsadóvá történt előléptetéséhez, és őt is megajándékozta.

– Az önkormányzat és a csókai rendőrség együttműködése nagyon jó. Remélem, ez a jövőben is így lesz. A rendőrség napja alkalmából gratulálok nekik az eddigi sikeres és odaadó munkájukhoz, és sok sikert kívánok nekik a jövőben – mondta Balázs Ferenc.

N. Kolundžija

Чишћење јаркова

Локална самоуправа Чоке је поред 4 милиона динара, које је добила путем конкурса од Покрајинског секретаријата за запошљавање на име јавних радова, из сопствених извора додала још два милиона у циљу запошљавања 25 незапослених особа на 5-6 месеци. Путем јавних радова

у Јазову су се запослиле три особе на чишћењу јаркова и канала за одвод атмосферских вода. На снимку се види Сокол Жолт са колегом како на главној улици чисте канал изграђен још 1958. године. У великој количини муља, који су уклонили, нађено је више комада ритског чикова, заштићене рибе, која је у овим крајевима опстала и у условима суше.

Ј.Г.

Tisztítják a vízelvezető árkokat

A csókai önkormányzat a tartományi munkaügyi titkárság pályázatán 4 millió dinárt nyert közmunkák végzésére, az összeget saját forrásból megtoldották még kétmillió dinárral. A pénzből 25 munkanélküli foglalkoztatására nyílik lehetőség 5-6 hónapon keresztül. Hódegyházán a községi közmunkaprogram keretében három személyt alkalmaztak, akik elsősorban a vízelvezető árkokat, a házak bejárata előtti és az utak alatt átvezető esővízes csatornákat, átereszeket tisztítják ki. Felvételünkön Szokol Zsolt és munkatársa látható, amint a fútca alatt még 1958-ban épített átereszt tisztítják. A nagymennyiségű felgyülemlett iszaphordalék eltávolítása közben több réti csíkot és más védett halfajt találtak. A réti csík szívósságát mutatja, hogy még ebben, az időszakosan kiszáradó környezetben is képes megélni.

GJ

Циљ нам је изградња што делотворније сарадње

Повереник за месне заједнице општине Чока редовно позива председнике месних заједница на састанак

Након мартовских избора Јанош Тертеи, члан општинског већа задужен за сарадњу са месним заједницама општине Чока, сваког месеца сазива седницу председника месних заједница како би их информисао о текућим програмима и радовима у насељима општине. То су уједно и прилике када се размењују искуства, говори о евентуалним проблемима, прилика да се донесе заједничка одлука и спроведу заједничке идеје.

Прва седница је одржана 13. јуна 2013. године у Чоки, где су били присутни Роланд Јанкович, начелник општинске службе, Борис Илић, директор Дирекције за изградњу општине Чока, као и председници месних заједница и поједини чланови. На дневном реду је био план јавних радова. Расправа на ту тему дошла је на ред на другом заседању у Врбици, где је био присутан и комунални инспектор Роберт Косо. Тада су се упознали са планом пољоучварске службе и договарали о току акције прскања комараца.

Председници месних заједница су се по трећи пут састали у Падеју 19. јуна увече, где се разговарало о ситуацији у јавној безбедности и безбедности у саобраћају, коју је присутнима предочио Жељко Поповић, начелник полицијске станице у Чоки. На основу тога је позвани начелник ПС у Чоки Жељко Поповић рекао да МУП има у плану постављање безбедносне камере на раскрсници путева Чока-Остојићево-Сента, јер је то саобраћајни чвор где се често догађају прекршаји, који могу довести до несреће. Такође, започео је кампању за сузбијање вожње под утицајем алкохола. Начелник је у излагању споменуо и то да ће у Чоки бити неких иновација. Ускоро ће се

полицијске јединице, у служби грађана, кретати по улицама на бициклима. У наставку састанка било је речи о раду пољоучварске службе, која је започела 8. маја 2013. године. Од тада 7 радника службе обезбеђења фирме „Актор-З“ обилази њиве, односно у месним заједницама очекује пријаве у трајању од 2-3 сата. Наравно, између службе обезбеђења и полиције постоји тесна сарадња ради ефикаснијег деловања. Грађанима ће бити доступни бројеви пољоучвара који ће тако у најкраћем року моћи да дођу на место пријаве и предузму одговарајуће мере.

Након тога су представници службе обезбеђења фирме „Актор-З“, Золтан Забош и Карољ Чонтош, упознали присутне са надлежностима, дужностима и радом пољоучварске службе која је почела са радом 8. маја 2013. године. Следећа седница ће се одржати у Остојићеву, где ће гост бити Ласло Кормањош, директор Културно-образовног центра. *X.H.*

Цел а ефективнијег сарадње

Csóka község helyi közösségekkel megbízott tanácsosa rendszeresen találkozóra hívja a helyi közösségek elnökeit

Az első ülésre április 13-án Csókán került sor, ahol jelen volt Jankovits Roland a községi közigazgatás osztályvezetője, Boris Ilic Csóka község Építkezési Igazgatósága közvállalatnak az igazgatója, valamint a községben működő helyi közösségek elnökei illetve alelnökei és egyes tagjai. Napirendre került a közmunkaprogram tervezete, amelynek a részletes megvitatására a második ülésen, május 5-én Egyházaskéren került sor, ahol jelen volt a község felügyelői teendők ügyosztályának vezetője és kommunális felügyelő, Kószó Róbert. Ekkor a mezőőr szolgálat munkájának ismertetésére, és a szűnyogirtás folyamatának megbeszélésére is sor került. A helyi közösségek elnökei harmadik alkalommal Padén találkoztak, június 19-én este. A megbeszélésen szó esett a község területén uralkodó közbiztonsági, és közlekedésbiztonsági helyzetről, amit a meghívott vendég Željko Popović a csókai rendőrállomás rendőrfőnöke tárt a jelenlevők elé. Ekkor a mezőőr szolgálat munkájának ismertetésére, és a szűnyogirtás folyamatának megbeszélésére is sor került. A helyi közösségek elnökei harmadik alkalommal Padén találkoztak június 19-én este. A megbeszélésen szó esett a község területén uralkodó közbiztonsági és közlekedésbiztonsági helyzetről, amit a meghívott vendég Željko Popović a csókai rendőrállomás rendőrfőnöke tárt a jelenlevők elé. Ezt követően az Aktor-Z biztonsági cég képviselői: Zabos Zoltán és Csontos Károly tartottak részletes ismertetést a május 8-a óta a községünk területén is működő mezőőr szolgálat munkájáról, valamint a mezőőrök hatásköreiről és feladatairól. A következő találkozót Tiszaszentmiklósról tervezik, ahol a meghívott vendég Kormányos László a Művelődési és Oktatási Központ igazgatója lesz. *H.N.*

Amárciusi választásokat követően Törtei János, Csóka község helyi közösségekkel megbízott tanácsosa havi rendszerességgel ülésre hívja össze a helyi közösségek elnökeit, hogy informálja őket a településeket érintő programokról, munkálatokról. Ezek az alkalmak kiváló lehetőséget teremtenek a tapasztalatcserére, az időközben adódó nehézségek megvitatására, illetve az együttgondolkodásra, a közös ötletek megszületésére.

Csóka község helyi közösségekkel megbízott tanácsosa Törtei János

Може и другачије

Полиција и становници се удружили ради бољег рада пољоучвара

Свима је јасно да су пољоучвари потребни. Највише због околности у којима живимо, а и због убирања летине која нам предстоји. Пољопривредницима је потребна и ова врста помоћи. На територији наше општине ова услужна делатност је започела са радом 2005. године, али још увек није задовољила очекивања. Уместо објашњења зашто је то тако, Локална самоуправа се, на челу са председником општине, потрудила да новим методама подржи њихов рад како би заштитила пољопривреднике од све учесталијих крађа. Предузеће за приватно обезбеђење „Актор-З“ је путем конкурса добило задатак да организује овако одговоран посао. Све месне заједнице општине Чока су ангажовале једну особу која задовољава критеријуме поменутог предузећа, те од 8. маја 2013. седам пољоучвара обилази терен. У канцеларијама својих месних заједница 1-2 сата дневно лично примају пријаве, али су увек доступни и теле-

Пољоучвар Хирш Јанош у чокањском агару Hirs János mezőőr a csókai határban

фоном. Запослени предузећа за обезбеђење тесно сарађују са чокањском станицом полиције. Шеф полицијске станице Жељко Поповић је на састанку одржаном 25. јуна објаснио обим и опис послова које ће морати да извршавају у циљу успешног рада. Веома је важно да услуге пољоучвара задовоље наде грађана. Током последњег месеца су пристигле пријаве на основу којих су већ учињени кораци за њихово решавање. Наравно да је неопходна и помоћ житеља Чоке. Свака информација је од великог значаја. Ако неко примети било какву неправилност или необично дешавање, нека одмах пријави једном од пољоучвара. Уколико неки пољопривредници имају поља на којима приноси дуге време морају остати на земљи, нека то пријаве пољоучварима да би обратили већу пажњу на њих. *X.H.*

Mezőőr-szolgálat másképpen

Összefogással, a rendőrség és a lakosok segítségével próbálják hatékonyabbá tenni a mezőőrök munkáját

A mezőőr szolgálat létjogosultságát senki sem kérdőjelezheti meg. Szükség van rá mindinkább, egyrészt az emberek életkörülményeiből kifolyólag, másrészt itt vannak a nyári hónapok, amikor a termények betakarítása kezdődik. Szükségük van a gazdáknak a segítség ezen formájára is. Községünk területén már 2005-ben bevezetésre került ez a szolgáltatás, ám különböző okok miatt nem érte el a hozzáfűzött reményeket, a megfelelő hatékonyságot. Az okok magyarázata, és a felelősök keresése helyett azonban az önkormányzat vezetősége, élén a községi elnökkel, új módszerrel igyekszik elősegíteni a szolgálat munkáját, megvédve a termelőket az egyre gyakoribb lopásoktól.

Pályázat útján egy zentai székhelyű biztonsági cég az Aktor-Z kapt a megbízatást, hogy ezt a felelősségteljes munkát megszervezze. Csóka község minden helyi közösségéből 1 személyt alkalmaznak, akik megfelelnek a cég elvárásainak, így tehát május 8-a óta 7 mezőőr járja a terepet. Naponta 1-2 órán át a helyi közösségek irodáiban fogadják személyesen a bejelentéseket, de bármikor elérhetők telefonon is. A biztonsági cég alkalmazottjai és a csókai rendőrállomás munkatársai szoros együtt-

működésben dolgoznak. Június 25-én került sor egy megbeszélésre, ahol a mezőőröket a csókai rendőrállomás rendőrfőnöke, Željko Popović tájékoztatta a hatáskörükről, valamint az intézkedésekről, amit az egyes esetek során fogantatniuk kell, az eredményes munkavégzés érdekében.

Minden adottnak látszik ahhoz, hogy a mezőőr-szolgálat beváltsa a hozzá fűzött reményeket. Az elmúlt egy hónap folyamán már érkeztek a bejelentések, amelyekkel kapcsolatosan megkezdődtek a szükséges eljárások. Ehhez azonban nélkülözhetetlen a lakosok segítsége. Minden információra szükség van. Aki bárminemű rendelleneséget vesz észre, vagy szokatlan történetre lesz figyelmes, azt azonnal jelentse a mezőőrök egyikének, hogy megtegyék a megfelelő intézkedéseket. Azok a termelők, akiknek olyan mezőgazdasági terményeik vannak, amelyeket huzamosabb ideig a földeken kell tárolni vagy szárítani, jelentsék azt az őröknek, akik fokozott figyelmet fordítanak majd az érintett területekre. *H.N.*

A mezőőrök elérhetőségei:

Túri Tibor – Egyházaskér

otthoni tel: 0230/70-842, mob: 069/686-484
önkormányzati tel: 064/861-9681

Ulemek Bogdan – Feketető

otthoni tel: 0230/70-353, mob: 064/472-1060
önkormányzati tel: 064/861-9684

Lazić Budimir – Tiszaszentmiklós

otthoni tel: 0230/71-947, mob: 063/855-4606
önkormányzati tel: 064/861-9685

Vastag Benő – Hódegyháza

mob: 062/826-0351
önkormányzati tel: 064/861-9683

Kajla Gabriel – Padé

otthoni tel: 0230/75-163, mob: 063/1010-457

Hirs János – Csóka

otthoni tel: 0230/72-391, mob: 063/7138-236
önkormányzati tel: 064/861-9682

Ristić Bojan – Szanád

otthoni tel: 0230/79-191, mob: 063/753-4680
önkormányzati tel: 064/861-9680

Контакт телефони пољоучвара:

Тири Тибор – Врбица

кућни тел: 0230/70-842, моб: 069/686-484
тел. Локалне самоуправе: 064/861-9681

Улемек Богдан – Црна бара

кућни тел: 0230/70-353, моб: 064/472-1060
тел. Локалне самоуправе: 064/861-9684

Лазич Будимир – Остојићево

кућни тел: 0230/71-947, моб: 063/855-4606
тел. Локалне самоуправе: 064/861-9685

Ваштаг Бене – Јазово

моб: 062/826-0351
тел. Локалне самоуправе: 064/861-9683

Кайла Габриел – Падеј

кућни тел: 0230/75-163, моб: 063/1010-457

Хирш Јанош – Чока

кућни тел: 0230/72-391, моб: 063/7138-236
тел. Локалне самоуправе: 064/861-9682

Ристић Бојан – Санад

кућни тел: 0230/79-191, моб: 063/753-4680
тел. Локалне самоуправе: 064/861-9680

Живимо у здравој животној средини Депоније шећеране и фарме на Мацахумки не угрожавају здравље

Притужбе грађана Чоке на угроженост животне средине, због депонија отпада од прераде шећерне репе у кругу некадашње „Радове“ циглане и горуће депоније органског ђубрива код Мацахумке, немају основа према подацима које је изнела инспекторка заштите животне средине, Душанка Клиска. Она каже да се на територији општине Чока не врши континуирано праћење стања квалитета ваздуха, нити повремена мерења карактеристичних параметара загађивача из саобраћаја, угљен монооксида, оксида азота, формалдехида и олово, као што се не врши ни континуирано праћење нивоа буке у животној средини. - Контролу квалитета ваздуха врше индустријска постројења, којима Закон прописује обавезна повремена мерења квалитета ваздуха, а контролу извршених мерења, општинска и покрајинска инспекција за заштиту животне средине, зависно од врсте објекта-каже Душанка Клиска. Она потсећа да је крајем лета прошле године дошло до појаве непријатног мириса који се ширио из атара Велики рит и узнемиравао становнике Чоке. Надлежни општински орган је по службеној дужности иницирао мерење имисије и утврђивање квалитета ваздуха.

– Пошто се радило о сагоревању органске масе, вршено је мерење концентрације амонијака, водоник-сулфида и акролеина, који су у већим концентрацијама потенцијално опасни продукти сагоревања органске материје. Узорковање се вршило на два мерна места - капели православног гробља и основној школи „Јован Поповић“- објашњава инспекторка. Резултати мерења показали су да измерене концентрације амонијака, водоник-сулфида и акролеина на оба мерна места нису прелазиле максимално дозвољене концентрације прописане Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха. - Максимално дозвољена концентрација амонијака прописана Уредбом је 150 микро-грама/м³ а максимална измерена је 27,05 микро-грама/м³. Слично је и са водоник сулфидом где је дозвољена концентрација до 270 микро-грама/м³ а максимална измерена је 27,03 микро-грама/м³ и акролеина где је дозвољена концентрација 100 микро-гра-

ма/м³ а највише измерена је мања 0,001 микро-грама/м³ – износи податке инспекторка Клиска. Када је у питању депонија у бившој „Радовој“ циглани, она каже да Фабрика шећера „ТЕ-ТО“ Сента користи деградирани постор површинског копа некадашње циглане за одлагање отпада од прања и чишћења шећерне репе. За горе наведени простор фабрика шећера „ТЕ-ТО“ Сента поседује пројекат рекултивације из 2007. године. - Пројекат садржи све неопходне мере и радње које доприносе да одлагање отпада задовољава законом прописане критеријуме. На пројекат рекултивације добијена је сагласност од Министарства животне средине и просторног планирања 2008. године. Шећерана је поднела Покрајинском секретаријату за заштиту животне средине и одрживи развој, како Закон о процени утицаја и налаже,

Горућа депонија у Великом риту
– Смрди, али није штетно!

Ћгő trágya a Nagyréten
– бűzlik, de nem káros!

захтев о потреби израде Студије процене утицаја на животну средину Пројекта рекултивације деградираниг простора насталог експлоатацијом опекарске глине. Закључком покрајинског секретаријата од 11.09.2007. обустављен је даљи поступак и фабрика шећера „ТЕ-ТО“ Сента ослобођена је обавезе израде Студије. Одрађена је и Законом прописана обавеза утврђивања карактера отпада и то у лабораторији за карактеризацију отпада Центра за екоотоксикологију Градског завода за јавно здравље у Београду где резултати анализе показују да предметни отпад спада у групу неопасног отпада.

Н. Колунџија

Нем шеннезетт кőрнєзетбєн ѓлўк А цукоргьар ѓс а мацахалми фарм хулладѓктаролї нем вєзљєзєсек аз ѓгѓззєгє

Душанка Клиска кőрнєзетвѓдєлми фелўгьелő мѓгállапїтотта, hogy алпталан а цсőkай полгáрок панасза, ами szerint аз егькори Rad vállalat тѓглагьарáнак тєрїлѓтѓн леракотт цукоргьарї хулладѓк ѓс а Macahumкáнал ѓгő шєзєвєс трáгьа вєзљєзєтєтї аз ембєри кőрнєзетбєн.

Цсőkа кőзсѓгбєн нем вѓгзїк фольаматосан а левѓгő мїнőсѓгѓнѓк ѓллѓнрѓзѓсѓт, идőszakосан сем вѓгзїк а кőзлѓкѓдѓс околзта јеллѓгзєтєс шєннєзѓдѓсєк (шѓзнмоноксїд, нїтրѓгѓноксїд, формалдєхїд ѓс ѓлом) концєтрácїѓнѓк мѓрѓсѓт, ахогьан а зажсїзїнтєт сем ѓллѓнрѓзїк фольаматосан.

– А левѓгő мїнőсѓгѓт мѓгфєлѓлő мўсзєрѓккѓл мѓрїк, а тѓрвѓньє szerїntї кőтєлѓзő рѓндсзєрѓсѓггѓл, а мѓрѓсї рѓдмѓнѓєкѓт пѓдїг а кőзсѓгї вьагь тартомáнѓї фелўгьєлőсѓг ѓртѓкѓлї, а мѓрѓсї хєлѓтїл фїггѓѓн – мьагьарзта Душанка Клиска. Емлѓкѓзтѓтѓт арра, hogy таваль ньар вѓгѓн Цсőkа егь рѓзсѓнѓк лакїи панасзкоттак, hogy а Nagyрѓт нѓвї хатáррѓзсѓ фѓлѓл ѓрѓс бűз тѓрѓд а фалу фѓлѓ. А кőзсѓг ѓллѓтѓкѓс шєзєвї кѓздмѓнѓєзтѓк аз имїссїзїѓ-мѓрѓсѓкѓт (лѓвѓгőмїнőсѓг-вїзгáлат), а лѓгмїнőсѓг мѓгállапїтáсáт. Мївѓл шєзєвєс аньаг ѓгѓт,

Депонија отпадака шећерне репе
– Запаљїво и бєзопасно!

А цукорѓпа хулладѓкáнак таролїжа
– гьулѓкьонь ѓс вєзљєзтѓлѓн!

ѓзѓрт аз аммонїа, а хїдрѓгѓн-шѓлфїд ѓс аз акролеїн концєтрácїѓнѓк мѓртѓк, мѓлѓєк ньагьѓбб мѓннѓсѓгбєн јеллѓткѓзѓ вєзљєзєсек лѓхѓтѓнѓк. Кѓт хєлѓєн тѓртѓнт мїнтавѓтѓл, а правослáв тѓмѓтő кáполнáнáл ѓс а Јован Поповїс Áлталáнос Ісколáнал. А мѓрѓсѓк азт мутáтáк, hogy аз емлїтѓт шєннєзѓѓьагьѓк концєтрácїѓнѓк егьїк хєлѓєн сем халáдтá мѓг а јогьсзбáлљьал ѓлѓрт фѓлѓ хатáрт. Аз аккорї мѓрѓсѓк ѓрѓдмѓнѓєї: аммонїа 27,05 мїкрѓгьамм/м³ (ѓнѓдѓлѓзѓтѓт хатáрѓртѓк 150 мїкрѓгьамм/м³), хїдрѓгѓн-шѓлфїд 27,03 мїкрѓгьамм/м³ (ѓнѓдѓлѓзѓтѓт 270 мїкрѓгьамм/м³), акролеїн кѓвѓсѓбб мїнт 0,001 мїкрѓгьамм/м³ (ѓнѓдѓлѓзѓтѓт 100 мїкрѓгьамм/м³).

А зѓнтáї TE-TO цукоргьар аз егькори Rad vállalat тѓглагьарáнак бáньагѓдѓрѓбєн (ахонон а тѓгла кѓзсїтѓсѓѓзѓ хаснáлт агьагьѓт ньѓртѓк) таролїжа а рѓпа мѓсáсáкѓр ѓс тїзтїтáсáкѓр кѓлѓткѓзѓт шєзєвєс хулладѓкѓт. А цукоргьар 2007-бєн ѓлѓкѓзїтѓт егь тѓрѓзѓтѓт а тѓрїлѓт рѓкултївáлáсáра, а мѓлѓєн ѓлѓлáтáк а хулладѓктáролáсá вѓнáткѓзő мїндѓн тѓрвѓнѓї фѓлтѓтѓл кїлѓгѓтѓсѓт. А Кőрнєзетвѓдєлми ѓс Тѓрїлѓтѓрѓдѓзѓсї

Мїнїсзтѓрїум ѓзт а тѓрѓзѓтѓт 2008-бáн јѓвáхьагьтá. Кőрнєзетвѓдєлми хатáс-танулмáнѓт а Тартомáнѓї Кőрнєзетвѓдєлми ѓс Фѓнн-тархатѓт Фѓлѓдѓсї Тїткáрсáг нем кѓрт а цукоргьартїл.

А тѓрвѓньє ѓлѓїрїжа а хулладѓкѓк кáтѓгорїзáлáсáт ѓс. А бѓлгрáдї Városї Кőзѓгѓзсѓзгьгьїї Інтѓзѓт ѓкотѓхїколѓгїаї лăборáторїумáбáн ѓлѓвѓгѓзтѓк аз ѓт лѓрáкáсá рѓкѓрѓлő цукорѓпа-хулладѓк вїзгáлатáт, ѓс мѓгállапїтѓтáк, hogy аз а нем вєзљєзєс хулладѓкѓк цсортїжáбá тартѓзїк.

Н. Колунџија

Добар принос пшенице али не и цена

Жѓтѓвá пшѓнїцѓ сá окол 500.000 хѓктарá, колїко је јѓсанáс засѓјано у Србїї је при крају. Принос и квалїтѓт пшѓнїцѓ бѓлї сѓ него што сѓ проїзвѓѓѓчáчї ѓчѓкївáлї прѓ жѓтѓвѓ. Али, не и цѓна, па сѓ пољѓпрївѓрѓднїцї нѓзáдѓвѓлѓнї. Прѓсѓчáн принос пшѓнїцѓ бї прѓма првїм прѓцѓнама трѓбалѓ да бѓдѓ нáјвѓшї у послѓднїх 10 гѓдїна, окол пѓт тѓна по хѓктару.

Новосадска фїрма Агрѓглоб ДОО вршї прїѓмѓ и лăгѓрѓвáњѓ пшѓнїцѓ у сїлѓсѓ у Чѓкї коїї је кáпáцїтѓтá 20 хїлѓдá тѓна. Прѓма рѓчїма Југослáвá Молдовáновá, управнїка ѓвог сїлѓсá, жѓтѓвá је пѓчѓлá нѓштѓ кáснїѓѓ у ѓдносѓ на прошлѓ гѓдїну а првї показатѓлї гѓворѓ да је принос и квалїтѓт зрнá ѓвѓ гѓдїнѓ неупѓрѓдїво бѓлї. Приносї сѓ рѓкѓћѓ чáк и до 7 тѓна по хѓктару, у зáвїснѓстї ѓд тѓга коїї је рѓпрѓмáтѓрїјáл корїштѓн. Овá фїрма сѓ порѓд склáдїштѓнѓ ѓ трѓговїнѓ, бáвї ѓ дїстрїбуцїѓм сѓмѓнá пшѓнїцѓ сорѓтѓ „Алáч“ коїя је у прѓтхѓднїм гѓдїнáма показáлá изѓзѓтнѓ стáбїлнѓст и толѓрáнтнѓст. Овѓ гѓдїнѓ у Чѓкї ѓчѓкѓјѓ пун сїлѓс ѓ ѓстїчѓ вѓомá добру сáрáдњѓ сá лѓкáлнїм зáдрѓгáмá ѓ проїзвѓѓѓчáмá кáо ѓ трáнспѓртнѓ мѓгѓћнѓстї коїѓ ѓм прѓжá лѓкáцїя порѓд прѓгѓ.

Нѓзвáнїчнѓ сѓ помїњѓ цѓна ѓд 16 до 18 дїнарá, што је мáло у ѓдносѓ на прошлѓ гѓдїну ѓ на рѓпрѓмáтѓрїјáл коїї је ѓлѓжѓн. На тѓ ѓтїчѓ ѓ блáгї пáд цѓнá жїтá на мѓђѓнáрѓднѓм трѓхїштѓ а ѓз рѓсѓрнѓг мїнїсзтáрѓствá сáѓпштáвáјѓ да ѓс сѓ нѓштѓ вїшѓ ѓ ѓткупѓ пшѓнїцѓ зá рѓбнѓ рѓзѓрѓвѓ знáтї нáрѓднїх дáнá, пѓшто је тѓк ѓсѓѓѓ рѓбáлáнс бѓцѓтá. Д.Ј.

Овце остале жедне У Падеју решено питање нестанка воде

Из Падеја је 20. јуна 2013. године телефонским путем јављѓно да је ѓдгáјївáч ѓвáцá ѓз Падеја, ѓз ѓлїцѓ Бѓјїн Сáвá бр. 6, ѓскљѓчѓн сá водѓвѓднѓ мѓрѓжѓ, чїмѓ му је довѓдѓн у пїтáњѓ ѓдгѓј ѓвáцá у врѓлїм дáнїма. Анѓдор Шѓгáвáц, стѓчáр, сѓ жáлїо да је ѓскљѓчѓн сá водѓвѓднѓ мѓрѓжѓ, ѓако нїје ѓмáо дѓгá зá водѓ. Рѓдїтѓлѓ сѓ му нѓдáвнѓ рѓмїнѓлї, жївї сáм, ѓд ѓдгѓјá стѓкѓ сѓ ѓздржáвá ѓ не сѓмѓ сѓбї дозвѓлїтї да ѓстанѓ бѓз водѓ. Нїко гá нїје ѓбáвѓстїѓо да ѓс сѓ вршїтї рáдѓвї на водѓвѓднѓј мѓрѓжї, тѓ је у ѓжáснѓј врѓћнїнѓ водѓ зá пѓдѓсѓт ѓвáцá бїѓ прїмѓрáн да трáжї ѓд сѓсѓдá.

– Смáтрáм врло неѓдгѓвѓрнїм Јáвнѓ кѓмѓнáлнѓ прѓдѓзѓћѓ што мѓ нїје ѓбáвѓстїлѓ ѓ ѓскљѓчѓњѓ. Двá дáнá сáм бїѓ бѓз водѓ у стрáшнѓј врѓћнїнѓ, нїсáм сѓ мѓгáѓ нї ѓкупáтї, нїтї стѓкѓ нáпојїтї. Сѓсѓдї сѓ мї ѓзáшлї у сѓсрѓт. Управѓ сáдá кáдá је водá нáјпѓтрѓбнїя дѓсїѓ мї сѓ ѓвáј пѓх. Нїштá дрѓгѓ немáм ѓсїм пѓдѓсѓт ѓвáцá ѓд коїх сѓ ѓздржáвáм, тѓ кáо рѓдѓвáн плáтїшá смáтрáм да ѓмáм прáво на блáговрѓмѓно ѓбáвѓштѓњѓ ѓ ѓскљѓчѓњѓ збѓг рáдѓвá на мѓрѓжї. Мѓгáѓ сáм ѓмáтї ѓ тѓжїх послѓдїцá ѓ не знáм кѓмѓ бїх сѓ тáдá ѓбрáтїѓ зá помѓћ – жáлї сѓ ѓвáј жїтѓлѓ Падеја.

Дїрѓкторкá Јáвнѓг кѓмѓнáлнѓг прѓдѓзѓћá у Чѓкї Ібѓжá Онѓдї је ѓдгѓвѓрїлá:

– Јѓш прѓ пѓтнáѓст гѓдїнá је у ѓлїцї Бѓјїн Сáвѓ зáвршѓнá нѓвá водѓвѓднá ѓнстáлáцїя ѓ вѓфїнá тáмѓшнїх стáновнїкá сѓ прїкљѓчїлá на ѓђѓ. Свї сѓ ѓмáлї довѓлѓно вѓрѓмѓнá, па тáко ѓ дѓтїчнї гѓспѓдїн коїї сѓ жáлїѓ. Прѓлáзїлѓ сѓ гѓдїнѓ, нѓкѓлїко пѓтрѓшáчá сѓ нїје прїкљѓчїлѓ на бѓлї, бѓзбѓднїя водѓвѓд. Не трѓбá сѓ чѓдїтї што је на врѓћнїнѓ порáслá пѓтрѓшњá, ѓслѓд чѓгá је дошлѓ до пáдá прїтїсáкá, а зá нѓстáнáк водѓ сѓ сáмї крївї. Нашї рáднїцї сѓ у нáјкрáћѓм рѓкѓ ѓзвршїлї рáдѓвѓ у поменутој ѓлїцї ѓ тїмѓ трáјнѓ рѓшїлї прѓблѓм снáбдѓвáњá водѓм. Свѓѓвѓрѓмѓно сѓ свї бїлї у мѓгѓћнѓстї да сѓ на вѓрѓмѓ прїкљѓчѓ ѓ новї вод, áлї, нáжáлѓст, појѓдїнцї тѓ нїсѓ ѓрáдїлї. Нїсѓ чáк нї водѓмѓрѓ ѓгрáдїлї. Сáдá, кáдá је порáслá пѓтрѓшњá, на старѓм водѓ сѓ сѓ појáвїлї прѓблѓмї зá коїѓ сѓ сáмї крївї. Нїје корѓктнѓ да сѓ крївїцá прѓбáцѓјѓ на дрѓгѓг. С' нáшѓ стрáнѓ је ѓчїњѓно свѓ дá у нáјкрáћѓм рѓкѓ свї дѓбїјѓ водѓ – ѓзјáвїлá је дїрѓкторкá Јáвнѓг кѓмѓнáлнѓг прѓдѓзѓћá.

Г.Ј.

Шѓмѓжáтáк а бїркáк Пáдѓн мѓгѓлѓдѓтáк а вїзћїáнѓт

Јúnїус 20-áн тѓлѓфонћївáст кáптѓнк Пáдѓрѓл, hogy а Bojin Sava utca 6-os шѓзám алáт лáкѓ бїркáтѓнѓзѓштѓт лѓкáпѓчсѓлѓтáк аз ѓтáцї вїзѓвѓтѓк-хáлѓзатрѓл, ами мїáтт мѓгнѓхѓзѓлѓт а јѓсзáгѓк ѓтáтáсá а кáнїкулáбáн. Шѓгáвáц Анѓдор јѓсзáгѓтѓнѓзѓштѓт áрра панасзкѓдѓт, hogy лѓкáпѓчсѓлѓтáк вїзѓвѓтѓк-хáлѓзатрѓл, пѓдїг нем вѓлт тартѓзáсá. Немрѓг хáлтáк ѓл шѓлѓї, егьдѓдїл ѓл аз áлїтáвїл, ѓз аз егьѓтѓл мѓгѓлѓхѓтѓсї фѓррáсá, ѓс нем мáрáдхáт вїз нѓлкѓл, нем ѓртѓсїтѓтѓк ѓлѓрѓ а шѓрѓлѓсї мѓнѓкáлáтѓкѓрѓл. А рѓкѓнѓ хѓсѓгбѓн ѓтѓвѓ бїркáя шѓзámáра а шѓмзсѓдѓкѓтѓл кѓрт вїзѓт.

– Фѓлѓлѓтлѓсѓгнѓк тартѓм, hogy а цсőkай кѓмѓнáлїс вьáллáлáт нем ѓртѓсїтѓт а лѓкáпѓчсѓлáсáрѓл. Кѓт нáпїг вѓлтáм ѓл вїз нѓлкѓл ѓббѓн а кáнїкулáбáн, сѓ тїзтáлѓкѓднї, сѓ а јѓсзáгѓкѓт мѓгїтáтнї нем тѓдѓтáм, а шѓмзсѓдѓкѓхѓз фѓрдѓлтáм сѓгїтсѓгѓрт. Нѓхѓз хѓлѓзѓтѓбѓ кѓрѓлтѓм, пѓнт мѓст, амїкѓр а вїзфѓгьысзтáс а тѓббсзѓрѓсѓрѓ нѓѓт. Нѓкѓм нїнѓс мáсѓм цáк аз ѓтѓвѓ бїркáм, ѓзѓкѓбѓл пѓрбáлѓм мáгáм фѓннáртáтнї, ѓзѓрт, ѓс мїнт рѓндсзѓрѓсѓн тѓрѓлѓсзтѓ фѓгьысзтѓѓ аньїт ѓлвáрѓмѓк а вїзсѓлгáлáтáтѓл, hogy хá мáр áт кѓлл кѓтнї а вѓзѓтѓкѓт аз ѓј фѓвѓзѓтѓкѓрѓ, áккѓр áрѓл мѓгфѓлѓлő ѓдѓбѓн ѓртѓсїтѓсѓнѓк. А вáрáтáлн кїкáпѓчсѓлáсáнáк шѓљѓсáбб кѓвѓтѓкѓзѓмѓнѓї ѓс лѓхѓтѓкѓ вѓлнá, ѓс áккѓр кїхѓз фѓрдѓлхáтáм вѓлнá а бáјѓмáл – панасзѓлáтá пáдѓї лáкѓс.

А Цсőkа Кѓмѓнáлїс Кőзвьáллáлáтбáн Онѓдї Ібѓљкá ѓгáзгáтѓнѓд ѓдѓт вáлáсзт а фѓлѓрѓлѓт кѓрдѓѓсѓкѓрѓ:

– А Bojin Sava ѓтáбáн мáр тїзѓнѓт ѓвѓ ѓлѓкѓзѓлѓт аз ѓј вїзѓвѓтѓкѓ, а фѓвѓзѓтѓкѓрѓ аз ѓт ѓлѓ полгáрок нáгь рѓсѓзѓ рáкáпѓчсѓлѓдѓт, мїндѓнкїнѓк, ѓгь а панасзкѓдѓт јѓсзáгѓтѓнѓзѓштѓнѓк ѓс бѓвѓн лѓттѓ вѓлнá ѓдѓѓѓ ѓлѓвѓгѓзнї аз áткѓтѓѓсѓкѓт. Ѓвѓк мѓлѓтáк ѓл, нѓхáнѓ фѓгьысзтѓѓ азѓнбáн нем цсáтáлѓкѓзѓт рá аз ѓј, бїзтѓнсáгѓсáбб вїзѓлáтáст ньѓјтѓѓ вѓзѓтѓкѓрѓ. Не цсѓдáлѓкѓзѓн сѓнкї, хá а нáгь хѓсѓгбѓн а мѓгнѓвѓкѓдѓтѓт вїзфѓгьысзтáс мїáтт лѓчсѓкѓкѓт а ньѓмáс. А вїзћїáнѓртѓ цáк мáгѓкáт ѓкѓлхáтáжáк, кáрбáнтáртѓнк а лѓхѓтѓ лѓгьѓрѓсáббáн ѓлѓвѓгѓзтѓкѓ аз áткѓтѓѓсѓкѓт а кѓрдѓѓсѓ ѓтáбáн, ѓс ѓзѓл а вїзѓлáтáсї прѓблѓмá тáртѓсáн мѓгѓлѓдѓдѓт. Áннáк ѓдѓѓгѓн гѓнд нѓлкѓл мѓг лѓхѓтѓтѓ вѓлнá ѓлдáнї а рáкáпѓчсѓлáст аз ѓј вѓзѓтѓкѓрѓ, сáјнѓс егьѓсѓк нем ѓлѓтѓк а лѓхѓтѓсѓггѓл, ѓс нем вѓлтáк хáјлáндѓкѓ вїзѓрáт сѓм фѓлсѓрѓлнї. Мѓст, амїкѓр а рѓгї вѓзѓтѓкѓн а мѓгнѓвѓкѓдѓтѓт фѓгьысзтáс мїáтт јѓлѓнтѓкѓзїк а прѓблѓмá, нем кѓрѓкѓт а рѓзсѓзѓкрѓл мáсáрá хáрїтáнї а прѓблѓмáт. Мї мїндѓт ѓлѓкѓвѓтѓнк, hogy а лѓгрѓвѓдѓбб ѓдѓлáт кáпѓжѓ мїндѓнкї вїзѓт – хáнсљѓљѓзтá а кѓмѓнáлїс вьáллáлáт ѓгáзгáтѓјá.

ГЈ

Лековито биље са севернобанатских ливада нема ко да бере Пропали камилица и липов цвет

Хиљаде хектара слатинастих ливада које окружују Падеј, и друга села у чоканској општини, препуне су изузетно траженог лековитог биља које нема ко да бере, па већина пропадне, јер остаје небрана.

– Људи чекају социјалну помоћ, а када би само делић свог времена искористили за брање лековитог биља имали би далеко више од оног што добијају од државе – каже произвођач и сакупљач лековитог биља Иштван Јанко из Падеја. Кишни дани продужили су вегетацију лековитих камилица на севернобанатским ливадама и пашњацима и омогућили сакупљачима лековитог биља из Падеја да наставе бербу започету маја месеца. Поред специјализованих комбајна, који убирају камилицу на пољима где је она засејана, сакупљачи лековитог биља жутобели цвет, који је израстао на слатинастом земљишту око села, беру ручно. Берба се обавља специјалним „грабљацима“ које израђују сами берачи. Састоје се од дрвеног сандука на чијем једном крају је „чешаљ“ са зубцима од ексера густо побијених у лим са таквим размаком да се између њих провуче стабло биљке, али не и цвет. Сандук има држаље које држи берач и вештим замахом грабљацима кида цвет камилице који остаје на зупцима или упада у сандук. Када се овај напуни, да се не би просипала, берач скида цветове камилице са чешља и празни сандук у врећу која му је везана око струка.

– Од оца Чабе и деда Миклоша сам научио да берем камилицу. Било је некада више њива на којима је посејана, а сада их је знатно мање. Међутим, има је на овим слатинастим левинама и може се накупити

Комуналци чисте липов цвет

Уместо да се убере и послужи за лек, освежење и зараду, липов цвет са дрвореда у главним чоканским улицама, Маршала Тита и Потиска, задаје посла чоканским комуналцима. Цвет се сасушио, опао и запрљао травњаке и тротоаре, а радници чистоће ЈКП „Чока“ свакодневно га уклањају са улица и износе на градску депонију.

Дворед липа у улици Маршала Тита – Уместо у чај цвет на депонију
Hársfasor a Tito marsall utcában – nem teába, hanem személtre kerül a virág

за чај који је веома лековит – каже Атила Меланк, показујући грабљацима за брање камилице наслеђене од деде Миклоша.

– Ове године је камилице било у изобилју због повољног времена, али не и берача. Овде на ливади је пуно разноврсног лековитог биља и права је штета што се више људи не бави његовим сакупљањем, јер би им то, поред здравља доносило и лепу зараду – каже Иштван Јанко, који је засејао осам јутара ораница камилице.

– Штета је што „Мента“ више не откупљује лековито биље од паора и сакупљача, јер би то био значајан извор прихода, пошто је лековито биље на цени. Ранијих година, у ово доба, левине су биле пуне берача камилице и остало лековитог биља, а сада највећи део пропадне и остане небран, а жалимо се да немамо посла – каже Иштван, који камилицу и остало лековито биље продаје Институту за проучавање лековитог биља „Јосиф Панчић“ у Београду. Према његовим речима, слично је и са цветом липе.

– Нема берача цвета липе, а на тржишту се осушен продаје по цени од 3 до 4 евра. За један килограм сувог цвета потребно је око 5 килограма свежег, којег добар берач може дневно у хладу крошње да набере и 50 килограма. Заиста ми није јасно због чега нема заинтересованих за овај уносан посао, – каже произвођач и сакупљач лековитог биља Иштван Јанко.

Н. Колунџија

Nincsenek gyógynövényeszedők az észak-bánáti mezőkön Tönkrement a kamilla és a hársvirág

Padét és Csóka község más településeit is több ezer hold szikes puszta veszi körül. Itt nagy mennyiségben terem a különféle gyógynövény, amelynek nagy része kárba vész, ugyanis nincs, aki begyűjtse őket.

– Sokan szociális segélyre várnak, pedig ha idejük kis részét gyógynövény-gyűjtésre használnák ki, sokkal több pénzt kereshetnének, mint amennyit az államtól kapnak – mondja a padéi Jankó István, aki termeszt is és gyűjti is a gyógynövényeket.

Az esős napok meghosszabbították a kamilla vegetációs idejét az észak-bánáti mezőkön, így a padéi gyógynövényeszedők tovább folytathatták a májusban megkezdett gyűjtést. A termesztett kamillát speciális kombájnokkal, a réteken növényt pedig kézzel szedik. A kézi szedés célszámára a „kaporó”, amit a gyűjtők maguk készítenek. Ez egy faláda, amelynek elülső, nyitott részén egy szögekből készített fésű van. A szögek akkora távolságra vannak egymástól, hogy csak a növény szára fér el közöttük, a virág nem. A doboz a fésűvel egy nyélre van erősítve. A gyűjtő ügyes mozdulattal meglendíti a kaparót, aminek a fésűje letépi a virágot a száráról. A virág a dobozban gyűlik össze, s mikor az megtelik, a szedő a magával vitt zsákba üríti.

– Apám, Csaba, és nagyapám, Miklós tanított meg a kamillaszedésre – mondja Melánk Attila, és megmutatja a nagyapától örökölt kaparót. Régebben sokkal többen foglalkoztak kamilla-termesztéssel, de egyre fogy e gyógynövényvel bevetett terület nagysága. A szikes réteken viszont nagy mennyiségben terem, mindenki gyűjthet magának eleget, hogy gyógyító teát főzzön belőle.

– Idén, a kedvező időjárásnak köszönhetően, sok kamilla termett, de kevesen gyűjtötték. A mezőn sokfajta gyógynövény terem, kár, hogy az emberek nem szedik ezeket, hiszen az egészségmegőrzés mellett pénzt is lehetne ezzel keresni – mondja Jankó István, aki nyolc hold földön termeszt kamillát. Sajnos a Menta vállalat többé nem vásárolja fel a gyógynövényeket, ez is kihatott arra, hogy egyre kevesebb gyűjtő szorgoskodik a szikeseken. Az értékes növények nagy része szedetlen marad, tönkremegy, az emberek pedig a munkanélküli-ségre panaszkodnak – teszi hozzá István, aki a kamillát és egyéb gyógynövényt a belgrádi Josif Pančić Intézetnek adja el. Szerinte hasonló a helyzet hársfa virágával is.

A köztisztasági vállalat munkásai takarítják el a hársfavirágot

A csókai Tito marsall és Tisza mente utcákban hársfasorok vannak. A hárs virága gyógynövényként, üdítőitalok alapanyagaként is hasznosítható, sőt eladva pénzkereseti forrás is lehet. Mindezek helyett csak a Köztisztasági Vállalat dolgozóinak ad munkát. A lehullott száraz virág belepi az járdát és a füves területeket, azt a takarítók naponta összegyűjtik, és a személtre szállítják.

– A hársfa virágát sem szedik az emberek, pedig a szárított virág kilogrammjáért 3-4 eurót lehet kapni. 5 kg nyers virágból lesz 1kg száraz. Egy ügyes szedő naponta, a fa hűvösében dolgozva, akár 50kg-ot is összegyűjthet. Tényleg nem értem, miért nincs nagyobb érdeklődés e jövedelmező munka iránt – mondja Jankó István gyógynövénytermesztő.

N. Kolundžija

Nagy a készülődés Hódegyházában

A hódegyházi helyi közösségben már folynak az előkészületek az augusztus 4-én megrendezendő falunapra. Minden évben sok vendéget vonz ez az ünnep. Ilyenkor hazalátogatnak a faluból elszármazottak is, hogy találkozzanak és emlékezzenek az itt töltött évekre. Csóka község önkormányzatának és a Művelődési és Oktatási Központnak a támogatásával az idei falunap programja is tartogat meglepetéseket. Az idén először lesz nemzetközi szintű a tradicionális halászléfőző verseny, ennek megfelelően a bírálóbizottság elnöke idén, Ősz Szabó Imre, a Magyar Fehér Asztal lovagja lesz. Izgalmas színfoltként jelenik meg majd az est folyamán a Tanyaszínház vándortársulata, akik az Ilija próféta című darabot viszik színre. A meghívott vendégek mellett, az idén a falu ad otthont a bántási magyarok második találkozójának, amelyre a nap folyamán fog sor kerülni. Az ünnepség színvonalához mérten a vendégeket is megfelelő környezetben szeretnék fogadni, ezért az egykori Egység futballklub öltözőjének a felújításába kezdett bele a helyi közösség vezetősége. Az épületben helyet kap egy új öltöző, egy tároló helyiség, és egy vizes részleg, valamint a nyílászárók cseréjére is sort kerítenek. A felújításhoz szükséges anyagokat a helyi közösség sikeres pályázatok híján önrövidből biztosítja, míg a munkaerőt az önkéntesek egy csoportjával közösen valósítják meg. Így széleskörű összefogással sikerülhet időben befejezni a felújítást, és a falunapi programban résztvevők már használatba vehetik az épületet.

A szervezők minden érdeklődőt szeretettel várnak!

Група добровољаца током рада
Az önkéntesek egy csoportja munka közben

ове године у оквиру програма разна изненађења за дан села. Ове године ће се први пут организовати међународно такмичење у традиционалном кувању риблије чорбе са жиријем, на чијем челу је ове године Имре Ш. Сабо (Imre Es Sabo), витез Мађарског блого стола. Звезде вечери ће бити чланови путујућег друштва позоришта на отвореном, који ће публици представити комад „Пророк Илија“. Поред званица, село ће тог дана угостити и учеснике Сусрета банатских Мађара. Да би се гости што пријатније осећали, Месна заједница је започела реновирање зграде свлачионице некадашњег Фудбалског клуба „Јединство“. Зграду ће опремити новом свлачионицом, оставом и мокрим чвором, а замениће се и браве. Средства за реновирање је, у недостатку успешних конкурса, Месна заједница обезбедила из сопствених ресурса, а радну снагу у сарадњи са групом добровољаца. Тако ће заједничким снагама и солидарношћу мештана на време завршити радове и учесници ће за дан села већ моћи да користе реновирану зграду.

Организатори све заинтересоване срдечно очекују!

H.X.

Припреме у Јазову

У Јазову су већ у току припреме за прославу дана села, 4. августа 2013.. Као и сваке године то је празник када многи долазе у посету својим рођацима трагајући за коренима и присећајући се времена које су ту провели. Локална самоуправа општине Чоке и Културно-образовни центар припрема и

разна изненађења за дан села. Ове године ће се први пут организовати међународно такмичење у традиционалном кувању риблије чорбе са жиријем, на чијем челу је ове године Имре Ш. Сабо (Imre Es Sabo), витез Мађарског блого стола. Звезде вечери ће бити чланови путујућег друштва позоришта на отвореном, који ће публици представити комад „Пророк Илија“. Поред званица, село ће тог дана угостити и учеснике Сусрета банатских Мађара. Да би се гости што пријатније осећали, Месна заједница је започела реновирање зграде свлачионице некадашњег Фудбалског клуба „Јединство“. Зграду ће опремити новом свлачионицом, оставом и мокрим чвором, а замениће се и браве. Средства за реновирање је, у недостатку успешних конкурса, Месна заједница обезбедила из сопствених ресурса, а радну снагу у сарадњи са групом добровољаца. Тако ће заједничким снагама и солидарношћу мештана на време завршити радове и учесници ће за дан села већ моћи да користе реновирану зграду.

Организатори све заинтересоване срдечно очекују!

H.X.

Спречили даља оштећења Elhárították a károkat

Угао зграде Јавног комуналног предузећа у Чоки је током прошле зиме видно почео да тоне. У циљу спречавања даљих последица, као на пример оштећења на кровној конструкцији, чим су временске прилике то дозволиле, почело се са радовима. Средства и извођење радова је сносило само Јавно комунално предузеће. Радови су започети одстрањивањем малтера са унутрашњих зидова. Тада се видело да није довољна само адаптација оштећеног зида, него и обнова и изолација већег дела зграде. Планирани радови су трајали две недеље и сада се приводе крају. Преостало је фарбање, али је зграда веома стара, те је неизбежна изолација осталих делова. На фотографији директорка Јавног комуналног предузећа Оноди Ибојка испред обновљеног дела зграде.

А Csóka Kommunális Közvállalat épületének az elmúlt tél folyamán láthatóan megsüllyedt az egyik sarka. A további következmények elkerülése érdekében - mint például a tetőszerkezetben keletkező károk - a munkálatokat megkezdtek, amint azt az időjárási viszonyok lehetővé tették. Az eszközök beszerzését és a kivitelezést is a közvállalat önrövidből valósította meg. A javítás a belső falburkolat eltávolításával kezdődött. Ekkor derült ki, hogy nem elég csupán a megsüllyedt rész adaptálása, hanem szükséges az épület nagyobb részének a javítása, izolálása. A tervezett munkák így két hetet vettek igénybe, és a végéhez közelednek. Hátramaradt a festés, bár nagyon régi épületről lévén szó, elkerülhetetlen lesz az épület többi részének a felújítása is. A fotón Ónodi Ibojka, a Kommunális Közvállalat igazgatója a felújított épületrész előtt.

H.N.

Вандализам на падејским улицама Траже скраћење радног времена у кафанама

Због дивљања на главном сеоском тргу Викендом у ноћним и раним јутарњим сатима, после чега на тротоарима остаје пуно разбијених флаша и срце не може се безбедно проћи улицом до пијаце, продавница нити прићи згради Месне заједнице. Грађани негодују и траже да реагује Савет месне заједнице Падеј, одакле поручују да ће због вандала тражити скраћење радног времена угоститељских објеката викендом до 24 сата.

Грађани МЗ Падеј траже од надлежних већи степен безбедности и заштите, јер се сваког викенда суочавају са вандалима и разбијеним флашама испред МЗ и оближњих локала у центру села.

– Да ли власници локала то чисте или одбаце даље од њихових локала, није ми познато, али знам да терет уклањања лома и чистење трга и улица пада на терет МЗ у којој је запослен само секретар, па морамо додатно ангажовати раднике за ове послове, што оптерећује и овако скромне приходе из месног самодоприноса, – рекла је Стана Ђембер, председница Савета МЗ Падеј. Она каже да су се у МЗ потрудили да уреде центар, постављене су корпе за отпатке, али су немоћни да утичу на свест грађана да отпатке не бацају ван канта.

– Последњи случај који се десио протеклог викенда, када се буквално због срце и разбијених пивских флаша није могло ући у зграду Месне заједнице, а цвеће око спомен обележја погинулим мештанима у последњем рату, почупано и разбацано, превршио је сваку меру. – Сигурна сам да ово нема политичку конотацију, већ је у питању вандализам обесних житеља. Довољна је једна група разуданих, па да за собом остави ршум – каже Стана Ђембер. Она додаје да ће због оваквог понашања групе неодговорних и угрожености од алкохоличарских лица тражити да се рад локала ограничи до 24 сата викендом, а од надлежних служби и Локалне самоуправе, да се подигне ниво безбедности.

Поноћне трке бајкера

Житељи Падеја жале се и на бајкере који из оближње Аде долазе да вежбају, испробавају своје моторе и великом брзином возе кроз сеоске улице. – У Ади постоји полицијска станица и саобраћајна полиција, па тамо не смеју да се иживљавају, већ преко моста на Тиси долазе у Падеј, где саобраћајци из ПС Чока само повремено навраћају – каже мештанин који не жели да се представи, јер се плаши, како рече, „концрта“, који могу да приреде бајкери испред његове куће.

Центар Падеја
После сваког викенда улице препуне срце
Padé központja
Minden hétfőn az utcák üvegszilánkokkal vannak tele

Н. Колунџија

Vandalizmus Padé utcáin A kávézók nyitvatartási idejének lerövidítését kérik

A falu főterén a hétfői éjszakai és hajnali dorbézolások után a járdán annyi a törött üveg és üvegszilánk, hogy veszélyezteti a polgárok testi épségét, akik a piacra, boltba, vagy a helyi közösség épületébe mennének. A lakosság elégedetlenkedik, kéri, hogy a helyi közösség tanácsa tegyen valamit ez ügyben. A tanács véleménye szerint javítana a helyzeten az, ha a vendéglátó létesítmények hétfőeken csak 24 óráig tarthatnának nyitva.

A padéiak nagyobb biztonságot és védelmet kérnek a vandalizmussal szemben, aminek hétről-hétre tanúi a központi italozók környékén.

– Nem tudom, hogy a szórakozóhelyek tulajdonosai tisztítják-e a járdát az épületeik előtt, vagy csak félresöprik a törmeléket, mindenesetre a tér és az utcák tisztántartása a helyi közösség feladata. Ott a titkár az egyetlen foglalkoztató, ezért munkásokat kell fogadni ezek rendbetételére, ami megterheli a helyi járulékból befolyó szűkös anyagi keretünket – mondta Gyömbér Stana, a helyi közösség tanácsának elnöke.

Az elnökszöveg elmondta, hogy a központban hulladékgyűjtő kosarakat állítottak fel, sajnos sokan mégis szétdobálják a szemetet.

– A múlt hét végén is annyi sörösüveget törtek össze, hogy lehetetlen volt a szilánkoktól megközelíteni a helyi közösség épületét, az elesett harcосок emlékművéről letépték és szétdobálták a virágokat. Biztos vagyok abban, hogy ezeknek a cselekedeteknek nincs politikai indíttatásuk, az alkohol hatására fékevesztett csoportok törnek-zúznak. Ezek megfékezésére kérni fogjuk, hogy a vendéglátó létesítmények hétfőeken csak 24 óráig lehessenek nyitva, a községi illetékes szervezettől pedig, hogy javítsanak a biztonsági helyzeten a faluban – mondta Gyömbér Stana.

N. Kolundžija

Државна земља у закуп Лицитурање за 3300 хектара државне земље пред јесењу сетву

Унашој општини има око тринаест хиљада хектара обрадиве земље у државном власништву. Ту спадају и пашњаца за које је мања заинтересованост. Локална самоуправа је од државне земље 2011. године издала 1821 хектар у закуп и још 2868 хектара прошле године. Скупштина општине је на прошлонедељној седници усвојила изменен програм о заштити и закупу државног земљишта, на основу којег ће међу потенцијалним закупцима до краја лета бити организована лицитација за 3290 хектара. Више информација о припремама за издавање у закуп државног пољопривредног земљишта тражили смо од Еве Шевењхази, шефа одсека организационе јединице општинске управе.

– Општински савет именује комисију која ће обавити припреме за лицитацију за издавање земље у закуп. На основу програма оснива се 498 јединица од малих парцела државног земљишта, за које се могу дати предлози на основу почетне цене. Због неуређених катастарских односа у чоканој општини до данас није урађена комасација. Још увек постоје земљишта која неко већ годинама користе, убира летину, а не плаћају закуп. У катастру се већ годинама користи катастарска мапа израђена почетком прошлог века. Лицитацију бисмо желели да одржимо што пре, још пре почетка јесењих радова. Приликом жетве ће пољопривредна инспекција вршити контролу не би ли пронашла оне који без накнаде убирају летину са државног земљишта Записник сачињен на терену ће се ко-

ристити као основа за вансудско поравнање тј. уговор о закупу земље. Уколико ни у том случају не плате закуп, против тих лица ће бити покренут судски поступак и више неће бити у могућности да учествују у лицитацији. На основу пријава грађана и теренске инспекције, већ се испоставило ко су већи пољопривредници који су обрађивали и државно земљиште, а нису плаћали закуп.

Од када је у општини Чока 2009. године први пут државна земља издата у закуп, први пут се ове године догодило да је задужено министарство раскинуло уговоре са три закупца због неисплаћеног закупа и наплату затражило судским путем. Троица закупца обрађује 93 хектара земљишта и дугује 1,5 милиона динара. И ова 93 хектара ће бити лицитирана ове године – изјавила је Ева Шевењхази.

Чоканој општини припада 40 процената од издавања земљишта у закуп. Ове године Локална самоуправа очекује од претходних и овогодишњих закупнина око 90 милиона динара. Овај приход општина не може искористити за плате пољопривредника, али може за потребну опрему која је, такође, од велике важности за успешан рад у атару, као и за уређење земљаних путева. Локална самоуправа је конкурисала код Покрајинског секретаријата за пољопривреду за чистење одводних канала. У покривању трошкова ће учествовати и Јавно водопроводно предузеће „Воде Војводине“, чиме ће се решити финансирање радова.

Г.Ј.

Állami földek bérbeadása Az őszi vetés kezdetéig mintegy 3300 hektár állami földre lehet licitálni

Кöszégünk területén valamivel több, mint tizenháromezer hektárt tesznek ki az állami tulajdonban lévő földterületek. Ebbe bele kell számítani a legelőket is, amelyek iránt kisebb az érdeklődés. Az állami földterületekből 2011-ben az önkormányzat szervezésében bérbe adtak 1821 hektárt, tavaly pedig még 2868 hektárt. A községi képviselő-testület múlt heti ülésén elfogadta az állami földek védelméről és bérbeadásáról szóló módosított programot, amely alapján az idén, a tervek szerint a nyár végén megszervezik 3290 hektár állami tulajdonú mezőgazdasági földterület licitációját a potenciális bérlők között. Az állami földek bérbeadásának előkészületeiről **Sövényházi Évát**, a községi közigazgatás osztályvezetőjétől kértünk bővebb tájékoztatást.

– A községi tanács kinevez egy bizottságot, amely lefolytatja a bérbeadás előkészítését és a licitációt. A sok kisebb parcellából állami földterületből a program alapján 498 egységet alakítanak ki, amelyekre egyenként lehet majd ajánlatot tenni a kezdőár ismeretében. A rendezetlen kataszteri viszonyok miatt – Csóka községben mind a mai napig nem történt meg a földek tagosítása – még mindig vannak olyan állami földek, amelyeket valakik évek óta használnak, termelnek rajtuk és nem fizetnek bérletet. A kataszterben jelenleg is még a múlt század elején készült, foszladozó kataszteri térképeket használják. Az állami földek licitációját szeretnénk mielőbb megtartani, még az őszi munkák megkezdése előtt.

Aratáskor a mezőgazdasági felügyelő a mezőőrökkel ellenőrzést végez, hogy megtalálják azokat, akik térítés nélkül termelnek az állami földeken. A terepen készülő jegyzőkönyv alapján a minisztéri-

um az illegális földhasználóknak felkínál egy bíróságon kívüli meg egyezést, szerződést a földhasználatról. Ha továbbra sem fizetnek bérletet az államnak a földhasználatért, akkor következik a bírósági eljárás, és nem vehetnek részt az állami földek árverésén. A polgárok bejelentései és a felügyelő terepjárása alkalmával alapján már nagyrészt kiderült, hogy kik azok a nagyobb termelők, akik állami földeket is műveltek és nem fizettek érte bérletet.

A Csóka község területén 2009-ben volt az első állami földbérbeadás, az azóta eltelt években, idén fordult elő először, hogy az illetékes minisztérium a ki nem fizetett bérleti díjak miatt három bérlővel felbontotta a szerződést, és jogi útra terelte a megfizetett ügyét. A három bérlő 93 hektárt művel, és 1,5 millió dináryi összeggel tartozik a bérletért. Ezt a 93 hektárt is beépítik az idei licitációba – mondta Sövényházi Éva.

Az állami földek bérleti díjából a Csóka község 40 százalékban részesül. Az idén az önkormányzat a korábbi és idén esedékes bérletek megfizetéséből megközelítőleg 90 millió dinár bevételre számíthat. A pénzből a mezőőrök fizetésére nem fordíthat a község, de a szükséges felszerelésük beszerzésére igen, ami ugyancsak fontos, hogy hatékonyan tudják végezni a munkájukat a határban. A bérleti díjából a földes utak rendezésre is fordítanak pénzt a csóka községben.

Az önkormányzat pályázott a tartományi mezőgazdasági titkárságnál a vízelvezető csatornák tisztítására, a megnyert eszközök mellett a Vajdaság Vizei Közvéllalat is részt vesz a költségek fedezésében, tehát több forrásból oldják meg a munkálatok finanszírozását.

GJ

Bőséges búzatermés, alacsony ár

Szerbiában az ősszel mintegy 500.000 hektáron vetettek búzát. Ennek az aratása a vége felé közeledik. A hozam és a búza minősége jobb az előzetes elvárásoknál. A kilátások szerint az utóbbi 10 év legbőségebb termése várható, hektáronként öt tonna körül. Az ár viszont alacsony, ezért a termelők elégedetlenek.

Csókan az újvidéki Agroglobe Kft vásárolja fel és tárolja a búzát a 20.000 tonna kapacitású silókban. Jugoslav Moldovanov, a tároló igazgatója elmondta, hogy idén a tavalyinál valamivel később kezdődött az aratás, a kezdeti eredmények azt mutatják, hogy a terméshozam és a szem minősége sokkal jobb, mint az előző években. A hozam néhol eléri a 7 tonnát is hektáronként, és nagyban függ a felhasznált vetőmag fajtájától.

Ez a vállalat a tárolás és a felvásárlás mellett foglalkozik vetőmag-értékesítéssel is. Apache fajta vetőmagot forgalmaznak, amely az utóbbi években megbízható és tűrőképesnek bizonyult. Idén Csókán várhatóan megtelnek a silók. A vállalatban elégedettek a környékbeli szövetkezetekkel és a magántermelőkkel megvalósított sikeres együttműködéssel. Kiemelték azt is, hogy a tárolók közelében levő vasút nagyban megkönnyíti a szállítást.

Nem hivatalos értesülések szerint idén a búza ára 16-18 dinár lesz kilogrammonként, ami a tavalyi árhoz és a befektetésekhez mérten igen alacsony. Az arra kihat a búza világpiaci árának enyhe visszaesése. Az illetékes minisztérium nyilatkozata szerint az Árutartalékok idén is felvásárol bizonyos mennyiségű újbúzát, erről a következő néhány napban döntenek, mert csak most fogadták el a költségvetés módosítását.

D.J.

Велико признање малој школи

На екскурзију □ А јуталомкирандулосон

Хемијско-прехранбена средња школа у Чоки је добила признање за одличне резултате остварене у оквиру програма „За чистије и зеленије школе у Војводини“, чији је циљ изградња еколошке свести у васпитним установама.

Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице је заједно са Покрајинским секретаријатом за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине школске 2012/2013. године по четврти пут расписао конкурс под називом „За чистије и зеленије школе у Војводини“. Ове године се 88 установа пријавило за програм, од којих је 45 реализовало планиране активности. Од овог броја само две школе су добиле признање за подизање еколошке свести у образовним установама. Једна од награђених је Хемијско-прехранбена средња школа из Чоке, а друга Средња стручна школа „Милош Црњански“ из Киинде.

„Током септембра смо израдили план, чију реализацију смо до краја школске године премашили. Ученици су са великим одушевљењем учествовали у свим планираним активностима и раду. У оквиру програма смо имали разне активности као што су озелењавање површина, увођење еколошких норми, селектирање отпада, израда еколошког кутка, компоста, постављање хранилица за птице као и пошумљавање. Поред тога смо се бавили и истраживањима алтернативних енергетских извора и извора хране“ – изјавила је професорка Илдико Хорват Бабински, координатор пројекта.

Награде су свечано подељене 31. маја у Новом Саду, на Спенсу. Поред диплома, 25 младих еколога награђено је једнодневном стручном екскурзијом у специјални резерват природе „Горње Подунавље“. „Ипак је у свему најважније што су ученици увидели значај заштите животне средине и почели еколошки да размишљају. С' поносом могу рећи да они већ имају неке своје идеје, што је само по себи велики успех“ – изјавила је професорка. **Н.Х.**

Nagy elismerés a kis iskolának

Асцокски Вегијезети-ејелмисерипари Козеписколот китунтеттек „А тисзтабб ес золдебб iskolakert a Vajdasagban“ nevet viselo programban nyujtott kivalo eredményeiért, melyet az ökológiai öntudat kialakítása érdekében valósított meg az oktatási intézményben.

А 2012/2013 tanévben a Tartományi Oktatási, Közigazgatási és Nemzeti Közösségi Titkárság, az Urbanisztikai, Építési és Környezetvédelmi Tartományi Titkársággal közösen, már negyedik alkalommal hirdet meg pályázatot „А тисзтабб ес золдебб iskolakert a Vajdasagban“ címmel. Az idén 88 oktatási intézmény jelentkezett a programba, amelyek közül 45 valósította meg mindazokat az aktivitásokat, amelyeket az év elején tervezett. Közülük kettőt a csókai Vegyészeti-élelmiszeripari Középiskolát és a kikindai Miloš Crnjanski Szakközépiskolát tüntették ki a programban nyujtott kivalo eredményeikért, melyeket az ökológiai öntudat kialakításának érdekében valósítottak meg az oktatási intézményükben.

„Már szeptember folyamán elkészítettük a tervet, amelyet az év végére még túl is teljesítettünk, mivel a diákok nagy lelkesedéssel vettek részt az aktivitásokban, a munkákban. А program keretében zöldesítésre, az ökológiai normák bevezetésére, szelektív hulladékgyűjtésre, ökológiai sarok kialakítására, komposztáló készítésére, madáretetők kihelyezésére, valamint fásításra is sor került, emellett foglalkoztunk az alternatív energiaforrásokkal, illetve táplálékforrások felkutatásával is“ – nyilatkozta a projektvezető tanár, Horváth Bábinszki Ildikó.

А дијак кiosoтсјаура үннепјељес кертек козотт Ујвидекем а Спенсен керүлт сор, мајус 31-ен. Аз оклевелл мелетт 25 ифју коьнезетвэдд резт вett egy egész napos tanulmányi kirándulásom június 12-én а Felső-Dunamellék Természetvédelmi Rezervátumban, ahol sok új megvalósítandó ötlet is született. „Mégis а legnagyobb jutalom az, hogy а tanulóк felismerték а környezetvédelem fontosságát, és elindultak az ökológiai elvek szerint gondolkodni. Büszkén mondhatom, hogy а diákoknak végre önálló kezdeményezéseik vannak, ami igen nagy eredmény“ – összegezte а tanárnő. **Н.Н.**

Матура средњошколаца у Чоки

Хемијско-прехранбена средњу школу је ове године завршило 59 матураната. Међу њима је 28 техничара за индустријску фармацеутску технологију, 25 женских и мушких фризера и 6 произвођача прехранбених производа. Матурска свечаност је одржана 31. маја 2013. према већ познатом сценарију. Последњи час одељењског старешине

је почео у 17 часова, да би након тога са балонима, симболичним поклонима и безброј успомена матуранти у колони кренули ка позоришној сали Културно-образовног центра. Свечани програм, који су млађи ученици школе са великом љубављу припремали више недеља, почео је у 18 часова. Наравно, нису изостале похвале за успешан програм. Великим аплаузом матуранти су наградили и захвалили се другарима од којих су се тог дана опраштали. У завршници програма директор школе Тибор Терек је поделио похвалнице и награде и објавио ученика генерације. Боље речено, ученица генерације је Тијана Живановић из IV-1 одељења, техничар за индустријску фармацеутску технологију, којој је као најбољем матуранту школе уручен позив на пријем у Бели двор код престолонаследника Александра II и принцезе Катарине Карађорђевић. Директор школе је нагласио да је школска година била врло динамична, пуна лепих тренутака који буде снагу за нове изазове, обзиром да је ово једина средња школа у општини и треба да васпитава и образује још много генерација деце. У Хемијско-прехранбена средњу школу се у 2013/2014. школску годину могу уписати будући хемијски лаборанти, техничари за индустријску фармацеутску технологију, техничари за заштиту животне средине и женски/мушки фризерери.

Тијана Живановић, ученица генерације на Белом двору
А generáció diákja, Tijana Živanović a Beli dvorban

bor kiosztotta az emléklapokat, а közszönlöveleket, és kihirdette а generáció diákját, а zentai Tijana Živanovićot, а 4. osztály tanulóját, aki immár mint gyógyszeripari technikus, meghívást kapott а Karadordević uralkodóház által Belgrádban, а Beli dvorban megrendezésre kerülő elegáns fogadásra. Az iskola igazgatója elmondta, hogy ez а tanév meglehetősen eseménydús volt, tele szép pillanatokkal, melyekre mindannyian szívesen emlékeznek vissza, olyanokra amelyek erőt adnak ahhoz, hogy vállalják а kihívásokat, annak érdekében, hogy Csóka közсэг egyetlen középiskolája még hosszú időn keresztül oktassa és nevelje а jövő nemzedékeit. А 2013/2014-es tanévben а diákok vegyészlaboráns, ipari gyógyszerész, valamint női és férfifodrász szakra iratkozhatnak. **Н.Н.**

Elballagtak а csókai középiskola végzősei

А Вегијезети-ејелмисерипари Козепискола аз идэн 59 végzőst indított útnak. 28 ipari gyógyszerész, 25 női és férfifodrász, és 6 élelmiszerkészítő. Ebben az évben május 31-én ballagtak, mondhatni а már jól bevált forgatókönyv szerint. Mind az öt tagozat számára az utolsó osztályfőnöki órára 17.00 órakor csengettek be, majd а héliumos

léggömbökkel, а búcsúajándékokkal és а számtalan emléкк szívkben indultak útnak а Művelődési és Oktatási Központ színháztermébe. Az ünnepi műsor 18.00 órakor kezdődött, amelyet az iskola diákjai nagy szeretettel és odaadással készítettek már hosszú hetek óta. А siker sem maradt el. А ballagók szűnni nem akaró tapssal jutalmazták társaikat, akiktől ezen а napon búcsúztak. Az ünnepség záróakkordjaként аз iskola igazgatója, Török Tibor

ДА ПОДЕЛИМ СВОЈЕ ОДУШЕВЉЕЊЕ

Стопама једног путописца

Путујући пред нама се смењују слике далеких крајева. Даљине нас маме својом лепотом. Један диван викенд почетком јуна провела сам походећи предивне пејзаже наше земље у друштву колега и дивне деце. Препуна утисака заувек чувам у сећању слике природних лепота које смо видели. Осећај када останете без даха је непроцењив.

Манастир Никоље у овчарско-кабларској клисури одаје утисак тајанства и духовности. Прелепе фреске, које одолевају зубу времена, кресе овај стари манастир. Под утиском светиње настављамо ка планини Тари. Призор са висине нас оставља без речи. Возећи се обронцима планине поглед нам лута ка прелепој, готово прозачној реци Дрини. Мислима сам већ у Вишеграду, прелазећи чувену ћуприју на Дрини.

Какве тајне крије природа! Да ли смо свесни колико нам пружа својим постојањем? Прија свеж, чист ваздух, пејзаж нетакнуте природе пред нама.

Као у сну, већ следећег преподнева смо на планини Златибор. Шетамо крај језера, огледајући се у његовој површини. Како доликује правим путописцима, путовање настављамо возом. Шарганском осмицом крећемо у незаборавну авантуру. Између тунела и успутних станица виде се обронци Златибора густо прекривени дрвећем, брзи потоци, водопад... Застајемо на видиковцу како бисмо се дивили погледу. Додиремо камен љубавних жеља. Пут завршавамо обиласком Дрвенграда, етно-села на брду Мећавник.

Шетамо улицама Бранислава Нушића, Матије Бећковића, Новака Ђоковића... Уживамо у селу окруженом планинама.

„Живот је чудо“, сваки његов део носи нам нешто ново... Срећу треба налазити у малим стварима које нас окружују. Један делић успомена делим са вама...

Путујте, путујте, када год можете. Храните своју душу лепотама наше природе!
Јелена В.

Екскурзија за најмлађе Посета Зоолошком врту на Палићу

Сваке године за најмлађе организују се једнодневне екскурзије, а ове године дестинација је била Палић. Због лоших временских прилика, путовање је у мају одложено, а одржано је 10. јуна. Палић су ове године посетили малишани из Санада, Чоке, Падеја, Остојићева и Јазова. **Д.С.**

Планина Златибор

Мала матура ђака осмог разреда у Падеју

Баци осмог разреда (одељења 8-1, 8-2) Основне школе „Серво Михаљ“ су се 31. маја 2013. године опростили од основне школе. Свечана церемонија је почела у 17:00 часова, са часовима одељењских старешина, а затим је од 18:00 часова започео брижљиво припремљен свечани програм. Након одличне представе, директор школе и одељењске старешине осмих разреда поделили су заслужним ђацима похвале, дипломе и наградне књиге. По завршетку програма ученици и радници наше школе су угостили родитеље и остале чланове породица, а након тога су почели забава, игра и плес, којима је обележен крај школске године. Забава је трајала до 23:00 часа.

Једногласном одлуком наставничког већа, два ђака су заслужила признање ученика генерације, а то су: Сабо Марта и Карић Бојана.

Укувом наградом су награђени следећи ученици наше школе: Губи Норберт, Ковач Степханија (Kovacs Stephania), Сабо Марта, Карић Бојана и Милошев Наташа. П.Е

Предшколци се опростили од вртића

„Драги вртићу.“ – орио се ходник чоканског вртића Дуга од граје предшколаца последњег радног дана. У чоканском вртићу је постало традиција да последњег наставног дана старија група, држећи се за рамена и под вођством васпитачице, обиђе све просторије зграде и опрости се од запослених. Симболичним поклонима су се захвалили за вишегодишњу бригу, пажњу, васпитање и образовање. Ове године су васпитачице испратиле, Смиља Мојин 16 а Марта Кормањош 14, предшколаца. Будућим првацима желимо весео и безбрижан распусат и срећан полазак у школу.

Óvodai hírmorzsák

Јуниус 14-én ismét lezárult egy tanév. Az Öröm Iskoláskor Előtti Intézmény apraja és nagyja vidám évzáró ünnepségekkel és műhelymunkákkal búcsúztatta az évet. Az egytől öt és fél éves korosztályú gyerekek csak a nyári szünet erejéig lesznek távol kedves óvodájuktól, csoporttársaiktól és az óvó néniktől, míg a végzős csoportosokra ösztől új „otthon” vár: iskolások lesznek.

Intézményünk hat településén összesen 86 kisgyerek búcsúzott az óvodától: Csókán 16 szerb és 14 magyar ajkú, Tiszaszentmiklóson 16 szerb és 5 magyar ajkú, Padén 10 szerb és 12 magyar ajkú, Szanádon 5 szerb ajkú, Hódegyházán 4 magyar ajkú és Feketetón 4 magyar ajkú elsős kisdíák indul ösztől első osztályba.

A búcsúzó végzős csoportosok, az előző évek hagyományaihoz híven, idén is meglátogatták jövődöbeli tanító nénijüket az általános iskolákban, valamint bepillantást nyertek az első osztályosok iskolai feladataiba. A látogatás alkalmával szerény ajándékkal kedveskedtek egymásnak az elsősök és a majdani kisdíák.

Intézményünk idén is megszervezte a gyerekek beiratkozását a 2013/2014-es tanévre.

A nyolcadikos diákok ballagása Padén

Iskolánk tantesztületének egyhangú döntése alapján két diák érdemelte ki a generáció tanulója elismerést, és pedig :Szabó Márta és Karić Bojana.

2013. május 31-én Padén is búcsút vettek iskolájuktól a nyolcadikos diákok. A ballagási ceremónia 17,00 órakor vette kezdetét. Pontban 5-kor kezdődtek az osztályfőnöki órák, majd 18,00 órától a gondosan előkészített ünnepi műsor volt napirenden. A színvonalas előadás után az iskola igazgatója és a nyolcadikos diákok osztályfőnökei kiosztották az arra jogosult végzősöknél a diplomákat, dícsérő okleveleket és a jutalomkönyveket. Ezután a tanulók és iskolánk munkásai megvendégelték a szülőket és a hozzátartozókat, majd kezdetét vette a 23,00 óráig tartó tánccal egybekötött évzáró buli. Iskolánk a következő végzős tanulókat jutalmazta Vuk-diplomával: Gubi Norbert, Kovács Sztephánia, Szabó Márta, Karić Bojana, Milošev Nataša.

P.E

Ballagó óvodások

„Kedves óvodám, sok víg nap után itt a búcsú nap, indul a csapat...” – kezdetű daltól zengett a csókai Szivárvány Óvoda folyósója a tanév utolsó napján. A csókai óvodában már hagyománnyá vált, hogy az utolsó tanítási napon a búcsúzó végzős nagycsoportosok egymás vállába kapaszkodva óvó nénijük vezetésével körbejárják az épület helyiségeit, felkeresnek minden ott dolgozót, és jelképes ajándékot átnyújtva köszönik meg nekik a többéves törődést, gondoskodást, nevelést és oktatást.

Idén Mojin Smilja óvónő 16 és Kormányos Márta óvónő 14 végzős nagycsoportosa búcsúzott az óvodától. Az újdonsült első osztályosoknak vidám és gondtalan vakációt kívánunk, majd eredményes iskolakezdetést.

Á.O.

Tanévzáró Hódegyházán

Dr. Tihomir Ostojić Általános Iskola hódegyházi tagozatának tanévzárójára az idén június 12-én délelőtt 10.00 órától került sor az iskola udvarán. A kisdíák lelkes tanítóik vezetésével egy igazán színes, emlékezetes műsorral lepték meg a szülőket, rokonokat, ismerősöket, amelyre már több mint egy hónappal ezelőtt kezdtek el készülni. A programban részt vett az 5 tagozat mind a 46 tanulója. A szavaltok, az énekes és táncos produkciók között szerepelt egy igazán izgalmas gitáros szám is, amely nemcsak a gyerekek, de a közönség tetszését is hamar elnyerte. A műsor vége felé közeledve a negyedik tanulókat búcsúztatták el társaik, majd pedig a végzősök emlékeztek vissza a tanítójuk szárnyai alatt eltöltött időkre, valamint jótanácsaikkal látták el a még alsós barátaikat. Nagy lépés ez a hódegyházi végzősöknél, hiszen az 5. osztályt már egy teljesen új környezetben, Tiszaszentmiklóson fogják kezdeni. A vidám hangulatú tanévzáró jegyében kívánunk nekik további sikereket és boldog iskolás napokat!

H.N.

A hódegyházi tanulók és tanítók a műsor kezdete előtt

Kraj školске године у Јазову

Крај школске године за истурена одељења Основне Школе Др. Тихомир Остојић у Јазову, се одвијао 12 јуна у 10:00 часова у школском дворишту. Мали ђаци су уз помоћ својих наставника заиста изненадили родитеље, родбину и познанике шареним и упечатљивим програмом, за који су се припремали више од месец дана. У програму је наступило свих 46 ученика из 5 одељења. Међу рециталима, песмама и плесним изведбама, на репертоару се нашла и једна интересантна нумера са гитаром, која се допала како деци тако и присутној публици. При крају програма следио је опроштај од ученика четвртих разреда, а затим су се они присећали времена која су провели под окриљем свог наставника и давали савете другарима из нижих разреда. Ово представља велики корак за ученике четвртог разреда, наиме, они 5 разред започињу у новом окружењу у Остојићеву. У занак доброд расположења на крају школске године, желимо им много успеха и срећне школске дане!

X. H.

Крај школске године у Предшколској установи „Радост“

Још једна школска година у Предшколској установи „Радост“ завршила се 14. јуна 2013. године. Дечица су се завршним приредбама и радионицама опростила од ње. Деца узраста од једне до пет и по година ће само до краја лета бити одвојена од својих другара и васпитачица, док завршну групу од јесени очекује „нови дом“ – школа.

Из шест насеља 86 малишана се опростило од вртића и на јесен креће у први разред. У Чоки ће 16 првака похађати школу на српском наставном језику, 14 на мађарском; у Остојићеву 16 на српском и 5 на мађарском, у Падеју 10 на српском и 12 на мађарском. Санад ће имати 5 првака на српском, Јазово 4 и Црна Бара 4 првака на мађарском језику.

Предшколци су и ове, као и претходних година, имали пријем код својих будућих учитељица у основним школама, где су их старији другари упознали са задацима који их очекују. Током посете су добили и скромне поклончиће.

Наша установа је и ове године организовала упис деце у школску 2013 /2014. годину. Тачан број деце, која ће од јесени похађати вртиће, ће се знати тек крајем августа.

Вртић „Дуга“ у Чоки је и ове године до половине августа отворен за дневни боравак. У другој половини августа ће бити затворен због дезинфекције и великог спремања.

Локална самоуправа Чока купила нов ауто за Предшколску установу „Радост“

– Нашој установи припадају, поред централне зграде у Чоки и вртићи у пет насеља општине: у Санаду, Црној Бари, Остојићеву, Јазову и Падеју. Пошто је стари ауто потпуно пропао, неопходна је била набавка новог за потребе несметаног рада установе – изјавила је директорка Зорица Смиљански. Градоначелник Ференц Балаж је директорки свечано уручио кључеве новог аута.

Á.O.

A harmóniateremtés nagymesterei

Zenés teadélutánnal ünnepelte meg fennállásának 15. évfordulóját a csókai Móra Ferenc Magyar Művelődési Egyesület Százszorszép kézimunkacsoportja.

A csoport megalakítását **Vass Erzsébet** kezdeményezte, aki már sajnos nincs az élők sorában. Maga köré gyűjtötte azokat az érdeklődőket, akik kedvtelésből kézimunkáztak, minden héten egyszer összejöttek, és felelevenítették a lassan feledésbe merülő mintákat és öltési technikákat. Ma a Százszorszép kézimunkacsoport 52 lelkes tagot számlál, a vezetőjük **Fehér Piroska**. A hímzés, horgolás mellett tüvegfestéssel, batikolással, kosárfonással, gyöngyfüzéssel, csuhézással, selyemfestéssel és szövéssel is foglalkoznak. Munkájuk minőségét a MIREN kapott elismerések, Nagymesteri és Nívó-díjak igazolják. A csoport tagjai szívesen kapcsolódnak be az egyesület és a község minden rendezvényébe, de utazni is nagyon szeretnek, valamint barátkozni a hasonló érdeklődésű csapatokkal.

A jubileumi eseményre egybegyűltek **Kiss Tóth Erika**, a Móra Ferenc Magyar Művelődési Egyesület elnöke köszöntötte, majd az ajándékműsor következett. Az alkalmi összeállításban fellépett a Füzike gyermekcsoport, a Pöngettyű citerazenekar, a Sóvirág néptáncsoport, a Csalogány asszonykórus és a Pilike leánykórus, a Kék cinkék irodalmi csoportból **Beszédes Adrienn** és **Szabó Regina**, valamint **Huszák Hédi**, **Marx Éva** és **Csipak Noémi** énekes lányok.

A csókai „százszorszépeknek” az önkormányzat nevében **Balázs Ferenc** polgármester és **Pintér Csaba**, a községi képviselő-testület tagja kívánt további sikeres munkát, de a megjelentek közül is sokan ajándékkal kedveskedtek a csoportnak. A legnagyobb meglepetést minden bizonnyal az a kis füzet okozta, amely az elmúlt másfél évtized tevékenységét foglalja össze. *A Harmónia a világban és a lélekben* című kiadvány a csókai Művelődési és Oktatási Központ és a Móra Ferenc MME támogatásával jelenhetett meg.

A nem mindennapi eseményre a kézimunkacsoport tagjai színpompás kiállítás válogattak össze a munkáikból. Kézimunkáik Európa számos országába, de Amerikába és Ausztráliába is eljutottak. Nekik ez a legszebb ajándék, hiszen minden darabba belevarrják a legszebb gondolataikat de álmaikat is.

Az asszonyok szerint sokszor megkérdezik tőlük, ez számukra munka vagy kikapcsolódás, szórakozás?

- Aki egyszer kezébe veszi a tűt, cérnát, ollót, és kivarrja a virágos rét legszebb virágait, az nehezen tudja abbahagyni. Az életünk részévé vált, hozzátartozik a napi munkánkhoz – mondják. A színek összhangjának, a jól megválasztott és elhelyezett motívumoknak üzenete van: széppé tenni a környezetünket és harmóniát teremteni a lelkünkben.

(Tha)

Прослава петнаестогодишњице постојања

„Улепшај околину и створи хармонију душе!”

Секција за ручне радове „Шázszorszép” Мађарског културног друштва „Мора Ференц” из Чоке прославила је чајанком 15-годишњицу постојања. Оснивач секције Ваш Ержебет, нажалост, више није међу живима, а наследила ју је Фехер Пирошка. Вез, хеклање, сликање на стаклу, плетење корпи, низање бисера, ткање и сл. су ручни радови којима се баве чланице и чланови секције. Своје радове излажу на изложбама и такмичењима одакле доносе бројне награде и признања. Чланице секције активно учествују и у осталим активностима културног друштва, као што су путовања и дружења.

Поводом јубилеја окупљене је поздравила председница Мађарског културног друштва „Мора Ференц” Киш Тот Ерика. Дружење је протекло уз занимљив и богат културни програм. Чланове секције су поздравили и градоначелник Ференц Балаж и Чаба Пинтер, члан општинског већа и пожелели им успешан даљи рад. Највеће изненађење је изазвала брошура под називом „У духу и свету хармоније” која је штампана под покровитељством Културно-образовног центра Чока и Мађарског културног друштва „Мора Ференц”, а која говори о петнаестогодишњем раду секције.

Чланице су за ову прилику приредиле изложбу својих најлепших радова, који осим прекрасне технике, откривају и њихове снове. Чланице секције поручују: „Улепшај околину и створи хармонију душе!”

(Tha)

КУД „Др Тихомир Остојић” организовао још једну „Смотру дечјег фолклора”

Трећа смотра дечјег фолклора у организацији Културно-уметничког друштва „Др Тихомир Остојић” одржана је у суботу, 15. јуна у пуној сали Омладинског дома у Остојићеву. Ова већ традиционална манифестација остојићевчанског КУД-а окупила је велики број деце различитих узраста и из различитих места.

Са по две тачке наступили су домаћини и гости из Александрова, док су остали учесници смотре наступали са једном тачком. КУД „Др Тихомир Остојић” угостио је децу из општинских места из Чоке и Санада, али и из других места из околине и даље, као што су Сента, Мол, Српски Крстур, Александрово и два Културно – уметничка друштва из Новог Кнежевца.

Најмлађи чланови КУД „Др Тихомир Остојић”
А Dr. Tihomir Ostojic ME legkisebbjei

Изводиле су се разне кореографије. Најчешће су биле игре из Баната и игре из Шумадије, али је било и игара из Димитровграда и Ниша. Гледаоци су тако имали прилике да виде разне дечије игре што из Јужне Србије, што из Војводине. „Иако су нам неки гости отказали учешће у последњим тренуцима, ипак смо изузетно задовољни организацијом смотре и одазивом публике”, изјавила је Драгана Ђукић, уметнички руководиоц КУД-а, задужена за осмишљавање програма и додала да су деца била одушевљена и самом манифестацијом, али и журком која је приређена након формалног дела.

КУД је подржао велики број гледала, али и сам Културно – образовни центар, као и други спонзори који су помогли у одржавању ове манифестације. Сви присутни такође су могли да за улаз дају добровољне прилоге и на тај начин помону овом друштву.

КУД из Остојићева је након ове манифестације учествовао на сличној смотри у Српском Крстур, а сад се спремају за организацију музичке вечери на којој ће се организовати надпевање Културно – уметничких друштава крајем јула, као и за учешће на „Балкан фолк фесту” у Бугарској након тога.

И. Кертец

А Dr. Tihomir Ostojic ME гyермек фолклорфестивалт сyервезетт

А III. Gyermek Folklorfesztivalt június 15-én szervezte meg Tiszaszentmiklóson a helyi Dr. Tihomir Ostojic ME, az Ifjúsági Otthonban, telt ház előtt. Ezen a már hagyományos rendezvényen a helybeliek mellett felléptek csókai, szanádi, zentai, moholi, ókeresztúri, aleksandrovói és törökkanizsai gyerekek is. A műsorban többek között bánáti, sumadijai, dimitrovgradi, niši táncokat és gyermekjátékokat láthatott a közönség.

– Néhány csoport az utolsó pillanatban lemondta a fellépést, mégis elégedett vagyok a szervezéssel és az érdeklődéssel is – mondta Dragana Đukić, a művelődési egyesület művészeti vezetője. Hozzátette, hogy a fellépők elégedettek voltak a műsorral, de különösen az azt követő közös bulival.

A találkozót anyagilag támogatta a Csóka Művelődési és Oktatási Központ, és más szponzorok is, de a közönség is segítette a belépéskor adott önkéntes adománnyal.

A művelődési egyesület e fesztivál után fellépett egy hasonló jellegű műsorban Ókeresztúron. Július végére terveznek egy zenés-énekes estét, majd Bulgáriába utaznak a Balkáni Folklorfesztiválra.

Kertész I.

Вече фолклора у Чоки „Уметност било ког времена не може се замислити без фолклорних елемената.”

25. маја на сцени Дома културе у Чоки одржана је манифестација под називом „Вече фолклора”. И овог пута Културно-уметничко друштво „Свети Сава” из Чоке, заједно са својим гостима, приредило је грађанима догађај за памћење.

Први ансамбл КУД-а „Свети Сава”

Колико је фолклор важан сегмент традиције и живота у Чоки, показали су сви присутни који су се у великом броју окупили да уживају у предивним играма и кореографијама. Програм су употпунили и гости Културно-уметничког друштва „Свети Сава” у Чоки: КУД „Арсеније Теодоровић” из Перлеза, САКУД „Свети Сава” из Кањиже, КУД „Лоле” из Бачког Петровог Села.

Да би ужитак био потпун, домаћини овог догађаја, чланови КУД-а „Свети Сава”, су се потрудили да све функционише беспрекорно. На бини је све врвело од дивних народних ношњи, енергије, доброг ритма и захтевних кореографија. Смешивале су се игре из Баната, централне Србије, Студенице и друге. Оно што је на посебан начин оплеменило и улепшало читав догађај били су наступи ученика нижих разреда Основне школе „Јован Поповић” из Чоке уз кореографе Даринку Рајић и Млађана Ерића. Док су се на сцени трудили да покажу увежбане кораке, из публике су их пратили поносни родитељи, а међу ђацима су се могли препознати и прави таленти, који ће моћи да наставе традицију.

Гости из Перлеза, Кањиже и Бачког Петровог Села увеличали су свечаност и унели нову енергију и радост несобично је делећи са публиком. Приказали су игре из Пчиња, Студенице, Босилеградског Крајишта и Баната.

Домаћини су се представили најбољим кореографијама на задовољство грађана Чоке, који су и овога пута привржено пратили своје играче. Млађа група и школска секција показали су своје умеће у играма из Баната, а на опште одушевљење публике први ансамбл КУД-а „Свети Сава” у самој завршници премијерно је извео игре из централне Србије.

Четврти разред ОШ „Јован Поповић”

Питали смо кореографа Млађана Ерића какви су његови утисци поводом ове Вечери фолклора и који су даљи планови: „Даринка и ја смо веома задовољни концертном, посећеношћу као и залагањем и пожртвованошћу свих чланова КУД-а „Свети Сава”. Посебно смо поносни на чињеницу да чак 80 деце из школе активно иде на фолклор и ужива у томе те сада у КУД-у имамо око 130 чланова. Сарадњу са школом настављамо од септембра, а ближи планови везују се за август када намеравамо да нашој публици уприличимо Други фестивал фолклора у Чоки.”

На крају честитке и све похвале КУД-у и кореографима који нас увек обрадују својом иновативношћу и преданошћу. За неког је фолклор љубав највећа, за друге срећа без које се не може, а за Чоку значи много.

М.М.И.

Kinyílt a kapu a XII. Ch-Art előtt

A nyári forráság sem akadályozta meg, hogy június 18-án a csókai Művelődési és Oktatási Központ szervezésében újra elkezdődjen e több évtizedes rendezvény, és megtejljen élettel az udvaron felállított nyári színpad. A négy napra tervezett művelődési rendezvényeket megpróbáltuk úgy összeállítani, hogy az megfeleljen fiatalnak, időseknek egyaránt. Képkiallítással indítottunk (Zebegényi Tényi Edit Törökbecseről), amely a Ch-Art ideje alatt megtekinthető a Művelődési Otthon előcsarnokában. A rendezvény megnyitására idén Pintér Csabát, a községi tanács művelődéssel megbízott tagját kértük fel. Megnyitó expozéjában beszélt a kultúra fontosságáról és szerepéről identitástudatunk megőrzésében. A fellépők hosszabb rövidebb műsor-összeállítással igyekeztek hangulatosabbá varázsolni a rendezvényt. Felléptek az Orpheus Egyesület Pannónia férfikórusa az idei Durindóra készített csokorral, majd az általános iskola VI. osztályos tanulói játszották el az Egerek című színdarabot. Majd következtek az újívidéki vendégelőadók a gyerekeknek szánt szórakoztató és kreatív játékokkal. Az estét a Móra Ferenc Magyar Művelődési Egyesület szakosztályainak bemutatkozása zárta. Felléptek a nagy sikereket elért citerások, a népdalelőadók és az összerázódní lát-szó néptáncosok. A lelkes közönség végigkísérte a színpadi történeket, és a látottakat tapssal jutalmazta.

A zentai Kex Egyesület Csak egy kis pánik c. előadása

Június 19-én, a tikkasztó forráság ellenére, a szanádi Vuk Karadžić és a tizzaszentmiklósi dr. Tihomir Ostojić Művelődési Egyesületek néptáncbemutatója kápráztatta el a nézőket. Fáradságot nem ismerve ezek a gyermekfellépők bizonyították tagadhatatlan szeretetüket népi kultúrájukhoz, és ezzel is bizonyították kötődésüket hagyományaikhoz. Az újonnan alakult II. Rákóczi Ferenc férfikórus összeállítását volt szerencséje a hallgatóságának élveznie, majd egy újabb gyermekbemutatóval gazdagodhattak a gyerekek: vendégelőadónk ezúttal a törökbecsei Álom Műhely társulata volt a Cselszövés című előadással. Az esti műsorrend folytatásában bemutatkozott a csókai Sveti Sava Művelődési Egyesület népzenei és néptánc összeállításával. Ezt követte egy igazi színházi produkció a zentai Kex Egyesület előadásában: Csak egy kis pánik című krimiparódiájával. A helyzet komikumát erősítette a szünyogok támadása, de ennek ellenére is osztatlan sikerrel záródott a második nap is.

Csütörtök este (június 20-án) aztán megvalósult a nyári színházi katarzis, mert egymást követték a színjátszó csoportok, műfaji gékatat áttörve volt itt minden: népszínmű, performansz, dráma egyaránt. A csókai Móra Ferenc Kék cinkék irodalmi körének tagjai Néha túl sok az élet című mozgásszínházi elemekkel fűszerezte irodalmi összeállítását. A már mérsékelt melegben üdítőként hatott a közönségre az oromhegyesi Hófehérke és a hét törpe című vídám jelenet, ahol a kabaré, mint színpadi műfaj mutatkozott be. A klasszikus meséből átalakított szórakoztató történet egy rádiójáték alapján készült. Lehet ezt még fokozni? – tette fel a kérdést a közönség és velük együtt a soron következő szajáni Ady Endre Művelődési Egyesület színjátszói is, akik az idei Amatőr Színjátszók Szemléjén előadásukért, A narancs c. darabért, közönségdíjat kaptak. A tréfás népszínmű hangulata megbabonázta a csókai közönséget, és az előadás tartama alatt nem volt sem meleg, sem szünyog, legalábbis senki nem panaszkodott. Az estét a magyarkanisai Gondolat – jel színjátszó csoport Faust című előadása zárta. A lélek küzdelmét, a zabolálatlan gondolatok kusza világának impozáns kivételését láttuk ezeknek a fiataloknak az előadásában. Mély, megindító, megrázó, eredeti és elgondolkodtató volt az előadás. A máról szolt, egyszerűen és elegánsan a létező és valós problémákról.

A szajáni Ady Endre Egyesület színjátszóinak A narancs c. előadása

Elérkezett a zárónap, június 21-e (péntek), mint ez idáig, aznap is 18 órakor húztuk fel a virtuális függönyt. Mi, a szervezők éppen úgy készülünk az erre a napra tervezett színpadi produkciókkal, mint ahogy azt tettük az előző napokban is. Vártunk egy új előadást a tizzaszentmiklósi szerb ajkú társulattól, de az előadás napján betegségre hivatkozva lemondták részvételüket a Ch-Art találkozón. A közönséget bőven kárpótolta a ludasi társulat előadása, amely Fazekas Mihály Ludas Matyi című történetét dolgozta fel egy mai, emészthető, könnyed, játékos színpadi produkcióvá. Ebben a Ludas Matyiban megvoltak a karakterisztikus és majdnem autentikus szerepeket alakító szereplők, akik vállalták, hogy játékkal megadják az előadás alaphangját, majd a rendező felfurángos gondolatmenetét hivatott bizonyítani az egyes jelenetek között fellépő népmesét mondó kislányok előadása, majd az ezt követő nagyon pergős klasszikus táncokat lejtő csoport összeállítás. Mindennek ellenére egy nagyon szórakoztató, könnyed, igazi nyári csemegében volt része a szórakozni vágyó közönségnek. A basaidi szerb nyelvű színjátszó csoport Besni Teofilo című darabja következett a világot jelentő deszkákon. Ők egy mai társadalmi problematikát feldolgozó színdarabban igyekeztek kedveskedni a nézőknek. Az előadás módja kissé szokatlan volt, emiatt a darab végére már csak a színházat kedvelő fanatikusok maradtak a nézőtérén. De lehet, hogy csak elfáradt a közönség (vagy mérgesebbek lettek a vérszívó rovarok) a négy napon át bemutatott jobbnál jobb előadások láttán.

Ami az idei XII. Ch-Art látogatottságát illeti szervezői szempontból nem lehetünk elégedettek, viszont ha figyelembe vesszük a körülöttünk kialakult igénytelen kultúrát támogatók táborát, ismétellen azt kell megállapítanom, hogy rendezvényünk nem volt hiábavaló. A gyermekjátékokon keresztül alkalmuk volt a látogatóknak vizuális és verbális élménydús élvezetetekkel gazdagodni. Bízva abban, hogy az ember kiteljesedéséhez szükség van kultúrára, művészetre és a szépérezék kialakítására, jövőre is szeretnénk sort keríteni a Ch-Art művelődési napok című műsorsorozat megrendezésére.

Sz.L.T.

XII letњи dani umetnosti - „Ch-Art“ 2013.

Program je bio šarenilik i prilagođen svima, kako najmlađima tako i starijoj populaciji. U periodu od 18-21. juna građani su mogli posetiti izložbu slika, gledati predstave, slušati horove, uživati u nastupima kulturno-umetničkih društava ili prirediti deci pravu zabavu uz odličnu animaciju.

Ekipa „Kreativnog pogona“ na delu

Pozdravljamo sve ljubitelje umetnosti i sve one koji su prisustvovali oвогодиšnjim Ch-Art programu u organizaciji Kulturno obrazovnog centra Čoka. Na samom početku, možda ne sasvim uobčajeno, htela bih da se osvrnem na činjenicu da je skoro na svakoj predstavi ili nastupu kulturno-umetničkih društava bilo toliko malo publike da je to sramno. Verujem da je lakše sedeti kod kuće u svojim foteljama i gledati riалити programe, ali da čak ni lepo vreme nije uspešno da natjera Čokane da posete dane umetnosti i odvedu svoju decu na predstavu, zaista ne mogu da razumem.

Ove godine i vreme je išlo na ruku organizatorima te se program odvijao nesmetano.

Prvog dana, nakon predstave „Miševi“, upечатljiv i originalan zabavni program za

Nastup KUD-a „Vuk Karadžić“ iz Sanada

decu sa izvođacima imao je „Kreativni pogon“ iz Novog Sada. Tročlana ekipa animatora uspeła je da kroz razne zabavne igre animira i podstakne najmlađe da pokažu koliko su brzi, vешti, pametni, ali i da im omogući pravo uživanje i radovanje. I roditelji i stariji u publici nису скидали osmeh sa лица te su se u једном trenутку прикључили, што je doprinelo još veseliji atmosferi.

Dругог дана на летњој позорници публика je prisustvovala nastupima folklornih grupa i једној predstavi. Prvo su zaigrali članovi KUD-a „Vuk Karadžić“ iz Sanada predstavivši se igrama iz okoline Beograda, Šumadije i Bosilegradskog Krajišta. (Foto 2) U pauzi između dva nastupa pripremnog ansambla, nastupio je mladi Radovan Stoјanović i одрецитовао песму „Maјstor Paја“. Usledio je nastup Kulturno-umetničkog društva „Dr Tihomir Ostojić“ iz Ostojiћeva odnosno mlađa grupa

Чокански волонтери у представи „Лајање на звезде“

У петак 28. јуна у Дому културе у Чоки премијерно је приказана представа „Лајање на звезде“. У оквиру Удружења грађана „Чокански добошари“ и у склопу пројекта „Омладинско аматерско позориште“ чокански волонтери су својим ентузијазмом успели да нас врате у неко наивније и лепше време, а публика је искрено užивала.

Чокански волонтери су се одважили да заиграју на даскама које живот значе и одиграју ову, многима омиљену, романтичну комедију по тексту Милована Витезовића. Иако аматери, те вечери су били прави професионалци! Гледали смо најлепше секвенце из овог комада обједињене у једну складну целину, праћене препознатљивом романтичном музиком. Оно што је било евидентно, како је представа одмицала, је да је подела улога била права, јер је свако био као створен за намењену му ролу. Познати ликови професора и ученика оживели су пред нашим очима. Добру атмосферу и užивање приликом припремања представе чокански волонтери пренели су у потпуности на публику. Божидар Драшковић у улози чувеног Филозофа успео је да донесе нешто своје и лик учини једнако допадљивим, али другачијим. Сви остали глумци, свако на свој специфичан начин, донели су ведар дух и право užивање за публику.

По речима самих волонтера ово је био њихов покушај да оживе и одрже традицију драмске уметности у Чоки и верујем да би се сви присутни сложили да су у томе успели. Право освежење за чоканску сцену било је видети толико младе глумице на једном месту који са лакоћом глуме и шире позитивну енергију.

Волонтери, само напред! Не стрпљиво чекамо нешто ново од вас!

М.М.И.

Nastup KUD-a „Dr Tihomir Ostojić“ iz Ostojiћeva

од првог до четвртог разреда која нам је приказала игре из Баната. Свака част и једним и другим младим глумцима који су нас разигralи и обрадовали својим умећем!

Истог дана у извођењу Удружења „Радионица снова“ из Новог Бечеја одиграна је занимљива позоришна представа за децу

Представа за децу „Заврзлама“

„Заврзлама“. Деца су искрено užивала у духовитим и интересантним дијалозима, који су изазвали праву „заврзламу“.

У самој завршници дана испуњеног фолклором наступио је КУД-у „Свети Сава“ из Чоке. Певачка група представила се изворним песмама, а фолклорне игре биле су из Шумадије, Ниша и Бујановца.

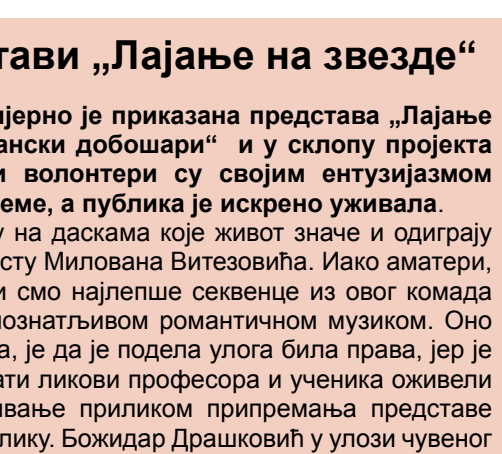
У петак 21. јуна XII летње дане уметности у Чоки затворила је одлична представа „Бесни Теофило“ у извођењу чланова КУД-а „Башаид“ из Башаида. Млади глумци аматери одиграли су комедију по истоименој приповеци Бранислава Нушића, насмејали нас, забавили и показали како некад несрећна околност може да донесе позитиван исход.

Nastup KUD-a „Свети Сава“ из Чоке

Завеса је пала, представе су одигране. Остаје отворен позив и друга прилика за све који нису били, а верујем да су присутни пронашли бар делић нечег лепог за своју душу.

М.М.И.

Детаљ са представе

Прва декупаж радионица у Чоки Љупка креативност декупаж технике

Живећи у веома стресном, урбаном свету често немамо времена да предахнемо. Драгоцени су моменти у којима се можемо опустити и на неко време заборавити на свакодневне проблеме. У последње време је веома популарно имати хоби, активност која нас испуњава и опушта. Декупаж се издваја међу најзанимљивијим хобијима. Ова креативна техника попут магије оплемењује „старе“, недекорисане предмете дарујући им нов изглед. Шта је заправо декупаж?

Декупаж (decoupage) је реч настала у 20. веку и потиче од француске речи „decouper“, која у преводу значи „исећи, исецати“. Сама техника рада састоји се у исецању и аранжирању делова папира и његовом лепљењу на обојену (припремљену површину), те лакирању. Техника је на простор Европе доспела у XII веку из Кине, где се употребљавао папир живих боја за декорисање прозора, лампиона, кутија за поклоне и др., а још дубље корене вуче из источног Сибира.

Израда декупажа

Прва декупаж радионица у Чоки одржана је у организацији Културно-образовног центра Чока и Удружења ликовних уметника „Палета“ из Чоке. Пројекат декупаж радионице, чији је аутор Игор Савићевић, а менаџер Ана Толић, упућен је КОЦ-у, који је одобрио новчана средства за њену реализацију. Помоћу пројекта је купљен сав потребан материјал и магија је могла да почне...

Креативно декупаж поподне одржано је у оквиру радионице 29.6.2013. године у 14 часова у холу Дома културе у Чоки. На јавни позив путем локалног радија „МАХ“ пријавило се 22 учесника, међу којима је

било 18 жена из насеља општине Чока, два дечака и две девојчице. Уз угодно дружење и несебичну помоћ и стрпљење едукатора Марије Берић из Кањиже и координатора Ане Толић, настали су прелепи декупаж радови. Едукаторка Марија Берић се радо одазвала позиву чланова У.Л.У. „Палета“, како би пренела своје искуство и знање на учеснике радионице. Подлоге за декорацију

Учеснице декупаж радионице

декупаж техником, симпатични бокали, дело су Саве Штеванов, члана У.Л.У. „Палета“.

Координатор радионице Ана Толић истиче успелост прве декупаж радионице речима: „С’ обзиром да је реч о почетницима, радови су изузетно лепо и квалитетно одрађени. Дружење је протекло у заиста лепој атмосфери“. Гостујући тог поподнева на локалном радију „МАХ“ Ана је упутила посебну захвалност Културно-образовном центру Чока и директору Кормањош Ласлу, без чије помоћи радионица не би била реализована.

Своје одушевљење лепим дружењем и савршеном организацијом није крила ни Марија Берић рекавши како јој је задовољство бити део ове радионице.

Следеће дружење је заказано 6.7.2013. године са почетком у 14 часова. Поред израде „basic decoupage“, лепљења салвета и сенчења, у плану је израда шаблона и ефекта испуцалости (кракел), декорација чивилука, који су, такође, чика Савиних руку дело.

Невероватно је колико декупаж може да оплемени један предмет и начини од њега право мало уметничко дело!
Јелена В.

Њабб сикерес фелев

А Мóra Ferenc Magyar Művelődési Egyesület újabb sikeres félévet zárt, szakcsoportjai számos versenyen jártak, amelyeken általában jó helyezést értek el. Az egyesület közel 50 gyermekkel gyarapodott. Megalakult a kis citera csoport, a Füziké népi játékos csoportja és a Magyar Életfa Díjas Tóth Rozáliának, Rózszi mamának is akadtak újabb növendékei, akiket énekelni taníthat. Újdonságnak számít, hogy **Hardi Andrea** felügyeletével újabb irodalmi csoport is működik a Mórában, amelynek a munkájában négy kisdíák vesz részt – összegezte az eltelt időszakot **Kiss Tóth Erika**, az egyesület elnöke, aki még a következőket is elmondta:
- Januártól aktívan dolgozik az egyesület népzenei szakosztálya **Juhász Gyula** és **Vas Endre** vezetésével. Hegedűn **Gavódi Vanda** és **Kiss Tóth Máté**, brácsán **Pálfi Antónia** és **Huszák Hédi**, nagybőgőn pedig **Mihók Valentin** tanul muzsikálni. Ebben az évben először vesznek részt a kanizsamonostori néptáncbörben, mint az egyesület zenekara.

A Pöngettyű citerazenekar Kiss Tóth Erikával Gomboson

A Kicsi csillag és a Pöngettyű citeracsoport is számos rendezvényen, vetélkedőn mutatkozott be. Március elején kilencedik alkalommal gyűltek össze Muzslyán a citerások Szilasi Mihálynak, a vajdasági citerázás egyik úttörőjének a tiszteletére. A csókai Móra Ferenc MME Kicsi csillag és Pöngettyű citeracsoportja **Hézsó Zsolt**, illetve **Mihók Attila** irányításával vendégszerepelt a rendezvényen. Öröndetes tény, hogy a Kicsi csillag citeracsoport Arany oklevelet kapott a Szólj, síp, szólj! általános iskolások népzenei vetélkedőjén, amelyet Újvidéken tartottak meg. Említésre méltó, hogy a citeracsoport egyik tagja, **Pálfi Antónia** szólóban arany oklevelt szerzett.

A Pilike leánykórus több havi munkája is meghozta a várt eredményt, ugyanis ezüst oklevelet nyertek a Szólj, síp, szólj! vetélkedőn. Ugyanezen a versenyen szólóban **Csipak Noémi** ezüst, **Marx Éva** pedig bronz oklevelet érdemelt ki.

A felsoroltakon kívül a Csalogány aszszonykórus, valamint a Pöngettyű citerazenekar rendszeres és komoly próbákat tartva

készült fel az idei Durindó népzenei szemlére. A Galagonya néptáncgyűttes tagjai átkerültek a Sóvirág néptáncsoporthoz, ahol először vehettek részt a Gyöngyösbokréta néptáncszemlén Gomboson.

A Kék cinkék irodalmi csoport eredményei közül kiemeljük a Sajó Sándor versmondó verseny vajdasági döntőjét, amelyen **Szabó Regina** első lett, és novemberben a felvidéki Ipolyságon képviselheti Vajdaságot, **Beszedics Adrienn** pedig a harmadik helyen végzett.

Azt sem szabad elhallgatni, hogy a csoporthoz a tavasz folyamán két újabb irodalomkedvelő csatlakozott, a törökkanizsai **Kovács Bertina** és **Kovács Dorina**. Első alkalommal a Magyar költészet napjára szervezett műsoron mutatkoztak be.

Bácsfeketehegyen a Falusi krónika vers- és prózamondó versenyen négyen vettek részt, **Kovács Dorina** és **Szabó Regina** továbbjutott a döntőbe, amelyet októberben tartanak meg a magyarországi Keszthelyen.

A Kék cinkéknek nagy élményt jelentenek a színházlátogatások is. Magyar-kanizsán az Aska és a farkas című darabot nézték meg, Szabadkán a Mágus Miskán szórakoztak, Újvidékre az Óz, a nagy varázsló című musical előadására utaztak, de ott voltak Tiszaszentmiklóson is a Zentai Magyar Kamaraszínház vendégszereplésén. Mire a Csókai Krónika megjelenik, már túl lesznek a tiszaszentmiklósi újságíró iskolán is, amelynek munkájába idén a teljes csoport bekapcsolódott.

Creative power of youth - Az ifjúság kreatív ereje címmel májusban nemzetközi ifjúsági tábor zajlott az egyesületben. A résztvevők a vajdaságiakon kívül macedón, bolgár, szlovén és lengyel fiatalok voltak. Az

A Kék cinkék négy tagja a Ch-Art Napok rendezvényen

előadások mellett a nemezelés, gyöngyfűzés, agyagzás fortélyaival ismerkedtek, szabadidejükben pedig kulturális, népművészeti és gasztró hagyományait mutatták be egymásnak.

Ezt a programot egy jelentős értékű brüsszeli pályázatból finanszírozták, amit a Móra Ferenc MME nyert el az idei évre, de az esemény sikeres lebonyolításához a csókai önkormányzat polgármesteri hivatala is hozzájárult.

2013. július 7-én Kanizsamonostoron megkezdődött a XV. Gyermek néptáncbör, amelyben a résztvevők rábaközi, felcsiki és magyarpalatkai táncokat sajátíthatnak el.

Reméljük, a Móra Ferenc MME szakcsoportjai a nyári pihenő után új lendülettel kezdenek hozzá a munkához, és sikereikkel tovább öregbítik az egyesület és Csóka hírnevét.

Beszedics Adrienn és Dupák Fanni

Szent Iván-napi rendezvény Tiszaszentmiklóson

A Tiszaszentmiklós Magyar Kultúrkör kérvényt adott be a Bethlen Gábor Alap bizottságához a „2013 a külhoni magyar kiskolások éve – Külhoni magyar óvoda – és iskolapedagógusok együttműködésével megszervezett magyar nyelvű pedagógiai programok, módszerek alkalmazásának támogatása” című pályázatra, amely négy rendezvényt tartalmaz. Mivel a pályázatot sikeresen bírálták el, máris megkezdődhetett a programok megvalósítása.

A helybeli kultúrkörben tizenpár óvodás, alsós kisdíák, szülők és nagyszülők jelenlétében zajlott le Virágos Szent János napjának felelvenítése.

Dienes Brigitta, Repereger Miklós és Cs. Berák Benitta játékezetők színes arculatú délelőttel kedveskedtek elsősorban a falubeli gyerekeknek és a vidéki érdeklődőknek egyaránt.

Délelőtt kilenc órákor volt a regisztráció és a vendégek köszöntése, majd vetítéssel egybekötött előadás hangzott el Szent János születésnapjáról, e jeles nap régi nevezetességeiről, szimbólumairól. A délelőtt folyamán kézművességet, ügyességi játékokat és népi játékokat, tűzrakást és tűzgrást próbálhattak a gyerekek. Volt alkalmuk megkóstolni és kézbe venni a szentiványi almát, és közelebbről szemügyre venni egy szentjános bogarat. Tartalmas szünidei programban volt részük a jelenlévő óvodás és kiskolások gyerekeknek a szüleikkel és nagyszüleikkel karöltve.

Kép és szöveg:
Cs. Berák Benitta

Семинар за васпитаче „Добро сам ту где сам“

Технике за превладавање
стреса запослених
у образовању

Током јуна месеца одржан је семинар за васпитаче у централном објекту Предшколске установе „Радост“ у Чоки. Семинару су присуствовали васпитачи из установе који су током године користили часописе и радне листове издавача „Публик практикум“, а као гости и учесници семинара били су и васпитачи Предшколске установе „Наши бисери“ из Кањиже. Овом приликом је на семинару присуствовало 34 васпитача. Обуку је водила коаутор семинара педагог-психолог Споменка Дивљен из ПУ „Радост“ из Нових Бановаца, општина Стара Пазова. Основне поруке семинара биле су: веруј у себе, мисли позитивно, вежбај свакодневно, једи здраво, ради вредно, брини мање, играј више, воли често и

буди срећан. Оно што сви можемо да урадимо како би помогли себи је да поставимо реалне циљеве, научимо да гледамо ствари из другог угла, одредимо приоритете, не оптерећујемо се небитним стварима, одржавамо равнотежу између рада и одмора, јачамо самопоуздање, научимо комуникацијске вештине реаговања у сукобима, као и да живимо у садашњем тренутку, без оптерећивања прошлости и страховима за будућност.

Споменка Дивљен је, такође, коаутор још два семинара, „Асертивне вештине“, за све нивое образовања, од предшколских установа до средње школе, као и посебног програма за запослене у предшколским установама „Радост учења и изазов поучавања“. Д.С.

Семинаријум а невелићнек „Јол вагюк, ахол вагюк“

Stresszoldási technikák
аз окатасүгы долгозöкнäl

Јуниусбан аз Öрöм Исколáскор Елöтти Интöзмöньеңк рёсзлегебөн семинáриумот szerveztek а foglalkoztatottak részére. Ezen azok а nevelöк vettek részt, akik аз iskolaév során а Publik praktikum kiadó munkalapjait és folyóiratait használták. Vendéggént а szemináриумон jelen voltak а magyar kanizsai Gyöngyszemeink óvoda dolgozói is.

А foglalkozást а Stara Pazova községhez tartozó Novi Banovci helység Radost Iskoláскор Елöтти Интöзмöньеңк педагог-психологus szakmunkatársa, а szemináриум anyagának társszerzöje, Споменка Divljen vezet-te. А találkozó alapvetö gondolatai: higgy magadban, gondolkodj pozitívan, mozogj minden nap, táplálkozz egészségesen, dolgozz szorgalmasan, szorongj kevesebbet, játssz többet, szeress gyakran és légy boldog. Önmagunkon se-

gíthetünk, ha реális célokat tűzünk ki, megtanuljuk а dolgokat másként nézni, fontossági sorrendet állítunk fel, nem terhелjük magunkat jelentéktelen dolgokkal, egyensúlyba hozzuk а munkát és а pihenést, erősítjük önbizalmunkat, megtanuljuk megfelelően kezelni аз összeütközéseket, és csak а jelenben élünk, а múlt terhe és а jövő félelmei nélkül.

Spomenka Divljen még két szemináриум témájának is társszerzöje, аз egyik аз Asszertív készség, аз oktatás minden szintjén, óvodától а középiskoláig, а másik pedig аз iskoláскор елöтти intézményekben dolgozók számára készített program: А tanulás öрöме és а tanítás kihívásai.

А mostani szemináриумон összesen 34 nevelö vettek részt. D. S.

А Магар Нёпражзи Тársaság elismerése Кönya Sándornak

Тradíció Néprajzi Gyűjtöпályázatot hirdetett ez év tavaszán а Magyar Néprajzi Társaság а budapesti Néprajzi Múzeummal, а Honismereti Szövetséggel, аз Apor Vilmos Katolikus Föiskolával, а Hagyományok Házával és а Hungarikum Szövetséggel együtt. Az egész Kárpát-medencéböз több témakörben pályázhattak néprajzkutatók, pedagógusok, egyéni és csoportos önkéntes néprajzi gyűjtöк а hagyományok és а jelenkori élő kultúra dokumentálásával, gyűjtésével, feldolgozásával. А jelíгés pályázatra 133 pályamű érkezett, köztük а csöкаи Könya Sándor tanulmánya is *А megénekelт öт seb* címmel, melyet а szakmai zsűri kiválónak minösített, értékelésében kiemelte: „Kitűnö, gyűjtött anyag, és а szakirodalom alapján készített feszesen szerkesztett dolgozat!”

А valamikori Torontál vármegye településein (Csöка, Feketetö, Homokrév, Nagybecskerek, Nagyikinda, Száján, Tiszaszentmiklós, Torda) gyűjtött adatok alapján kottákkal, fotókkal аз egyik nagyheti ájtatosságot mutatja be а tanulmány, mely vizsgálódásának középpontjába а Krisztus öт szent sebéröз szóló énekeket helyezi. А gondolatmenet vázlatpontjai: Recitatív éneklés, gregorián dallamvezetés; Zsolnártönusokkal а néгysoroság felé; А „népdalosodás” jelei és következménye; А néгysoros izometrikus ének.

А tanulmány végén Könya Sándor megjegyzi: *Reménykedhetünk, hogy а recitációböз fakadt Öт seb-éneket nem veszítjük el még akkor sem, ha netalán megszűнne vidékünk templomaiban а kereszt letakarásának és leleplezésének hagyománya, hiszen imákkal összefűzve tovább él а templomon kívüли ájtatosság énekeként, mely nagyböзtben hallható kálváriáinkon, vagy búcsújárás alkalmával Szent Kereszt kegyhelyen. Válтоzó, élő szellemi örökségünkben új alakult а régiböз. Jelentös művészi teljesítmény. E sorok íröя felejthetetlen időutazásként élte meg а jelen íráshoz szükséges anyaggyűjtést: а néгysoros strófát sokkal hamarabb ismerte, mint а „hiányzó láncszemeket”. Egyegy változat hangfelvétелének, lejegyzésének jobban örült, mint а legszebb drágakönek. Öрöм volt аз „idöutazásban” а barátok segítségét tapasztalnia, s mindezen öрömöket még аз is tetézi, hogy аз énekeket bemutathatta, és saját gondolatait megoszthatta аз Olvasóval.*

Könya Sándor а gyűjtöмunkáját elismerö oklevelet és аз értékelést június 22-én vette át а Néprajzi Múzeum dísztermében, Budapesten.

Кönya Шандору признање

Мађарског етнографског друштва

Мађарско етнографско друштво је пролетос у сарадњи са Етнографским музејом у Будимпешти, Историјским савезом, Вишом католичком школом „Апор Вилмош“, Кућом традиције и Савезом „Хунгарикум“ традиционално расписало етнографски конкурс сакупљачких радова. Студију „Пет опеваних рана“ Шандора Коње из Чоке стручни жири је оценио одличном оценом. Студија са опеваним рециталима осликава побожнo мађарског живља у Банату током Свете недеље, посебно истичући пет светих Исусових рана.

Кönya Шандор је признање за сакупљачки рад и диплому преузео 22. јуна 2013. у свечаној сали Етнографског музеја у Будимпешти.

ЗАХВАЛНИЦА

„Живот нам враћа само оно што ми дрүгима дајемо“

Иво Андрић

Центар за социјални рад за општину Чока се захваљује Месној заједници Чока на дотацији као и СЗР „АУТО ТЕРЕК“ из Чоке на донацији новчаних средстава за потребе рада Дневног боравка за децу и младе са сметњама у развоју.

Матурска свечаност у Остојићеву

Школска приредба поводом испраћаја матураната Основне школе „ДР Тихомир Остојић“ из Остојићева одржана је 11.6.2013.године. Последњи одељењски час са одељењским старешинама Габријелом Недељков и Будовалчев Магдолном одржан је у 18 часова. Свечана приредба почела је у 19 часова у Дому културе у Остојићеву. У традиционалном свечаном дефилеу матуранти су са наставницима и родитељима прошетали кроз центар села. Према устаљеном обичају у школи, матурску приредбу припремају ученици седмих разреда уз помоћ својих млађих школских другова.

Сама приредба је била подељена у два тематска блока. Први блок су припремили ученици VII₁ одељења. Уз помоћ својих млађих другара извели су позоришну представу „Што немаш у вуглу, имаш на гуглу“, према идеји наставника српског језика Ивана Лазића. Млади глумци су играли, певали и глумили. Представа је наишла на врло позитивну реакцију публике.

Други блок су припремили ученици VII₂ одељења. Предвођени наставником музичке културе Чањи Золтаном, који је свирао на гитари, извели су сплет музичких нумера и рецитала. Ученици VIII₁ и VIII₂ су се својим опроштајним тачкама, опроштајним говором и музичком тачком, на свечан начин опростили од својих школских другова и наставника. Захвалили су се на периоду образовања, васпитања, дружења и незаборавних заједничких доживљаја.

Директор школе Антоније Цицимил је одржао пригоди говор, а потом су одељењске старешине уручиле сведочанства и посебне дипломе. За ћака генерације је проглашен једини носилац Вукове дипломе Игор Шипош, а за спортисту генерације је проглашен Небојша Ардала, који је освојио читав низ регионалних, државних и међународних медаља у каратеу.

Након завршетка свечане приредбе, остатак матурске вечери матуранти су провели у просторијама школе дружећи се са својим школским друговима и наставницима.

Тизасзентмиклöсön is elballagtak végzöс diákjaink

Тизасзентмиклöсön а nyolcadikosok ballagását 2013. június 11-én tartottuk meg. Az utolsó osztályföнöki órára 18 óраkor csengettek be. А két osztályföнöк: Nedeļkov Gabriella és Budovalčev Magdolna büszkén vezette be diákjait аз iskola osztálytermibe, ahol ünnepélyes keretек között búcsúztak el аз általános iskolától és gyermekkoruk eme szép szakaszától. Ezután szokás szerint átsétáltak а diákok а tanárokkal együtt аз előadás színhelyére. Az ünnepi мűsor 19 óраkor kezdödött а tизасзентмиклöси kultúrotthonban.

Az ünnepség két részböз állt, melyet hagyományosan а hetedikes tanulók készítettek, de besegítettek а kisebbek is. А VII₁ tanulói Lazić Ivan szerbtanáр ötlete alapján egy színdarabot adtak elő, melynek címe: Ami nincs а fejedben, megtaláлод а google-on! Egy könnyű komédiát láthatott а közönség, zenei betétekkel, de egyben egy finom szatíráт is, mely rámutatott а fiatalok zsargonhasználatára és а túlzott anglicizmusra is а szerb nyelvben. А fiatalok táncoltak, énekeltek, szerepeltek, s а közönség minden színreléпött nagy-nagy tapsal köszöntött.

Ezután а VII₂ osztály fellépése következett, melyet Kocsis Dékány Anita, Vas Sarolta magyartanárnök állítottak össze, Csányi Zoltán zenetanáр pedig gitáron kíséرتe а zenével tűздelt verses összeállítást.

А ballagó magyar nyolcadikosok szintén verseszenés összeállítással kedveskedtek а szülöкnek és а közönségnek. А VIII₁ diákjai alkalmi dallal és beszéddel búcsúztak а diáktársaiktól, tanáraiktól ezen аз emlékezetes napon.

Iskolánk igazgatóя, Antonije Cicmil ünnepi beszéде után аз osztályföнöкök kiosztották а bizonyítványokat és а dicsérö okleveleket. А generáció diákjának а Vuk-diplomás Sipos Iгort választotta а tantestület, míg аз évfolyam sportolójának Ардала Neboјšát, aki а karate világában teljesít évek óta szép eredményel.

Az мűsor után а ballagó diákok аз iskolában folytatták аз ünnepлést tanáraik és аз iskola dolgozöinak körében.

Неуморни Санадци

Предлетњу паузу чланови КУД-а „Вук Караџић“ били су веома вредни и учествовали су на многим концертима, манифестацијама као и на фестивалима. Предшколска установа „Радост“ из Санада је организовала опроштајну приредбу поводом испраћаја предшколца под називом „Народна традиција“, где су, поред будућих ђака првака, учествовали и најмлађи чланови друштва. Својим другарицама су уз дружење и песму пожелели срећан полазак у школу и извели игре из Шумадије.

Припремни ансамбл је 15.6.2013. године учествовао на „Дечијем фестивалу фолклора“, у Остојићеву, који је организовао КУД „ДР Тихомир Остојић“, где су имали веома запажен наступ. Неуморни играчи припремног ансамбла већ након 4 дана наступају на манифестацији „CH-ART DAYS“ са играма и песмама из околине Београда и Понишавља.

У својим настојањима да обогати културни живот села, не само фолклором, већ и другим видовима уметности, КУД „Вук Караџић“ у сарадњи са Удружењем ликовних уметника „Палета“ из Чоке, 23.6.2013. године организује самосталну изложбу сликарке Божин Војимирке. Како и доликује једном отварању изложбе изведен је и кратак програм. Извођачки ансамбл је извео своје нове кореографије и представио се играма из Горње Пчиње и околине Лесковца, као и блоком изворних песама. Без обзира на високе температуре играчи су се трудили и угрејали срца публике.

Десету годину за редом ово друштво учествује на „Фестивалу фолклора“, у Српском Крстуру. Са огромном радошћу што и ове године учествују чланови извођачког ансамбла су нестрпљиво чекали 29.6.2013. и поновно дружење са домаћинима и гостима фестивала. Пред препуном салом Дома културе извели су игре из Босилеградског Крајишта и одушевили публику која ни једног момента није штедела дланове.

Неуморним Санадцима преостаје још гостовање на „Balkan folk fest“ у Бугарској, у граду Китену и онда одлазе на заслужени одмор. С.О.

A legidősebb lovas a legfiatalabb lovakkal

Géza bácsi
járátja kedvenceit

Андреј, који је учествовао на „Дечијем фестивалу фолклора“, у Остојићеву, који је организовао КУД „ДР Тихомир Остојић“, где су имали веома запажен наступ. Неуморни играчи припремног ансамбла већ након 4 дана наступају на манифестацији „CH-ART DAYS“ са играма и песмама из околине Београда и Понишавља.

У својим настојањима да обогати културни живот села, не само фолклором, већ и другим видовима уметности, КУД „Вук Караџић“ у сарадњи са Удружењем ликовних уметника „Палета“ из Чоке, 23.6.2013. године организује самосталну изложбу сликарке Божин Војимирке. Како и доликује једном отварању изложбе изведен је и кратак програм. Извођачки ансамбл је извео своје нове кореографије и представио се играма из Горње Пчиње и околине Лесковца, као и блоком изворних песама. Без обзира на високе температуре играчи су се трудили и угрејали срца публике.

Десету годину за редом ово друштво учествује на „Фестивалу фолклора“, у Српском Крстуру. Са огромном радошћу што и ове године учествују чланови извођачког ансамбла су нестрпљиво чекали 29.6.2013. и поновно дружење са домаћинима и гостима фестивала. Пред препуном салом Дома културе извели су игре из Босилеградског Крајишта и одушевили публику која ни једног момента није штедела дланове.

Неуморним Санадцима преостаје још гостовање на „Balkan folk fest“ у Бугарској, у граду Китену и онда одлазе на заслужени одмор. С.О.

Очекују се пријаве екипа

Пети котлић фестивал, који се организује поводом дана Чоке, одржаће се 27. јула 2013. године у дворишту КОЦ-а са почетком у 15 часова. Културно-образовни центар и Локална самоуправа Чоке организују вашар, занимљив програм, а децу у центру, испред позоришне сале, очекује цртање по лицу (face painting). Пре проглашења победника, публици ће од 19 часова забављати мажореткиње сенћанског плесног клуба „Фламенко“, у склопу програма од 20 сати наступа тамбурашки ансамбл „Зоруле“ из Новог Сада.

Котизација по екипи је 2000 динара, а подумева јунетину, хлеб и поклоне за петочлану екипу. Рок за пријављивање је 24. јул 2013. Пошто је број екипа за учешће ограничен, молимо све заинтересоване да се пријаве за такмичење на један од следећих бројева телефона: **0230/ 71- 046** или **065/984 04 09**

Варјак а csapatok jelentkezését

Аз идэн јулиус 27-én délután 15.00 órától szervezik meg a MOK udvarán az ötödik Csóka-napi bográcfsesztet. A Művelődési és Oktatási Központ és Csóka község önkormányzatának szervezésében az idén is kirakodóvásárral, színes programokkal, arcfestéssel várják a gyerekeket a város központjában, a színház előtti téren. Az eredményhirdetés előtt 19.00 órától a zentai Flamenco táncklub mazsorett csoportja szórakoztatja a nézőket, majd 20 órakor fellép az újvidéki Zorule tamburazenekar.

A benevezési díj 2000 dinár, amely tartalmazza az 5 tagú csapat számára a marhahúst és a kenyeret. Jelentkezési határidő július 24. Mivel a csapatok száma korlátozott, az érdeklődők mielőbb jelezzék részvételi szándékukat az alábbi telefonszámok egyikén: 0230/71 046 vagy 065/984 04 09

Közmunka

a méltóságteljes öregkorért

Csóka község Szociális központja 2013. 06. 20-án szerződést írt alá a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálattal a méltóságteljes öregkorért elnevezésű közmunka megszervezéséről. A három hónapig tartó közmunka 2013. 07. 29-én kezdődik. Összesen 22 személy vesz részt ebben: 8 férfi a ház körüli munkák végzésére, 9 geronto-háziasszony, 3 geronto-ápolónő, a szolgálat koordinátora és egy közgazdász munkatárs. Az ő segítségüket 120 idős, magányos háztartás veszi igénybe.

A közmunka jól illeszkedik a már működő Segítség és ápolás otthon elnevezésű szociális védelmi programhoz, amelynek célja az idősek, a krónikus betegek, a magukat ellátni nem tudó személyek megsegítése, azok életminőségének fenntartása, és az intézményes ápolásuk elkerülése, illetve elodázása.

A közmunka programjának megvalósításával, a szervezett segítségnyújtással igyekeznek a lakosság e sérülékeny rétegének, amely a felmérések szerint Csóka község lakosságának 22%-át teszi ki, a mai nehéz időkben méltóságteljes öregkort biztosítani.

Програм Центра

за социјални рад

„За достојанствену старост“

Дана 20.6.2013. године Центар за социјални рад општине Чока закључио је са Националном службом за запошљавање уговор о спровођењу јавног рада под називом „За достојанствену старост“. На спровођењу јавног рада, који ће трајати 3 месеца, почев од 29.7.2013. године, биће ангажована 22 лица: 8 геронтодомаћина, 9 геронтодомаћица, 3 геронтонеговатељице, координатор службе и економски сарадник. Услуге наведених лица користиће 120 старачких самачких домаћинстава. Програм јавног рада ће омогућити континуитет и унапређење већ успостављене услуге социјалне заштите „Помоћ и нега у кући“, чија је сврха подршка старима, хронично оболелим лицима и другим лицима која нису у стању да се старају сама о себи и задовоље свакодневне животне потребе у властитим домаћинствима. Циљ програма је унапређење или одржавање квалитета живота, односно спречавање или одлагање институционалног смештаја.

Реализацијом циљева програма јавног рада на територији општине Чока стварају се услови да се горе наведеној „рањивој“ категорији становништва, у већ довољно тешким временима, обезбеди достојанствена старост кроз изградњу система организоване бриге о старима, који према доступним подацима чине 22% од укупног броја становника наше општине.

Сеоска слава и Видовданска академија у Санаду

Спасовдан, храмовна и сеоска слава у Санаду, и ове године је свечано прослављена. У четвртак, 13. јуна 2013., на дан Вознесења Господњег служена је свечана славска Литургија са опходом око храма. Исту су служили прота Бранко Попов, Арсен Виловски и Ђорђе Мишковић, сва тројица пензионисани свештеници из Новог Кнежевца. У поподневним часовима у сеоској цркви свечарици служено је и славско Вечерње, а уз учешће свештеника Бранка Попов, Арсена Виловски, Ђорђа Мишковића из Новог Кнежевца, Бобана Петровића из Кикинде, Драгана Ђукића из Остојићева, Ненада Јовановића из Српског Крстура и Радоја Перина из Обилићева. Вечерњу је присуствовао и жупник чокашки, монсињор Хајду Шандор, као и представници Локалне самоуправе Чоке и остали многобројни гости. Након резања славског колача, кумови су по старом банатском обичају везали кошуље свештеницима. Ове године су кумови цркве били господин Страхиња Будовалчев и господин Петар Миланов са својим породицама. Славска вечера је уприличена у сали Месне заједнице Санад, а весеље поводом сеоског „буча“ потрајало је до касно у ноћ.

У организацији Црквене општине Санад, уочи Видовдана, 27.6.2013. године, у сали Месне заједнице у Санаду уприличена је свечана Видовданска академија. Пред препуном салом, разноврстан програм извели су домаћини, али и гости из околних места. У програму су учествовали КУД „Стеван Сремац“ из Сенте играма из Баната и околине Пирота, певачка група КУД-а „Вук Караџић“ из Санада, певањем неколико изворних и етно-песама, Тамбурашки оркестар „Потиски тамбураши“ из Кањиже, извођењем старих српских композиција и староградских песама, Миливој Попов, ученик музичке школе у Новом Кнежевцу, извођењем химне „Боже правде“ на труби, Ратко Радуловић, ученик гимназије у Новом Кнежевцу, извођењем неколико српских кола на хармоници и Жељана Тривић са својим другарицама и наставницом Данијелом Вујин, као представници основне школе из Новог Кнежевца, извођењем песме „Ој, Србијо“. На почетку програма су наступали домаћини, чланови Дечијег црквеног хора из Санада, извођењем Видовданског рецитала и уз глуму по стиховима песама „Кнежева вечера“, „Царица Милица“ и „Косовка девојка“. Након бурног аплауза свим учесницима програма и једнопочасовног уживања у истом, дружење је настављено у сали богомоље Црквене општине у Санаду. Санад је једно од села у великом српском ђердану села и градова који на овакав начин достојно обележавају наш велики празник Видовдан. С.О.

Препоручујемо

„Како је лепа младост,
Али како брзо нестаје!“
Буди весела док можеш
За сутра нико не хаје.“

Ренесансни дух оличен у овим стиховима, Фиренца у 15. веку и чувена Мона Лиза необичног осмеха нашли су место у историјском роману Пјер ла Мира „Живот Мона Лизе“. Ко је била Лиза де Герардини која је претходних столећа својим осмехом интригирала свет и зашто је Леонардо да Винчи одлучио да наслика баш њу? Због чега је Леонардо тако дуго радио на овом портрету и ко га је наручио? Много одговора и тајни крије ова књига. Упознаћемо живахну, упорну и детињасту Лизу од малих ногу до одрастања. Један од највећих сликара свих времена представиће нам се на један други начин. У неким ситуацијама ћемо се дивити његовом изванредном сликарском таленту и конструкторском умећу, док ћемо с друге стране видети човека који је хвалисавац, недоследан и неодговоран, тачније човека који, као и сваки други, поред врлина има и много мана. Поред судбина многих људи, описује се и живот у Фиренци, дух града, тадашња историјска збивања и уметност.

Овај роман нуди питку и лепу причу дату кроз узбудљиву нарацију и невероватне историјске појединости које вас неће оставити равнодушним. Књигу можете пронаћи у нашој Чоканској библиотеци.

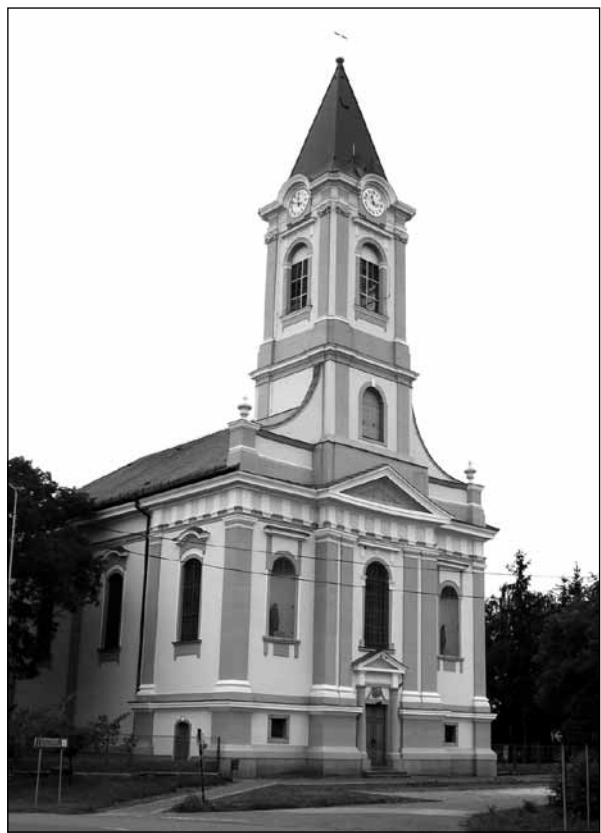
М.М.И.

A csókai római katolikus templom története

A Szentháromság római katolikus templom idén júniusban ünnepelte felszentelésének 200. évfordulóját.

A történelmi források 1247-ben tesznek először említést Csókiról, a katolikus templom története azonban néhány évszázaddal később kezdődött. 1782-ben Puchoi Marczibányi Lőrincz a kincstári javak árverésén megvette Csókát, és le is telepedett a faluban. A kegyúr sokat tett a település fejlődéséért, és egyik fő törekvése az volt, hogy minél előbb felépüljön a községi „istenház”. 1784-ben kezdték meg az uradalmi kastély udvarában a kápolna építését, amely az istentisztelet helyszínéül szolgált. 1785. január 1-jén érkezett meg a falu első lelkésze Muhorai Ferenc, aki Ferences-rendi szerzetes volt, és még folyó év február 22-én vált Csóka önálló káplánjává, amikor is az imaházat felszentelte.

Bánát legszebb katolikus temploma
a csókai Szentháromság-templom
Храм Пресветога Тројства,
најлепши католички храм у Банату

Mivel a csókai római katolikus hívek száma napról-napra szaporodott, s a Marczibányi család is igen fontos feladatának érezte a csókaiak istentiszteletre „vezetését”, a kegyúr saját költségén megkezdte a templom építtetését. „Ennek folytán 1803-ban október 15-én, Szülő János uradalmi igazgató felügyelete alatt, megvetették alapját a párját ritkító, díszes csókai katolikus templomnak.” – olvasható az 1874-ben kiadott Csanád-Egyházmegyei Történelmi Adattár folyóiratában. Az épület az úgynevezett Bara északi partjára, az uradalmi és lelkészi lak közvetlen szomszédságában lett felépítve, s a későbbi iratok egyetlen „hibát” említenek benne: hogy tudniillik a gyönyörű épületet egészen a község végére, a szántóföldek határára helyezték ki. A templom alapkövetéle 1804. július 20-án történt meg ünnepélyes keretek között, amelyen a temesvári püspök kiküldöttje Paraisz Pál áldotta meg a majdani templom alapjait. A szertartás a helyi és a szomszédos földesurak, egyházi személyek és óriási néptömeg jelenlétében folyt. 1806-ban az uradalom három haranggal ajándékozta meg a csókai egyházközösséget, amelyek a Szentháromság, Boldogságos Szűz és Szent István tiszteletére lettek felszentelve. Ebben az időben számos értékes kegytárgyat adományozott még a Marczibányi család a majdani csókai templomnak. A templom és a kriptá 1809-re készült el, az akkori plébános, Bocskor István május 15-én megáldotta és megkezdte a használatát. Az ünnepélyes felszentelésre 1813. június 13-án került sor, amely abban az évben Szentháromság vasárnapja volt. A konszekrálást maga az akkori püspök, Kőszeghy László végezte el. Az uradalom vallásos kegyeletéből kifolyólag a templom ekkor minden szükséges tárggyal rendelkezett: liturgikus ruhákkal, drága misézési kellékekkel és orgonával is. 1841. június 20-án nagy vihar súlytotta Csókát, amely nagyon megrongálta a templomtornyot, ledöntötte a keresztet az épület tetejéről, és nagy károkat okozott a tetőszerkezeten. Az 1848/49-es forradalom is hatalmas rombolást hozott az épületnek, és a benne lévő értékek is fosztogatók martalékai lettek. Az orgonát teljesen szétverték. 1850-től kezdődött a tetőszerkezet javítása, idővel rendbehozták a templomtornyot és a legszükségesebb misézési

eszközöket is beszerezték. A templom „berendezése” azonban igen szegényes volt, pl. a főoltár kép nélkül állt, a szószék egyszerű keményfából volt kifaragva. A püspöki hatóság engedélyt adott e hiányok pótlására. A templompénztár költségén új főoltárt és szószéket (ma is ez templomunk főoltára és szószéke) készíttettek Maurer Pál pesti művésszel, s 1952. szeptember 29-én, Szent Mihály ünnepén Burghardi István alesperes megáldotta. A Szentháromság című főoltárképet Giergl Alajos pesti művész festette. 1874-ben készültek el a Szent Anna és Szent Imre festmények alatt elhelyezkedő mellékoltárok. 1876-ban vásároltak új orgonát, ami a mai napig használatban van. 1883-ra a templom állapota lesújtó lett, a felújítása elkerülhetetlenné vált. A falak nagy repedéseit vastag vasakkal húzták össze, az épület tetejét és tornyát pléhvél borították be, a keresztet újra aranyozták, és a templom külső falait bemeszelték. Ezt követően hosszú évekig nem történt jelentősebb javítás a templomon, holott a viharok többször is nagy károkat okoztak. Ezeket kisebb-nagyobb tetőjavítással igyekeztek orvosolni, azonban a probléma tartósan nem oldódott meg.

Az új plébániaépület megépítése 1979-ben vette kezdetét Haupt József plébános idejében, aki 1942. november 20-tól 1991-ig végezte papi teendőit Csókán. 1980. november 9-én került sor a plébánia szentelési szertartására, és az épület, mely közös udvarban van a templommal, azóta is otthont ad a plébánosoknak. 1991. augusztus 10-én ünnepi mise keretében fogadták a csókaiak Both István esperesplébánost, aki 1993-ig Padérről járt szentmisét tartani, majd Csókára költözött Both M. Kornélia szerzetesnővérrel együtt. Haláláig, 2004-ig látta el a papi teendőit. Erre az időre esett a templom és a plébánia közös udvarában elhelyezkedő hittanterem felépítése, amely a hideg, téli időszakban kellemes ottartózkodást biztosít a diákmisék látogatóinak, valamint itt tartják a hittanórákat, különböző egyházi témájú előadásokat, lelkiségi találkozókat, imaórákat, nyugdíjas hívek összejöveteleit, stb. A templom tetőszerkezetét 2003-ban teljesen lecserélték cseréptetőre, és azóta a viharok és szelek nem tesznek nagyobb kárt benne. 2004 novemberétől Mellár József lett a csókaiak új plébánosa, aki 2011-ig látta el itt feladatát. 2005-ben Mellár atya irányításával megkezdődtek az újabb munkálatok a templomon: a szentély feletti kupola statikai megerősítése (nehogy leszakadjon), a tetőszerkezet hibáinak kijavítása, a falak teljes újravakolása kívülről, a torony újrabádogozása rézbádoggal, a toronyablakok cseréje, új orlapok felhelyezése, a kereszt cseréje és aranyozása, falak külső festése. A nagy anyagi költséggel járó beruházásokat egyéb források mellett a valamikor Csókán élő és azt gazdaságilag felvirágoztató Léderer család Dél-Afrikában élő utódjának támogatásával sikerült megvalósítani. 2011-től Hajdú Sándor plébános látja el a papi teendőket. A június 12-én megtartott bicentenáriumi ünnepségre új parkoló épült a templom előtt, valamint felújították a templom főbejáratához vezető járdát is. A munkálatok az önkormányzat támogatásával és adományokból valósultak meg. A csókai Szentháromság templomot a Tartományi Műemlékvédő Intézet 1972. január 20-i végzésében a benne lévő értékei miatt műemlékké nyilvánította. Az országos, belgrádi székhelyű adattárba 1993. december 22-én került kiemelt jelentőségű műemlékként.

Á.Ó.

Püspöki szentmise a 200 éves templomban

2013. június 12-én nagyszabású ünnepséggel emlékeztek meg Csókán a Szentháromság-templom felszentelésének 200. évfordulójáról. A templom bicentenáriuma alkalmából szervezett rendezvény szentmisével kezdődött, amelyet dr. Német László SVD, a Nagybecskereki Egyházmegye püspöke celebrált. A misét a püspök atya, Hajdú Sándor plébánosunk, előző plébánosunk Mellár József, valamint közel húsz paptársukkal együtt mutatták be, kik zömmel a bánsági egyházmegyéből érkeztek. Szerzetesnővérek is jelen voltak az ünnepségen, kik közül néhányan évekig a csókai templomban teljesítettek szolgálatot. A püspök atya prédikációjában a hit fontosságát emelte ki az ember mindennapjaiban, és arra buzdított, hogy mindannyian az Istenbe való hitre kell, hogy építsük életünket. Röviden ismertette a templom történetét, és megköszönte mindazoknak a külföldi és hazai jótevőknek a segítségét, akik az elmúlt évtizedben valamilyen módon hozzájárultak a templom külső rendbetételéhez.

Az ünnepi szentmise után a Művelődési és Oktatási Központ ajándékként a nagyszámú közönség előtt fellépett a felvidéki Arcok együttes. Az egyházi témájú könnyűzenei énekekből álló dalcsozor, amelyet előadtak, emelte az esemény színvonalát és hangulatát.

Á.Ó.

Statisztikai adatok:

Hívek száma 1983-ban: 3470 fő,
2013-ban (30 évvel később) kb. 2000 fő.
1988-ban: 30 keresztelezés, 10 esketés, 46 temetés
2012-ben (24 évvel később): 13 keresztelezés, 5 esküvő, 43 temetés

Храм римокатоличке цркве Пресветога Тројства у Чоки слави у јуну 200-годишњицу освећења

Историјски подаци први пут помињу Чоку 1247. године, док историјат цркве почиње неколико векова касније. Године 1784. је започета градња капеле у дворишту каштела, а 1785. је у село стигао и први духовник, Мухораи Ференц, монах францезвачког реда. Породица Марцибањи је започела изградњу цркве о сопственом трошку те је тако 20. јула 1804. године, уз благослов Параис Пала, изасланика темишварског бискупа, постављен камен темељац. Свечано освећење храма је уприличено 13. јуна 1813. године на недељу Пресветога Тројства. Чин консекрације (посвећења) је извео тадашњи бискуп Кесхеји Ласло. Религиозна властела је храм опскрбила свом потребном опремом:

литургијском одећом, опремом за свету мису и оргуљама. Након неколико несрећних случајева, невремена, које је срушило крст са крова храма и начинило огромну штету, револуције у којој су страдали опрема и оргуље и још неколико временских непогода, храм је очајнички вапио за поправком.

Године 1980. је изграђена парохија у којој су живели жупник Хаупт Јожеф од 1942. до 1991. године. На његово место је дошао архиђакон Иштван Бот, који је служио до своје смрти (2004). Кров храма је 2003. потпуно обновљен. Од 2004. до 2011. године је свештеничку службу вршио Јожеф Мелар, који је започео поправку куполе, торња, замену прозора на торњу, замену

крста и кречење спољне фасаде. Поред многих финансијских извора за реновирање, мора се поменути несребична донација потомака породице Ледерер који живе у Јужној Африци. Од 2011. године у служби је жупник Шандор Хајду. За свечано обележавање јубилеја изграђени су ново паркиралиште и плочник испред храма. Радови су извршени уз помоћ Локалне самоуправе и донација.

Чокански храм Пресветога Тројства је 20. јануара 1972. године проглашен културним спомеником од стране Покрајинског завода за заштиту споменика културе. Од 22. децембра 1993. године се у Републичкој бази података води као споменик културе од истакнутог значаја.

Јединствен Сабор оканских ловаца одржан у Санаду ЛОВЦИ СИТИ И ДИВЉАЧ НА БРОЈУ

Домаћин Сабора ловаца, који четврти пут приређују чланови Ловачког удружења „Дропља“ из Чоке, били су ловци из Санада. Јединствен скуп ловаца, када се не организују хајке нити лови дивљач, а пушке се користе само за гађање глинених голубова, протекао је у дружењу 300 ловаца из Чоке, Црне Баре, Остојићева, Врбице, Јазова и Санада и гостију из околних удружења, који су се, поред гађања глинених голубова, надметали у потезању конопца и кувању срнећег гулаша.

Свеукупни победник – екипа из Санада
Аз összesített győztes – а szanádi csapat

– Да не буде забуне, срндаћи су из замрзивача, које су одстрелили страни ловци, а пошто не могу да их носе преко границе, оставе их нама, – објашњава Светозар Јованов из Санада, који је према оцени независног жирија скувао најбољи гулаш. Друга награда припала је Анталу Желудеку, који је кувао за екипу из Врбице, а трећа Карољу Тоту из Јазова. Да ловци имају оштро око и да потезу пушке брзином тексашких каубоја, потврдило се на импровизованом стрелишту крај Тисе. Док су их са насипа бодрили навијачи, такмичари су брзином Вајат Ерпа пуцали у глинене дискове, које називају голубовима иако немају ништа слично се овим лепим птицама. Као и претходне године, Бранимир Малешев, из домаће екипе, био је најпрецизнији, иако је најмлађи ловац. Он је све „голубове“, који су излетали из аутоматске машине постављене у импровизованом трапу на глас ловаца, погађао из првог метка. Други је био Јован Вуловић из екипе ловаца Чоке, а трећи Борислав Миланов, такође из Санада. Најинтересантније је било надметање у потезању конопца. По осам ловаца са једне и друге стране ужета трудили су се да

Ловачки сувенири
Чланови месног КУД „Вук Караџић“ су на улаз у лепо уређени Ловачки дом поставили штанд са сувенирима, које су сами израдили.
– Доминирају ловачки мотиви, а средства која прикупимо на овај начин користећемо за одлазак на Балкански фестивал фолклора у Бугарску – каже председник друштва Светозар Јованов.

надвуку ривале преко црте, коју је обележио судија Пера Рацић. – Наша екипа мери преко једне тоне и када повуку, противнике ћемо бацити у Тису – уверен је био ловник Љубиша Олушки из Санада. Да баш није било тако лако осведочили су се бројни гледаоци и навијачи. Домаћини јесу славили у финалу надвлачећи преко црте нешто лакше Чокане, али тек када се оклизно председник чоканских ловаца Јовица Вуловић. Велики прелазни пехар остао је у власништву санадских ловаца, а дружење је настављено под шатором уз срнећи гулаш, хладно пиће и „врелу“ музику до... (нема везе), како је и написано у програму 4. Сабора. Наредно, пето окупљање и дружење ловаца Ловачког удружења „Дропља“ заказано је за јуни месец наредне године у Чоки.

H. Колунџија

А vadászok is jóllaktak, а vad is megmaradt Csóka község vadászainak különleges találkozója Szanádon

Аcsókai Tűzok vadászegyesület által immár negyedik alkalommal megrendezett vadásztalálkozó házigazdája az idén Szanád volt. Ez a rendezvény nem a vadászatról, hanem a mintegy 300 csókai, feketetői, tiszszentmiklósi, egyházaskéri, hódegyházi, szanádi és még néhány környékbeli egyesületből érkezett vadászbarátok részéről szólt. A résztvevők agyagalamb-lövésben, kötélhúzásban és őzpörkölt-főzésben versenyeztek.

– Az itt felhasznált őzhús mélyhűtőből került hozzánk, oda meg úgy, hogy a külföldi vadászok nem vihetik magukkal a kiöltt őzeket, ezért nálunk hagyják őket – magyarázta a szanádi Svetozar Jovanov, aki a független zsűri értékelése alapján a legjobb pörköltöt főzte. Ebben a versenyben az egyházaskéri csapat szakácsa, Zseludek Antal lett a második, a harmadik pedig a hódegyházi Tóth Károly.

A Tisza partján kialakított ideiglenes lőtérre a vadászok megmutatták, hogy éles a szemük, és gyorsak, mint a texasi cowboyok. A töltésen lelkesen szurkoló társaik előtt Wyatt Earp gyorsaságával lötték az agyagkorongokat, amiket agyagalambnak hívnak, habár egyáltalán nem hasonlítanak ezekre a szép madarakra. Idén is a tavalyi győztes, Branimir Malešev, a házigazda csapat tagja, a legfiatalabb vadász lött a legpontosabban. Ő a hajtógépből kirepülő minden „galambot” elsőre eltalált. Ebben a versenyben második lett a csókai Jovan Vulović, a harmadik pedig a szintén szanádi Borislav Milanov. A legérdekesebb versenyszámnak a kötélhúzás bizonyult. A kötél két végét nyolc-nyolc vadász ragadta meg,

Еmléктárgyak kiállítása

A szanádi Vuk Karadžić ME tagjai a szépen berendezett Vadásztalálkozó bejáratánál felállítottak egy standot, saját készítésű emléktárgyakat állítottak ki.
– Ezeket a tárgyakat főleg vadászattal kapcsolatos motívumok díszítik. Az eladásukból összegyűjtött pénzt utazásra költjük, ugyanis megyünk Bulgáriába, a Balkáni Folklorfesztiválra – mondta az egyesület elnöke, Svetozar Jovanov.

és igyekezett a verseny bírāja, Pera Racić által meghúzott vonalon átvonszolni az ellenfelet.

– A mi csapatunk több mint egy tonnát nyom, összes ellenfelünket a Tiszába repítjük – jelentette ki magabiztosan a szanádi fővadász, Ljubiša Oluški.

Végül is igaza lett, az ő csapatuk nyert, de nehéz küzdelmekben. A döntőben akkor sikerült a

valamivel könnyebb csókaiakat legyőzni, mikor a csókai vadászegyesület elnöke, Jovica Vulović elcsúszott.

A nagy vándorserleg a szanádi vadászok birtokában maradt, a társalgás pedig a sátorban az őzpörkölt, a hideg ital és tüzes zene mellett folytatódott egészen... (nem lényeges).

A Tűzok vadászegyesület az ötödik találkozóját jövő év júniusában szervezi meg Csókán.

N. Kolundžija

„Nagyapáink örökségét továbbadjuk”

Dorombok, körtemuzsikák, nyenyere, pásztorfurylyák, cserépsípok, tambura, citera. Ezek a valaha közismert, a mindennapi szóhasználatban jelenlévő kifejezések mára már eltűnőben vannak. Jelentésük igazi tartalma homályba vész, bár szerves részét képezik kultúránknak, hagyományainknak. Ezen népi hangszerket volt hivatott bemutatni és megismertetni a padéi Innovációs Központ meghívására a Népművészet Ifjú Mestere, Micsik Béla citerakészítő. A célközönség ezúttal (június 5-én) az alsó tagozatos diákok voltak, akiknek a hangszerket játékos módon, sok humorral fűszerezve mutatta be az előadó.

Micsik Béla a népes közönség előtt

A bemutatóra több alkalommal különböző helyszínen került sor mintegy 130 gyermek részvételével, akik nemcsak meghallgathatták a csodás hangszerek történetét és készítésük módját, hanem testközelből élvezhették a zene rejtelmese világát, átélhették annak szépségét, sokszínűségét. A nagyszerű programot Padé mellett a szomszédos Hódegyháza is megszervezték, ahol az előadás közös népdalénekléssel fejeződött.

„Civil összefogásunk 2011-ben alakult. Azért döntöttünk az önálló egyesület alapítása mellett, mert úgy gondoljuk, hogy egy kisebb közösség jobban összetartható és szervezhető.

Céljaink egyike a népi kultúra ápolása és terjesztése, a folklór gazdag kincseinek és a népszokások sokszínűségének bemutatása, a kézművesség megismertetése. Szervezetünk elhivatott tagjaival arra szövetkeztünk, hogy nagyapáink örökségét továbbadjuk a felnövekvő új generációknak.” – tudtuk meg Jaksa Róberttől, az Innovációs Központ megálmodójától. H.N.

Третман медицинског отпада

Ове године је у Новом Саду 27. маја одржан састанак на тему „Техничка подршка за третман медицинског отпада у Србији” на којем је учешће узео и Дом здравља из Чоке. Овај пројекат финансиран је од стране Европске Уније и даје решења за правилно уклањање медицинског отпада. Радом здравствених установа неминовно настаје и отпад који је потребно разврстати и правилно уклањати.

Уклањање медицинског отпада из Дома здравља Чока одвија се сходно Правилнику о управљању медицинским отпадом, који прописује начин и поступак управљања опасним отпадом из објеката у којима се обавља здравствена заштита. При томе, овај правилник јасно наводи разврставање медицинског отпада и његово паковање. Комунални отпад се пакује у кесе црне боје, оштри предмети у контејнер жуте боје, цитотоксични отпад у контејнере љубичасте боје, итд. Овако разврстан отпад се на правилан начин складишти и потом специјалним возилом одвози до места где ће се извршити дефинитиван третман истог. Суштина свега је заштита здравља људи и животне средине.

Поменути састанак је била добра прилика да се рекапитулира шта је до сада постигнуто у третману медицинског отпада у нашој земљи, који су још преостали проблеми и изазови, а добијени су и конкретни савети стручњака за решавање преосталих проблема.

Чпајаковић др Осврт

Аз egészségügyi hulladék kezelése

Idén május 27-én Újvidéken tanácskozást tartottak, melynek témája Az egészségügyi hulladékok kezelésének műszaki támogatása volt. Ezen a megbeszélésen a csókai egészségház is képviseltette magát. Ez a projekt, melyet az EU támogat, szabályozott megoldásokat tartalmaz az egészségügyi hulladékok ártalmatlanítására. Az egészségügyi intézetekben a munka során sok különféle hulladék keletkezik, ezeket szükséges szétválogatni és szabályszerűen eltávolítani.

A csókai egészségházban az egészségügyi hulladék kezelése az erre vonatkozó szabályzat előírásai szerint történik. Ez a szabályzat részletezi a hulladék szétválogatását és csomagolását, pl. a kommunális hulladékot fekete zacskóba kell csomagolni, az éles tárgyakat sárga, a citotoxikus hulladékot pedig lila konténerbe kell gyűjteni stb. Az így szétválogatott hulladékot szabályosan tárolják, majd speciális járművel elszállítják a végleges kezelési helyre. Mindez az emberek egészségének és környezetünknek védelmében történik. Az említett tanácskozás jó alkalom volt arra is, hogy értékeljék az ezen a téren eddig elért eredményeket hazánkban, feltárják a még mindig fennálló problémákat, és szakemberek tanácsokat adtak ezek megoldására. Dr Čpajaković Osvit

„Радио Макс“ Чока – пет година заједничке пловидбе на 106,6 мегахерца

Надамо се, поштовани слушаоци, да Вам је била угодна да сте уживали као и ми. Делили смо са Вама чисту и непотрошну фреквентну енергију. Та енергија нам је управо доказ да се у добром друштву може осетити искрена и дубока повратна информација, чиста и опипљива као музика која дира и разгаљује и најудаљенија срца. Дар који се дели без услова и питања, дар у виду пријатељства које нема границу, као што је нема Ваш увек млад и искрен „Радио Макс“ Чока.

И заиста, увек као први пут, са истим жаром Вам пожелимо добро јутро, погледамо се заједно у „Јутарњем огледалу“, насмејемо новом дану и лагано потече музичка река. И као што рече једна слушатељка: „Знам да ће дан бити диван и максималан.“ Ваш „Макс“ шапне Вам на ухо: „Живот је једна чаробна формула, живот је дар поклоњен и зато делимо и поклањајмо несебично. Трошимо заједно минуте и сате, размењујемо информације, озбиљне и оне мање озбиљне. „Крадемо“ једни од других оно што нам недостаје у том дану и ето песме дана, баш оне која некако

Како је почело?!

Чока је радијски сигнал први пут добила 14. јуна 2008. године након што је Републичка радиодифузна агенција фирми „Астериас“ доделила дозволу за емитовање програма на 106,6 мегахерца. За ове године „Радио Макс“ је израстао у веома слушану и респектабилну станицу, која уз добру забаву и пријатне, професионалне водитеље, нуди проверене и објективне информације, чиме је прерастао оквире локалног радија поставши слушан у великом броју домова у Потисју. У наредном периоду запослени на „Радију Макс“ (Мах) ће се потрудити да иновативним програмом и богатом аудио продукцијом још више учврсте лидерску позицију станице.

Ален Марић, уредник

ШАХОВСКИ КЛУБ “ПРОЛЕТЕР” ЧОКА 1963–2013

Шах је у северном Банату био честа игра, почев од седишта среза – Новог Кнежевца, па до околних места. Доказ за ову тврдњу јесте податак да је већ првих година по ослобођењу организовано појединачно и екипно Среско првенство у шаху.

Сачувани су подаци из којих се види да је Чока 1948. године наступила на среском екипном првенству, под именом ФД „Слога”.

Шаховски клуб „Пролетер” Чока почео је са радом далеког 1. Јануара 1963. године као секција Спортског Друштва „Пролетер” које је основано 1946. године.

1964. године се највише радило на популаризацији и омасовљењу, као и на окупљању играча који су дотад стихијски и неорганизовано играли шах. Клуб је на почетку окупио 66 регистрованих такмичара, од којих су 22 били ученици Средње пољопривредне школе у којој је несебично радио на популаризацији шаха професор Секулић. Организује се и први брзопотезни турнир на коме је учествовало 16 играча из Кикинде, Сенте и Чоке. Прво место су поделили домаћи такмичари – Петровић и Илијашев. Екипа се такмичила у Среском екипном такмичењу и заузела је друго место иза кикиндског „Ватрогасца”. Те 1964. је екипа изгледала овако: Владимир Петровић, Драган Илијашев, Живко Милевски, Васкрсије Ружојчић, Теодор Биндас, Бранислав Ристић, Ђерђ Пакаи, Трива Бунић, Живан Лукић и Слободан Петрић. Организован је позивни турнир за четврту категорију који је био почетак каснијег континуираног рада на школовању и категоризацији наших играча. Главни проблем те 1964. године је био недостатак просторија. Председник тадашње секције је био Живко Милевски, а од самих почетака је улогу секретара, хроничара и бележника је преузео Драган Илијашев, захваљујући чијем неуморном раду смо у могућности да ове податке данас презентирамо.

1965. године је секција прерасла у клуб, чији је први председник био Чедомир Штеванчев. Обезбеђене су просторије за рад, које је клуб делио са Драмском секцијом, купљене су прве шаховске гарнитуре (10 ком), 8 часовника, роло-орман и извршена је претплата на два стручна часописа. Основни услови за рад су били комплетирани. Чланство је омасовљено и бројало је 130 такмичара разних категорија и узраста (61 средњошколац). Организовано је чак 11 брзопотезних турнира, углавном локалних, турнири за ИИ, ИИИ и ИВ категорију. У Купу председника Тита је постигнут запажен резултат освајањем 5-8 места у Војводини (побеђен је војвођански лигаш „Борац” из Руме). Клуб се такмичио у Северно-банатској зонској лиги и заузео је друго место. Првој екипи се поред оснивача придружују и следећи играчи: Слободан Милановић, Максим Новаков, Чедомир Штеванчев, Слободан Петрић, Слободан Чавић, Владимир Суботин и Крсто Перуничкић.

1966. године је настављена традиција брзопотезних турнира, у овој години их је било 9. Најбољи у укупном збиру бодова са четири прва места, је био Владимир Петровић. По први пут (и последњи) је одржана Општинска олимпијада на којој се у шаху такмичило десет екипа, а први је био

„Пролетер И”. Као највеће достигнуће клуба у дотадашњем раду се сматра успешна организација појединачног полуфиналног првенства Војводине, када су наши гости 15 дана били најбољи војвођански шахисти. Победник турнира је био Ласло Бољош из Зрењанина, а два члана клуба – Петровић и Илијашев су добрим играма освојили бодове и прву категорију.

1967. године клуб је организатор тзв. „Пропагандног” турнира на коме су учествовали истакнути шахисти из земље, а касније и из иностранства. Био је то зачетак лепе традиције турнира по којима ће се Чокански шах далеко прочути у наредним годинама. Први турнир је имао за циљ стицање титуле мајсторског кандидата, није био међународног карактера, а победио је мајстор Бора Тот из Новог Сада. Те године Драган Илијашев учествовао је на турниру у Италији (Сан Бенедето) и освојио четврто место са 5 поена. На Радничким спортским играма у Бечеју Милевски, Биндас, Петрић и Бата освајају прво место.

1968. године је акценат на раду са млађим категоријама. Одржан је курс за пионире у трајању од месец дана, као и три турнира са преко четрдесет учесника. Клуб организује и екипно првенство Основних школа – популарни „Јо Пајтас”, где Чокани освајају друго место. Одржан је и други „Пропагандни” турнир где су три наша такмичара освојили титуле мајсторских кандидата – Петровић, Илијашев и Петрић.

12.-24. Маја 1969. је одржан трећи „Пропагандни” турнир тј. Први интернационални шаховски турнир. Међународни карактер су му дала два мајстора – Јожеф Табор из Кечкемета (Мађарска) и Владимир Харашта из Братиславе (Чехословачка). Победио је чехословачки мајстор без изгубљене партије, а пет ремија.

Те године је клуб организовао још један међународни догађај. Велемајстор Лајош Портиш (Мађарска) је гостовао у Чоки и Сенти и одиграо симултанке, у Чоки на 29 табли, а у Сенти на 20. У Чоки је Портиш победио у 24 партије, а четири наша такмичара су изборили реми (Петровић, Милановић, Новаков и Челиковић). У Сенти је велемајстор добио 17:3 и опет су Чокани освојили сва три поена. Ремизирали су Перуничкић и Бата Штеванчев, док су велемајстора надиграли Атила Шандор и Драган Илијашев. На јесен 1969. је клуб одиграо и две међународне пријатељске утакмице са ШК „Грађевинарем” из Кечкемета (Мађарска). Настављена је традиција цугера, првенства клуба (код сениора првак је био Живко Милевски, код пионира Иштван Кајари, код пионирки Нада Гавриловић). Из пионирске школе стасавају Иштван Кајари и Љубисав Васин, а ту су и Срђан Петровић, Иренка Кајари, Нада Гавриловић и Жужана Кубик. 1969. је клуб добио и значајно појачање: Стевана Попова, тада И.категорника, који ће у дугом низу година дати значајан допринос чоканском шаху и спорту уопште. Дужност председника клуба обавља Слободан Милановић.

1970. година је богата разним такмичењима те издвајамо најзначајнија. На Другом Интернационалном турниру (укупно четврти) прво место је освојио Јожеф Табор из Мађарске

О овом турниру је извештавала чак и мађарска стручна штампа (Саквиллаг), са насловом „Чока – фабрика саламе и шаха”. Осим победника Табора, ту су били и интермајстор Италијан Мариотти (другопласирани), Аустријанац Хелмут Валер и Чехословаци Харашта и Едуард Шоупал.

Наставак презентације историјата клуба можете прочитати у овогодишњем издању монографије Шах клуба Чока

Крај сезоне и кратак одмор за рукометашице

„Слогине” рукометашице успешно су завршиле такмичење у Трећој рукометној лиги „Банат” на шестом месту са 10 бодова. Првак лиге била је екипа „Нафтагаса” из Елемира.

Последњу утакмицу у сезони остојићевчанске рукометашице одиграле су управо против нових првакиња лиге и изгубиле на гостујућем терену. „Задовољне смо коначним пласманом у лиги иако смо имале и успона и падова у току сезоне”, изјавила је Биљана Шевич, тренер рукометашица и додала да ће сада уследити кратка пауза а потом и почетак припрема за турнир и следећу сезону планиран за 1. август.

„Слога” се сада окреће организацији још једног, деветог по реду међународног турнира „Пријатељи рукомета 2013” који ће се одржати 24. августа. „Иако смо у незавидној финансијској ситуацији и проблемима, потрудићемо се да и ове године организујемо врхунски турнир у рукомету као што се од нас и очекује”, изјавила је председница клуба Мелинда Шеган. Она је истакла да ће клуб и ове године довести госте из Мађарске и Румуније, а надају се и доласку рукометашица из Македоније. На турниру ће учествовати и већ традиционални гости из Рукометног кампа „Растимо”, Кикинде, Сенте, Мокрина и других околних места.

И. Кертес

Почиње меморијални турнир у малом фудбалу „Јован Банов – Кувар” у Остојићеву

Фудбалски клуб „Слога” из Остојићева организоваће меморијални турнир у малом фудбалу „Јован Банов – Кувар” од 13. јула. Турнир ће се одиграти на рукометном терену у „Слоги”.

Награда за прво место је 100.000 динара, за друго 50.000, а треће 25.000 динара. Захваљујући Културно – образовном центру Чока, ове године обезбеђене су награде и за кадетске, односно јуниорске екипе у виду медаља, мајица, качкета са натписом и фудбалских лопти.

Традиционални ноћни турнир по први пут носиће име по преминулом дугогодишњем председнику ФК „Слога” Јовану Банову. Турнир ће уследити након краће паузе на коју су фудбалери „Слоге” отишли након успешног завршетка сезоне у Општинској фудбалској лиги Чока – Нови Кнежевац. ФК „Слога” је сезону завршила на другом месту на табели са само бод заостатка у односу на првопласирану екипу „Олимпије” из Тотовог села. „Слога” је у последњој утакмици савладала врло тешког противника екипу „Тисе” из Падеја резултатом 7:0. Стрелци на тој утакмици били су: Данијел Булатовић (два гола), Жељко Николин (два гола), Страхиња Банов (два гола) и Предраг Михаљевић (један гол).

И. Кертес

Kezdődik a Jovan Banov – Kuvar kispályás labdarúgó emléktorna Tiszaszentmiklóson

Július 13-án kezdődik Tiszaszentmiklóson a Jovan Banov – Kuvar kispályás labdarúgó emléktorna. A szervező a helybeli Sloga Labdarúgó klub, a mérkőzéseket a kézilabda-pályán tartják.

A verseny első helyezettje 100.000, a második 50.000, a harmadik pedig 25.000 dinárt kap. A Csóka Oktatási és Művelődési Központ jóvoltából az idén a kadet és az ifjúsági csapatok számára is biztosítottak különböző jutalmakat (érmek, feliratos pólók és sapkák, futball-labdák).

Ez a hagyományos éjszakai torna idéntől a néhai Jovan Banov nevét viseli, aki sok éven át az FK Sloga elnöke volt.

A Csóka-Törökkanizsa községi ligában nemrég fejeződött be a bajnoki idény, ami után a Sloga focistái rövid pihenőt kaptak. A csapat sikeresen szerepelt a bajnokságban, a tóthfalusi Olimpia mögött (egy pont lemaradással) a második helyen végzett. A Sloga az utolsó fordulóban az erős ellenfélnek számító padéi Tisza csapatát 7:0-ra győzte le. A mérkőzés góllövői: Danijel Bulatović (2 gól), Željko Nikolin (2 gól), Strahinja Banov (2 gól) és Predrag Mihaljev (1 gól).

Kertész I.

A CSÓKAI PROLETER SAKK-KLUB 1963–2013

Észak-Bánátban a sakkot igencsak kedvelték, kezdve a járás-székhelytől – Törökkanizsától, egészen a környező településekig. Fennmaradtak az adatok, melyekből látható, hogy Csóka 1948-ban részt vett a Járási csapatbajnokságon, Egység FE név alatt. Az első csapatba tartoztak: Teodor Bindas, Balog János, Repka János, Stevan Demčak, Dognár János, Gavra Čobanov, Juhász János és Teleki Gyula.

A csókai Proleter Sakk-klub a régmúlt 1963. január 1-jén kezdte meg munkáját, mint az 1946-ban megalapított Proleter Sportegyesület egyik szakosztálya.

A népszerűsítésen és a tömegesítésen 1964-ben dolgoztak a legtöbbet, valamint a játékosok összegyűjtésén, akik addig tervszerűtlenül és szervezetlenül játszották a sakkot. A klub kezdetben 66 tagot tartott nyilván, akik közül 22-en a Mezőgazdasági Középsiskola tanulói voltak, melynek keretében Sekulić professzor önzetlenül dolgozott a sakk népszerűsítésén... Az akkori szakosztály elnöke Živko Milevski volt, míg egészen a kezdetektől a titkári, a krónikási és jegyzői feladatokat Dragan Ilijašev vállalta fel, kinek fáradhatatlan munkájának köszönve, ezeket az adatokat Önök elé tárhatjuk.

1969-ben a klub még egy nemzetközi eseményt szervezett. Portis Lajos nagymester (Magyarország) Csókán és Zentán vendégeskedett és szimultán játékokat folytatott, Csókán, 29 táblán, míg Zentán 20 táblán. Csókán Portis 24 partiban győzött, míg négy játékosunk remit harcolt ki (Petrović, Milanović, Novakov és Čeliković). Zentán a nagymester 17:3-ra győzött és újból a csókaiak szereztek meg mind a három pontot. Remit játszottak: Perunišić és Bata Števančev, míg a nagymestert felülmúlták Sándor Attila és Dragan Ilijašev.

Меморијални турнир „Торонтали Антал“ одржан по десети пут

Турнир у малом фудбалу у Врбци има вишедеценијску традицију, где се мештани, они који су се одселили и гости из околних насеља заједнички предају радостима спорта.

Те суботе 29. јуна 2013. покренуло се и велико и мало. Помоћ је и те како била потребна, јер се 12 екипа надметало за титулу најбољег на меморијалном турниру који је организовала Месна заједница Врбца. Осим спортиста из Врбце, стигле су екипе из Црне Баре, Чоке, Остојићева, Новог Кнежевца, Банатског Аранђелова и Подлокања. Једнодневни меморијални турнир су организовали по десети пут у спомен рођеног Врбичанина, профе-

У средини је председница МЗ Чила Николић, лево члан СО Мариаш Илиана Ела и потпредседник МЗ Катица Биро са награђенима. Козјепојен а .h.k. елнөке: Nikolic Csilla, balról а KKT tagja: Marias Iliana Ella és а h.k. alelnöke: Biró Katica а díjazottakkal

сионалног боксера и хоби фудбалера, сазнајемо од 78-годишњег Шари Антала, који је пркосећи годинама, младалачким еланом организовано и координирао утакмицама. Утакмице су се одвијале на два терена паралелно, па су тако гледаоци морали будно да прате, не би ли им изостао неки интересантан гол или акција. Док су утакмице трајале, омладина из села је помагала у радовима око зграде месне заједнице. Мало даље, чланице женског друштва „Ђурђевак“ и женског „Форума“ припремале су укусну пасуљ чорбу. Док су очекивали проглашење победника, председница Месне заједнице Врбца Чила Николић, њена заменица Катица Биро и члан Скупштине општине Чока Мариаш Илиана Ела, позвале су играче и све присутне мештане на тањир укусне пасуљ чорбе. Четвртопласирана по годинама старости је екипа домаћин „Companu“. Трећа је легендарна екипа „Мамурниж“ из Чоке, други су „Стрелци“ из Врбце, док је победнички прелазни пехар овога пута припао Спортској кладионици „Корнер“ из Остојићева, који је победницима предао Кормањош Ласло, директор Културно-образовног центра и главни спонзор манифестације. Трофеј за најефикаснијег играча је припао Небојши Баук из Остојићева. Након дана пуног напетости, у вечерњим часовима је настављено дружење играча и навијача са организаторима и мештанима. Х.Н.

Torontáli Antal emléktorna tizedszer

Еgyházaskéren а kispályás futballnak több évtizedes hagyománya van, ahol а falubeliek és а faluból elszármazottak а környező településekről érkező vendégekkel együtt adóznak а sport örömeinek.

Ezen а szombati napon, június 29-én megmozdult а falu apraja-nagyja. Szükség is volt а sok segítő kézre, hiszen 12 futballcsapat versengett az egyházaskéri helyi közösség által szervezett emléktorna legjobbjának járó címért.

А helybeli sportolók mellett érkeztek csapatok Feketetórról, Csókáról, Tiszaszentmiklósról, Törökkanizsáról, Oroszlámosról és Podlokányról. Az egynapos, hagyományos tornát tizedik alkalommal szervezték meg az egyházaskéri születésű profi ökölvívó és hobbi futballista emlékének adózva, tudtuk meg Sári Antaltól, aki а 78. életévében járva, korát meghazudtoló fiatalos lendülettel szervezte és koordinálta а meccseket. А mérkőzések párhuzamosan két pályán folytak, így а szurkolóknak nagyon résen kellett lenniük, nehogy lemaradjanak egy-egy látványos gólról, vagy akcióról. Mialatt а futballisták а pályán küzdöttek, а helyi közösség épülete körül а fiataljai csoportokba rendeződve segítettek а munkákban. Kicsit odébb а Gyöngyvirág Női Egyesület és а Női Fórum soraiból kikerülő asszonyok főzték bele szívüket-lelküket а rotyogó bablevesbe. Az eredményhirdetésre várva а lelkes szervező csapat, аз egyházaskéri helyi közösség elnöke Nikolic Csilla valamint helyettese Biró Katica és Csóka község képviselő testületének tagja Marias Iliana Ella, nagy szeretettel invitálták meg а játékosokat és а falu minden lakóját а helyi közösség udvarába egy tányér izletes bablevesre.

А negyedik helyezett (аз életkor tekintetében) ez alkalommal а rangidősnek számító Companu csapat, akik а házigazda színeiben léptek pályára. Harmadik а Legendás másnaposok csapat Csókáról, második а Céliövők Egyházaskér képviselőtestületében, míg а győztesnek járó vándorserleget ez alkalommal а tiszaszentmiklósi Sportska Kladionica Korner csapat vehette át а Művelődési és Oktatási Központ igazgatójától Kormányos Lászlótól, aki egyben а rendezvény fő támogatója is volt. Az emléktorna legeredményesebb játékosának járó trófeát Bauk Nebojša vihette haza Tiszaszentmiklósrа. А nap izgalmai után аз este folytatásában а játékosok és szurkolóik а szervezőkkel és а falu lakosaival együtt késő estig barátkoztak, társalogtak.

H.N.

„Кладионица Корнер“ победник прве „Неофарм“ лиге малог фудбала

Прва „Неофарм“ лига малог фудбала завршена је у петак, 14. јуна, а победници су били играчи „Кладионице Корнер“. Они су у финалу победили екипу „Чока 2012 2“ резултатом 6:2. Треће место освојила је екипа из Санада, победивши екипу „Чока 2012 1“, док је на петом месту завршила екипа „Апотека Неофарм“. Најбољи стрелац лиге био је Страхинја Банов из екипе „Корнер“ са осам погодака. За најбољег голмана проглашен је Ервин Хорват из „Чоке 2012 2“, док је најбољи играч био Жељко Николин такође из „Кладионице Корнер“.

Победници „Неофарм“ лиге малог фудбала

Да подсетимо читаоце, ова лига играна је у Санаду и Остојићеву и трајала је око два месеца. Играло се сваки петак у месецу уколико су то временски услови дозвољавали. Учествовало је шест екипа (Санад, Црна Бара, Кладионица Корнер, Чока 2012 1, Чока 2012 2 и Апотека Неофарм). Лигу је покренуо клуб малог фудбала „Чока 2012“ на челу са Виктором Киш Јоваком и Владимиром Терзином, док је сам назив лиге потекао од главног спонзора такмичења апотеке „Неофарм“. Организатор лиге, Владимир Терзин рекао је да је за лигу највише заслужна група заљубљеника у овај спорт из овог клуба која је желела да га популаризује и додао да је првобитно замишљено да се лига одиграва и на терену у Чоки, али да нажалост још увек не постоје адекватни услови за играње малог фудбала у вечерњим терминима.

Председник клуба „Чока 2012“ Виктор Киш Јовак изјавио је да клуб ради на неколико пројеката упоредо и да им је један од главних циљева да оспособе терен у Чоки за даље такмичење, али и да наставе са одржавањем овог лигашког такмичења. „Ово је заправо била једна пробна лига са мањим бројем екипа како бисмо видели шта је то што функционише а на чему треба још радити“, поручио је он и додао да планирају да прошире лигу на две сезоне. „Следеће сезоне такође планирамо да у лигу укључимо и категорије ветерана и пионира“, додао је Терзин. Читаву лигу, као и финално вече испратио је и велики број гледалаца из читаве општине. И. Керпетс

Кошарка без граница

Kosárlabda határok nélkül

У оквиру пројекта, који суфинансира ЕУ из ИПА фонда, «Спорт без граница: Спајамо заједно младе из Мађарске и Србије», а који реализује КК Чока 15. и 16. јуна у сали ОШ „Јован Поповић“, одржан је међународни кошаркашки турнир за генерацију рођену 1998. и 1999. године. Учесће на турниру узело је укупно 12 екипа, од тога 6 из Србије и по 3 из Мађарске и Румуније. У оквиру 2 дана трајања турнира одиграно је 15 утакмица. Најуспешније екипе, са по 3 победе, биле су КК „Обилић“ Нови Кнежевац и КК „Кикинда“. На турниру је учествовало више од 150 деце и чланова стручног штаба и исто толико посетилаца.

А magyar–szerb IPA együttműködési program segítségével megvalósuló Sport határok nélkül – а kosárlabdán keresztül összehozni Magyarország és Szerbia fiataljait elnevezésű projekt keretében а csókai Kosárlabda klub június 15-én és 16-án а Jovan Popović Általános Iskola tomatermében kosárlabda tornát rendezett. А versenyen 12 csapat vett részt, 6 Szerbiából, 3-3 Magyarországról és Romániából. А kétnapos rendezvényen összesen 15 mérkőzést játszottak le. А legsikeresebbeknek а török-kanizsai Obilić és а Kikinda kosárlabda klubok csapatai bizonyultak 3-3 győzelemmel.

Ezen а tornán több mint 150 fiatal versenyző és szakvezető jelent meg, és а szurkolók részéről is nagy volt аз érdeklődés.

Радови на адаптацији терена у току

Након дугогодишње паузе у раду фудбалског клуба у Санаду, очекивано је запостављен изглед терена, околине терена и пратећег објекта у склопу терена. Када су пре неколико месеци кренули са радовима, било је то стварно од нуле. На самом врху потребних радова било је уређење терена. У неколико наврата окупљали су се челници, чланови клуба и управе, бивши фудбалери и остали мештани, једнако заинтересовани и млађи и старији, а за сам почетак одржане су радне акције кошења траве и уређења околине терена. Након тога прешло се на комплетну санацију пратећег објекта у склопу терена. Извршена је замена врата и прозора, прикључена је струја и спроведена нова инсталација до објекта и у целом објекту, извршена је потпуна реконструкција крова. „За све ове радове велику захвалност дугујемо власнику Акционарског друштва АД „Санад“ господину Милету Јовичин, као и директору АД „Санад“ Ђорђу Кнежевић, који су пружили велику помоћ у набавци материјала за адаптацију објекта у склопу терена, а без којих не би могли ни почети извођење радова“ – каже председник фудбалског клуба у Санаду, Радован Закић. Велику помоћ при постављању струјне инсталације пружили су Адам Ердељи, Ђорђе Михаљев и Јовица Милошев. У поправци и реконструкцији постојећих голова највећим делом учествовали су Миљивић Ђукићин и Радован Закић, а у изради заштитне металне оградне на прозорима Иван Ненадов. У осталим пратећим радовима помоћ су пружили Драган Надрљански, Војимир Темишварски, као и остали мештани и чланови управе који су учествовали у акцијама уређења терена. Велику помоћ несребично пружа, као и сваки пут „Зека-пласт“, Ловачко друштво „Јастреб“ Санад, као и Црквена општина Санад. Током лета, у плану је постављање плочица, бојлера и туш кабина у свлачионицама, као и израда тоалета ван зграде. Овим путем чланови фудбалског клуба у Санаду позивају све који на било који начин могу да помогну у обнављању клуба да се јаве и учествују у акцијама, уређењу и прикупљању пратеће опреме за функционисање клуба. Д.С.